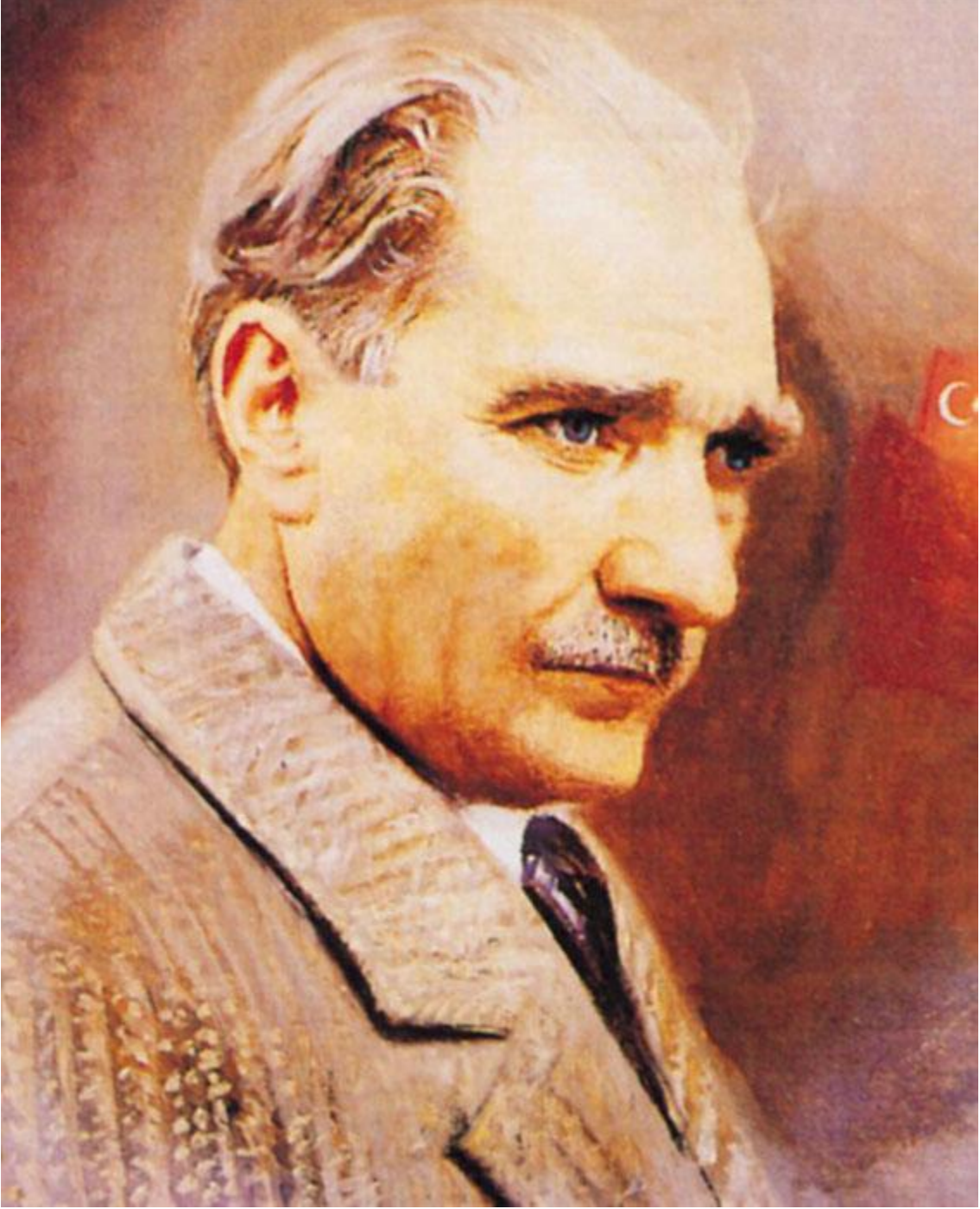

**ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
2008 YILI FAALİYET RAPORU**

**ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı**

Kendiniz için değil, bağlı bulunduğunuz ulus için elbirliği ile çalışınız. Çalışmaların en yükseği budur... Denebilir ki, hiçbir şeye muhtaç değiliz, yalnız bir tek şeye ihtiyacımız var: Çalışkan olmak!

Mustafa Kemal ATATÜRK

T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

**2008 YILI
FAALİYET RAPORU**

ANKARA 2009

BAKAN SUNUŞU

Kamu yönetim sisteminde daha etkili bir yönetim sistemi oluşturmak, saydamlık ve hesap verebilirliği sağlamak amacıyla çıkarılmış olan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamu idarelerine yürüttükleri faaliyetler konusunda kamuoyunu bilgilendirme yükümlülüğü getirilerek, faaliyet raporu hazırlamaları öngörülmüştür. Yetki kullanan, harcama yapan kamu kurum ve kuruluşlarının faaliyetleri hakkında kamuoyunu bilgilendirmelerinin önemi çok açıktır.

Bu doğrultuda hesap verme sorumluluğunun bir gereği olarak Bakanlığımızın gerçekleştirdiği faaliyetler ve sonuçlarını gösteren 2008 yılı Faaliyet Raporu hazırlanmıştır.

Çalışma hayatı, üç kesimin doğrudan ilgi alanına girmektedir. Hükümet, işçi ve işveren kesimlerinin çalışma barışının gerek kurulmasında gerekse de korunmasında büyük sorumlulukları

bulunmaktadır. Çalışma barışı, küreselleşen dünyada ülkelerin rekabet güçlerini korumaları bakımında belirleyici olmaktadır. Devlet, bu hedef doğrultusunda işçi ve işveren üzerindeki yükümlülüklerin azaltılması, işsizliği azaltıcı, istihdamı artırıcı yeni politikaların üretilmesi, sosyal güvenlik sisteminin güçlendirilmesi, bütün kesimler arasındaki diyalogun güçlendirilmesi ve kayıtdışı sektörün varoluş nedenleriyle mücadele edilmesi konularında büyük ve çok önemli sorumluluklara sahiptir. Öte yandan işçi ve işveren kesimine de büyük sorumluluklar düşmektedir. Sosyal taraflar olarak menfaatlerimiz, rekabet gücü ve verimliliğin artırılması, istihdam düzeyinin yükseltilmesi noktalarında birleşmektedir.

Ülkemizde yüksek nüfus artış hızı, sermaye birikimi yetersizliği, kamu ve özel sektör yatırımlarının yeterince artırılamaması, yabancı sermaye olanaklarının yetersizliği, işgücü niteliğinin modern sanayi, ihtiyaçlarına yeterli olamaması, mesleki-egitim-işgücü piyasası ihtiyaçları arasındaki uyumsuzluk, hızlı teknolojik değişimler ve giderek artan rekabet ortamında daha nitelikli işgücü gerekliliği ve kapasite kullanım oranlarındaki sektörel yetersizlikler gibi nedenler, Türkiye’de istihdam sorununun boyutunu artırmaktadır.

Piyasa koşullarında yaşanan ani değişimler; faiz oranları, enerji maliyetleri, hammadde fiyatları gibi çeşitli faktörlere çabuk adapte olmayı gerektirmektedir. Rekabet için insan gücünün niteliği ve bilgi üretimi ile teknolojik değişimleri iyi takip edebilmek öncelikli hedef haline gelmektedir.

Bakanlığımızın 2008 yılındaki ulusal ve uluslararası çalışmalarını, hizmetleri ve gelecek dönemdeki hedefleri hakkında kamuoyunu bilgilendirmek görev ve sorumluluğumuzun bir parçasıdır. Bu faaliyetlerimiz ancak toplumun tüm kesimlerinin katılımı ile daha iyiye ulaşacaktır.

Faruk ÇELİK
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU

Ekonomik ve sosyal gelişmedeki baş döndürücü hız, birçok alanda yenilik ve değişimlere yol açmaktadır. Bir tarafta çalışma standartlarının yükseltilmesi ve bunun dünya ticaretiyle bağdaştırılması, diğer tarafta ise ekonomik rekabetin artması nedeniyle bu hıza uyum zorlaşmaktadır. Sosyal eksenli gelişme ile bunu gerçekleştirecek ekonomik gelişimin önündeki engelleri bir arada ele almak gerekmektedir.

Değişen çağ ile birlikte işsizlik ve kayıt dışı ekonominin hızla büyümesi dikkat çekicidir. Ülkemizde bir yandan dışa açık ihrac ekonomilerinde üretim artışını hızlandırmak, rekabet gücünü yükseltmek, diğer yandan bireysel ve toplu seviyede demokratik, özgürlükçü ve barış içinde adalet dağıtan süreçleri genişletmek gerekmektedir. Böylece düşen enflasyon, işsizlik ve sürekli büyüyen ekonomi, daha barışçıl ilişkilere doğru yeni atılımları besleyecektir.

Son yıllarda yapılan kanuni düzenlemelerle Avrupa Birliği ve Uluslararası Çalışma Örgütü standartlarına uyum sağlanması yönünde çalışmalar yürütülmüştür. Bununla birlikte, bireysel çalışma ilişkilerinin önemli bir kısmı değiştirilmiş, eski sistem yenileştirilerek değişen çalışma biçimlerine uygun yeni düzenlemeler yapılmıştır. Ülkemiz çalışma yaşamının sorunlarına çözüm getirmeyi amaçlayan bu düzenlemelerle çalışma yaşamına ilişkin tüm alanlarda esnek hükümler getirilmiştir.

Tüm bu hedeflere varmak için devlet, işveren ve işçi olarak birlikte çalışmak gerekmektedir. Bu da ülke kalkınmasını sosyal barışın ışığı altında sağlamakta mümkündür.

Bakanlığımızca yürütülen faaliyetlerin tüm vatandaşlarımız ile kamu ve özel sektör kuruluşlarına tanıtılmasına aracılık eden bu raporun ortaya çıkmasında verdiği katkılardan dolayı çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyor, raporun tüm ilgili kesimlere yararlı olmasını diliyorum.

Ahmet ERDEM
Müsteşar

İÇİNDEKİLER

BAKAN SUNUŞU	4
ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU	5
1- GENEL BİLGİLER	10
A- MİSYON ve VİZYON	10
B- YETKİ GÖREV ve SORUMLULUKLAR	10
C-İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER	11
1. Fiziksel Yapı	11
2. Örgüt Yapısı	12
3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar	13
4. İnsan Kaynakları	14
5. Bakanlık Tarafından Sunulan Hizmetler	17
a) Ana Hizmet Birimleri Tarafından Sunulan Hizmetler	17
b) Danışma ve Denetim Birimleri Tarafından Sunulan Hizmetler	18
c) Yardımcı Birimler Tarafından Sunulan Hizmetler	20
ç) Bağlı Kuruluşlar Tarafından Sunulan Hizmetler	22
d) Taşra Teşkilatı Tarafından Sunulan Hizmetler	22
6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi:	23
2- AMAÇ VE HEDEFLER	25
A- Temel İlkeler	25
B- Politika ve Öncelikler	25
3- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	27
A- Mali Bilgiler	27
1. Bütçe Uygulama Sonuçları:	27
2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar:	28
3. Mali Denetim Sonuçları	28
B- Performans Bilgileri	29
1. ANA HİZMET BİRİMLERİ TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN PROJE VE FAALİYETLER	29
a) ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	29
b) DIŞ İLİŞKİLER VE YURT DIŞI İŞÇİ HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	38
c) İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	52
ç) AVRUPA BİRLİĞİ KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANLIĞI	67
2. DANIŞMA VE DENETİM BİRİMLERİ TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN FAALİYET VE PROJELER	75

a) TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	75
b) İŞ TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	76
c) İÇ DENETİM BİRİMİ BAŞKANLIĞI	77
ç) STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	79
d) HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	89
e) BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	91
3. YARDIMCI BİRİMLER TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN FAALİYET VE PROJELER	93
a) PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	93
b) İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	94
c) BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	95
ç) SAVUNMA SEKRETERLİĞİ	100
d) ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	101
4. BAĞLI KURULUŞLAR TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN PROJE VE FAALİYETLER	102
a) ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI EĞİTİM VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	102
5. TAŞRA TEŞKİLATI TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN PROJE VE FAALİYETLER	103
a) BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	103
4- KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ:	104
DEĞERLENDİRME:.....	106

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1 Personel Sayısı	14
Tablo 2 ÇSGB 2008 Mali Yılı Bütçesinin Fonksiyonel Bazda Dağılımı.....	27
Tablo 3 ÇSGB 2008 Mali Yılı Ekonomik Kodlara Göre Ödenek ve Harcama Tutarları....	27
Tablo 4 ÇSGB 2008 Mali Yılı Kurumsal Kod Bazında Ödenek ve Harcama Miktarları ...	28
Tablo 5 Çalışma İzni Verilen Yabancılar.....	31
Tablo 6 Toplu İş Sözleşmeleri	32
Tablo 7 Grev Kararları.....	33
Tablo 8 Resmi Arabuluculuk	33
Tablo 9 Yüksek Hakem Kurulunca Yapılan Toplu İş Sözleşmeleri.....	34
Tablo 10 Yetki Belgeleri	34
Tablo 11 Yetki Tespitleri	35
Tablo 12 Lokavt Kararları	35
Tablo 13 Uygulama Raporları Hazırlanan Sözleşmeler.....	38
Tablo 14 Yurtdışındaki Vatandaşlarımızla İlgili Sayısal Veriler.....	51
Tablo 15 İncelenen İşyeri Sayısı ve Ölçümleri	61
Tablo 16 İSGÜM Merkez ve Bölge Lab. Şeflikleri Faaliyet Çizelgesi.....	62
Tablo 17 İş Kazası İstatistikleri	63
Tablo 18 Düzenlenen Kontrol Belgesi	64
Tablo 19 İSGÜM ve İl Laboratuvarlarıncı İnceleme Yapılan İşyeri	64
Tablo 20 Ön Mali Kontrole Tabi Tutulan Belgeler	86
Tablo 21 Yetki Tespiti	96
Tablo 22 İş Mahkemelerine Yazılan Savunma Yazıları	96
Tablo 23 Bakım Onarım İşleri	98
Tablo 24 Bölge Müdürlükleri Evrak Durumu.....	103

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1 Personelin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı	15
Grafik 2 Personelin Cinsiyete Göre Dağılımı	15
Grafik 3 Personelin Eğitim Durumu	16
Grafik 4 Personelin Bakanlıktan Ayrılma Durumu	16
Grafik 5 İstatistik Genel Grafiği	36
Grafik 6 Bakanlık Merkez ve Taşra Birimleri Bütçe İşlemleri	82
Grafik 7 2008 Yılı Davalannın Türlerine Göre Dağılımı	89
Grafik 8 2008 Yılı Tasarılarına Verilen Görüşlerin Türlerine Göre Dağılımı	90
Grafik 9 Basın Bültenleri ve Basın Açıklamaları	91
Grafik 10 BİMER'e Yapılan Başvurular	92
Grafik 11 Veri Girişi Yapılan İşçi ve Üye Bildirimleri	95

1- GENEL BİLGİLER

A- MİSYON ve VİZYON

MİSYON: Çalışma hayatını düzenlemek, çalışma barışını sağlamak, iş sağlığı ve güvenliğini geliştiren tedbirler almak, toplumun tüm kesimlerinin sosyal güvenliğini sağlayacak ve istihdamı artıracak şartları geliştirmek, yurtdışında çalışan Türk işçilerinin çalışma hayatı ve sosyal güvenlikle ilgili hak ve menfaatlerini korumak ve bunları sürekli kılmaktır.

VİZYON: Çalışabilecek tüm insanların kurallara uygun ve barış içinde çalışabildiği, çalışma yaşamı dışındakilerin istihdama hazırlandığı ve sosyal güvencelerinin sağlandığı bir Türkiye oluşturmaktır.

B- YETKİ GÖREV ve SORUMLULUKLAR

Bakanlık teşkilatı, merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı ile bağlı ve ilgili kuruluşlardan meydana gelmektedir. Merkez teşkilatı ise ana hizmet birimleri, danışma ve denetim birimleri ile yardımcı birimlerden oluşmaktadır.

3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Amaç" başlıklı 1 inci maddesinde Bakanlığın kuruluş nedeni, "çalışma hayatını, işçi-işveren ilişkilerini, iş sağlığı ve güvenliğini düzenlemek, denetlemek ve sosyal güvenlik imkanını sağlamak, bu imkânı yaygınlaştırmak ve geliştirmek, yurt dışında çalışan işçilerimizin çalışma hayatından doğan hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek" şeklinde belirtilmiştir.

Kanun'un 2 nci maddesinde Bakanlığın görevleri aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

- a) Çalışma hayatını düzenleyici, işçi - işveren ilişkilerinde çalışma barışının sağlanmasını kolaylaştırıcı ve koruyucu tedbirler almak,
- b) Çalışma hayatındaki mevcut ve muhtemel meseleleri ve çözüm yollarını araştırmak,
- c) Ekonominin gerektirdiği insan gücünü sağlamak için gerekli tedbirleri araştırmak ve uygulanmasının sağlanmasına yardımcı olmak,
- d) İstihdamı ve tam çalışmayı sağlayacak, çalışanların hayat seviyesini yükseltecek tedbirleri almak,
- e) Çalışanların mesleki eğitimlerini sağlayıcı tedbirler almak,
- f) Sakatların mesleki rehabilitasyonunu sağlayacak tedbirler almak,
- g) İş sağlığı ve güvenliğini sağlayacak tedbirlerin uygulanmasını izlemek,
- h) Çalışma hayatını denetlemek,
- i) Sosyal adalet ve sosyal refahın gerçekleşmesi için gerekli tedbirleri almak,
- j) Çeşitli fizyolojik, ekonomik ve sosyal risklere karşı sosyal sigorta hizmetlerini uygulamak,

- k) Sosyal güvenlik imkanını sağlamak, yaygınlaştırılması ve geliştirilmesi için gerekli tedbirleri almak,
- l) Yabancı ülkelerde çalışan Türk işçilerinin çalışma hayatı ve sosyal güvenlikle ilgili meselelerine çözüm yolları aramak, hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek,
- m) Çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları koruyucu ve çalışmayı destekleyici tedbirleri almak,
- n) Bağlı ve ilgili kuruluşların amaçları ve özel kanunları gereğince idare edilmesini sağlamak ve denetlemek,
- o) İş istatistiklerini derlemek ve yayınlamak,
- p) Çeşitli mevzuatla verilen diğer görev ve hizmetleri yapmak,
- r) İşyerindeki sağlık ve güvenlik risklerini önleyici ve koruyucu hizmetleri yürütenlerin niteliklerini belirlemek, eğitimlerini ve sertifikalandırılmalarını sağlamak,
- s) Mesleki yeterlilik sisteminin oluşturulması ve işletilmesi için gerekli tedbirleri almak.

C-İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1. Fiziksel Yapı: Bakanlık, merkez ve bağlı kuruluşlarda toplam 57.587 metrekare alanda hizmet vermektedir.

Ayrıca 2008 yılında Bakanlık personelinin kullanımına tahsis edilen 39 adet lojman bulunmaktadır.

Bakanlığa ait binalar ve bu binalarda görev yapan birimler aşağıdaki gibidir.

Bakanlık Merkez Binası: 5 bloktan oluşmaktadır. Bakanlık Makamı, Müsteşarlık Makamı, Özel Kalem Büroları, Müsteşar

Yardımcılık, Çalışma Genel Müdürlüğü, Dış İlişkiler ve Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, Teftiş Kurulu Başkanlığı, İş Teftiş Kurulu Başkanlığı, İç Denetim Birimi Başkanlığı, Strateji Geliştirme Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği, Personel Dairesi Başkanlığı, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, Savunma Sekreterliği, Özel Kalem Müdürlüğü, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Ankara Bölge Müdürlüğü.

İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi Müdürlüğü: İstanbul yolu üzerinde bulunan İSGÜM binasının toplam kullanım alanı 5.000 metrekare olup, laboratuvarlarla birlikte 10.000 metrekare olmuştur.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü: Pursaklar'daki bulunan ÇASGEM 3 blok ve 13.243 metrekareden oluşmaktadır.

2. Örgüt Yapısı: Bakanlık Teşkilatı; merkez , taşra , yurtdışı teşkilatı ile bağlı ve ilgili kuruluşlardan meydana gelmektedir.

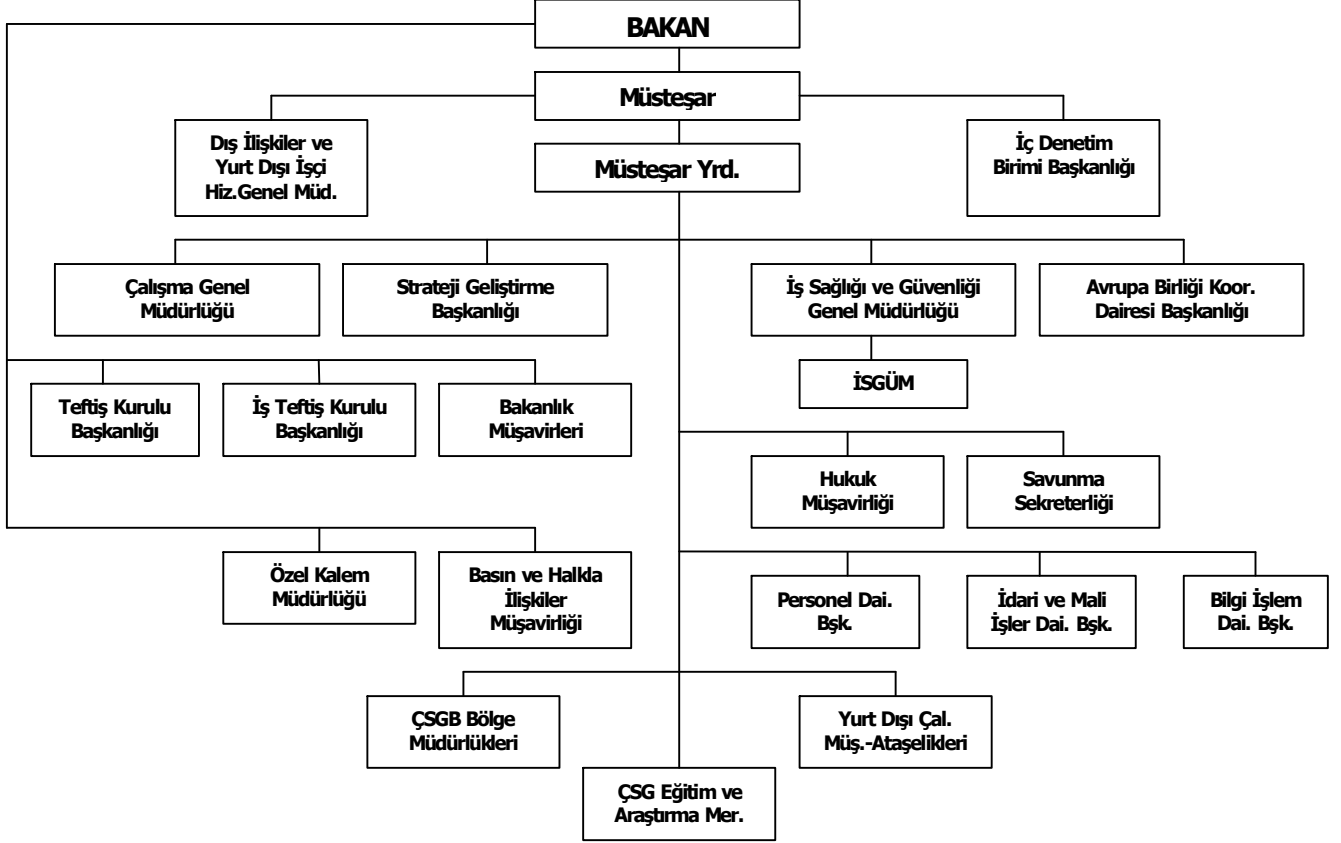
Bakan; Bakanlık kuruluşunun en üst amiridir ve Bakanlık hizmetlerini mevzuata, hükümetin genel siyasetine, milli güvenlik siyasetine, kalkınma planlarına ve yıllık programlara uygun olarak yürütmekle ve Bakanlığın faaliyet alanına giren konularda diğer bakanlıklarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla görevli ve Başbakana karşı sorumludur. Bakan, emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden sorumlu olup, Bakanlık merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı ile bağlı ilgili kuruluşların faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekte görevli ve yetkilidir.

Bakanlık Müsteşarı; Bakanın emrinde ve onun yardımcısı olup, Bakanlık hizmetlerini Bakan adına ve Bakanın direktif ve emirleri yönünde, Bakanlığın amaç ve politikalarına, kalkınma planlarına ve yıllık programlara, mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenler ve yürütür. Bu amaçla Teftiş Kurulu ve İş Teftiş Kurulu Başkanlıklarından hariç Bakanlığın birim ve kuruluşlarına gereken emirleri verir ve bunların uygulanmasını takip ve temin eder. Müsteşar, yukarıda belirtilen hizmetlerin yürütülmesinden Bakana karşı sorumludur. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 11 inci maddesi gereğince Müsteşar, Bakanlığın üst yöneticisidir. 1 asil, 2 vekil olmak üzere 3 Müsteşar Yardımcısı bulunmaktadır.

Bakanlıkta 3'ü genel müdürlük ve 1'i daire başkanlığı olmak üzere 4 ana hizmet birimi, 6 danışma ve denetim birimi ve 5 yardımcı birim bulunmaktadır.

Faaliyet raporunun kapsamına giren merkez teşkilatının örgüt yapısı aşağıdaki şekilde gösterildiği gibidir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Teşkilat Şeması

3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar: Bakanlıkta, bilgi ve teknolojik kaynaklardan en iyi şekilde yararlanılmaktadır. Merkez teşkilatın bilgi işlem ve otomasyon ihtiyacını karşılamak, etkinlik ve verimliliğini artırmak, bilgisayar ve yeni teknolojiler hakkında bu birimlere destek vermek üzere Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı görev yapmaktadır.

Bakanlığımız bünyesinde bütün odalara yapılan toplam 1891 adet uç UTP kablolanmanın 155 adedi 2008 yılında yapılmıştır. Ayrıca, 105 adet UPS (Kesintisiz güç kaynağı) enerji ucu çekirilmiş olup, 16 adet kabinet bulunmaktadır. Kabinetler 100 Mbps hızındaki fiber optik kablolar vasıtasıyla Bilgi İşlem Merkezindeki omurga switche bağlanmıştır. Bilgi İşlem Merkezinde, Symantec Server (Anti virüs taraması yapar), Bright Mail Server (maillerde virüs taraması yapar), Exchange Server (Network'te tanımlı kullanıcılara maillerini yönlendirir), Web Server (Bakanlığımızın Web Sayfasını tutar), web washer (Belirli uzantılı adresleri kısıtlayan içerik filtreleme programı), Application Server (Uygulama yazılımlarının, tutulduğu server) IBMP5 ana veritabanı serveri ve IBM RS6000 Server (Veri tabanı Server), Av4800 server (Bölge Müdürlükleri sistemleri ile ON-LINE bağlantıyı sağlar) bulunmaktadır. Dell Pentium 4 ve HP AMD Athlon marka kişisel bilgisayarlar ile kullanıcılara hizmet verilmektedir. Türk Telekomdan alınan Metro Ethernet hattı, 30 Mbps hızında 2008 yılında 60 Mbps hızına çıkarılmıştır olup, Bakanlık Merkez Birimlerine internet hizmeti verilmektedir. Bölge Müdürlüklerinde ise 4 Mbps hızında ADSL hatlar ile internet hizmeti verilmektedir.

4. İnsan Kaynakları: 2008 yılı sonu itibariyle Bakanlığa tahsis edilmiş olan 3.931 kadrodan 2.443 adedi dolu, 1.488 adedi ise boş durumda olup, tahsis edilen kadronun % 62,2'si kullanılmıştır.

2008 yılında Bakanlık merkez teşkilatı, taşra teşkilatı ve yurtdışı teşkilatında toplam 2.443 personel görev yapmıştır. Bakanlık merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatında görev alan personelin 2008 yılı sonu itibariyle sayılarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

MERKEZ TEŞKİLATI PERSONEL SAYISI

Birim	Personel Sayısı
Bakanlık Makamı	67
Ana Hizmet Birimleri	
Çalışma Genel Müdürlüğü	249
Dış İİş.veYurtdışı İşçi Hiz.Gn.Md.	92
İş Sağ.ve Güv.Gn.Md.	108
AB Koor.Dai.Bşk.	34
Danışma ve Denetim Birimleri	
Teftiş Kurulu Başkanlığı	28
İş Teftiş Kurulu Başkanlığı	576
İç Denetim Birimi Başkanlığı	9
Strateji Gel.Bşk.	38
Basın ve Halkla İİş.Müş.	6
Hukuk Müşavirliği	23
Yardımcı Birimler	
Personel Dai.Bşk.	62
İdari ve Mali İşl.Dai.Bşk.	149
Bilgi İşlem Daire Başkanlığı	32
Savunma Sekreterliği	39
Özel Kalem Müdürlüğü	8
Yüksek Hakem Kurulu Sek.	1
TOPLAM	1521

YURT DIŞI TEŞKİLATI PERSONEL SAYISI

Çal. ve Sos. Güv. Müşaviri	7
Çal. ve Sos. Güv. Müşaviri Yrd.	0
Ataşe	20
Ataşe Yrd.	4
TOPLAM	31

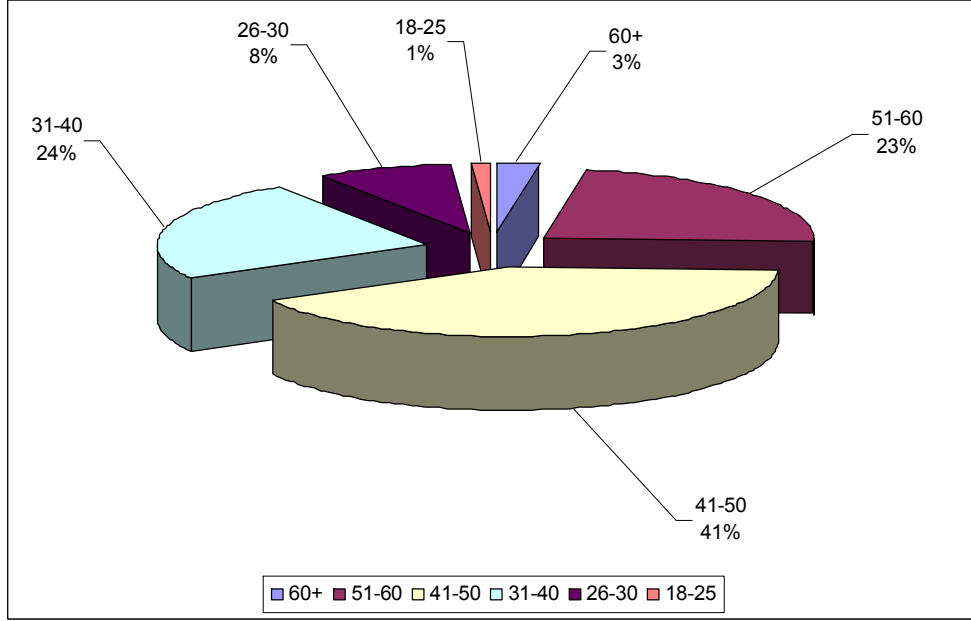
TOPLAM PERSONEL SAYISI	2443
-------------------------------	-------------

TAŞRA TEŞKİLATI PERSONEL SAYISI

Bölge Müdürlüğü	Personel Sayısı
Adana Bölge Müdürlüğü	56
Ankara Bölge Müdürlüğü	89
Antalya Bölge Müdürlüğü	28
Aydın Bölge Müdürlüğü	21
Bursa Bölge Müdürlüğü	30
Diyarbakır Bölge Müdürlüğü	21
Edirne Bölge Müdürlüğü	15
Elazığ Bölge Müdürlüğü	25
Erzurum Bölge Müdürlüğü	21
Eskişehir Bölge Müdürlüğü	22
Gaziantep Bölge Müdürlüğü	16
İstanbul Bölge Müdürlüğü	96
İzmir Bölge Müdürlüğü	77
Kayseri Bölge Müdürlüğü	22
Kocaeli Bölge Müdürlüğü	24
Konya Bölge Müdürlüğü	39
Kütahya Bölge Müdürlüğü	22
Malatya Bölge Müdürlüğü	32
Samsun Bölge Müdürlüğü	34
Trabzon Bölge Müdürlüğü	23
Van Bölge Müdürlüğü	16
Zonguldak Bölge Müdürlüğü	18
Sivas Şube Müdürlüğü	13
TOPLAM	760
İSGÜM	87
Adana İSGÜM Lab. Şefliği	7
İstanbul İSGÜM Lab. Şefliği	8
İzmir İSGÜM Lab. Şefliği	8
Kayseri İSGÜM Lab. Şefliği	4
Kocaeli İSGÜM Lab. Şefliği	12
Zonguldak İSGÜM Lab. Şefliği	5
TOPLAM	131
TAŞRA GENEL TOPLAM	891

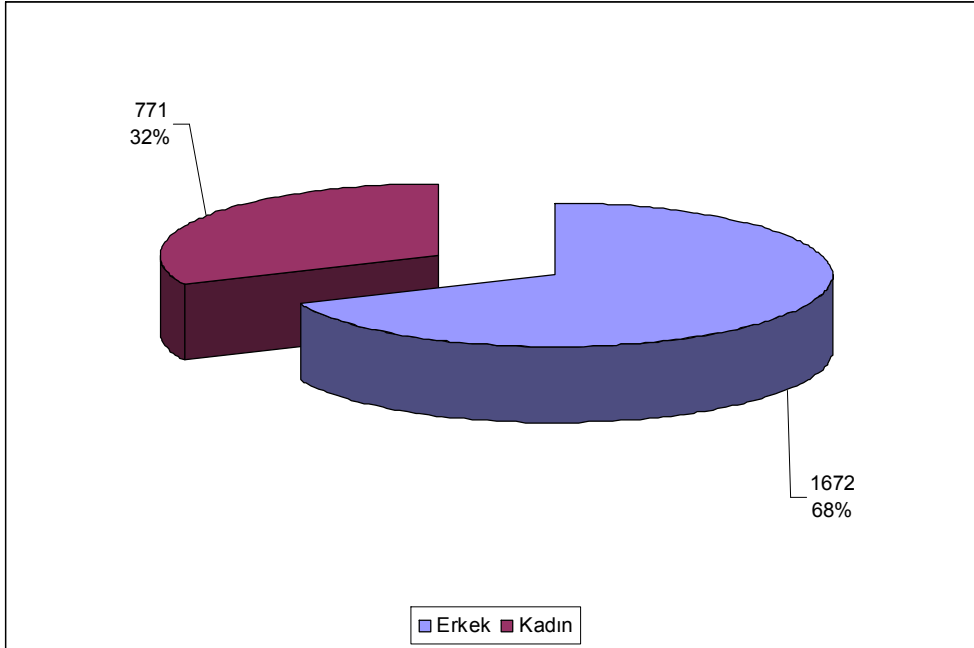
Tablo 1: Personel Sayısı

Bakanlık personelinin yaş gruplarına göre dağılımı aşağıda gösterilmektedir. Toplam personelin %41'inin 41-50 yaş aralığında bulunduğu gözlemlenmektedir.

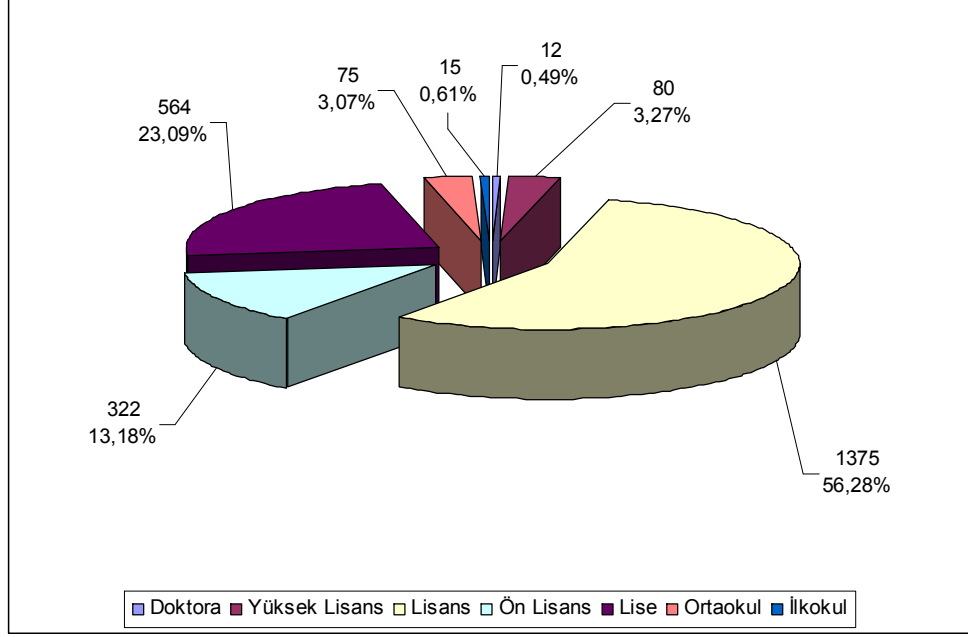
Grafik 1: Personelin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Başta cinsiyet ayrımcılığı olmak üzere her türlü ayrımcılığın önlenerek fırsat eşitliğinin sağlanması, Bakanlık insan kaynakları yönetiminin temel ilkelerinden biridir. Bu çerçevede 2008 yılı sonu itibarıyla % 32 olan kadın personel oranının daha üst düzeylere çıkartılması hedeflenmektedir. Personelin cinsiyet durumuna ilişkin veriler aşağıda yer almaktadır.

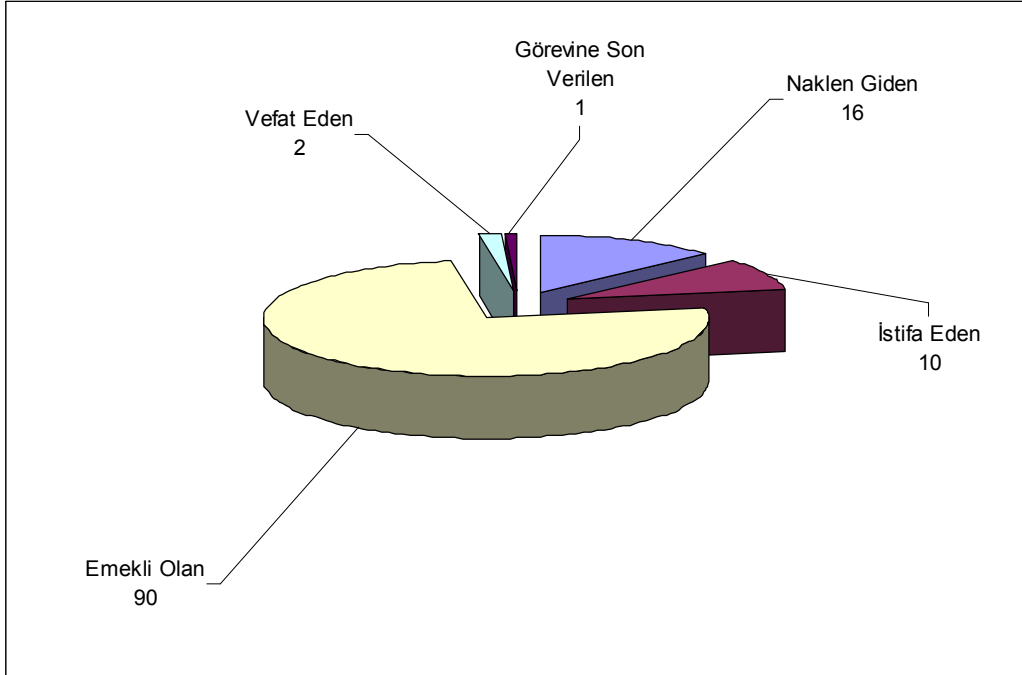
Grafik 2: Personelin Cinsiyete Göre Dağılımı

2008 yılı sonu itibariyle Bakanlık personelinin eğitim durumu aşağıdaki şekilde gösterilmektedir. 4 yıllık eğitim veren üniversite mezunları %56 ile ilk sırada yer almaktadır.

Grafik 3: Personelin Eğitim Durumu

2008 yılı içerisinde personelden 119 kişinin çeşitli nedenlerle Bakanlıktan ayrılış işlemleri gerçekleştirilmiştir. Ayrılan kişilerin detayı ve ayrılma nedenleri aşağıda belirtilmiştir.

Grafik 4: Personelin Bakanlıktan Ayrılma Durumu

5. Bakanlık Tarafından Sunulan Hizmetler: Bakanlığın sunduğu hizmetler ana hizmet birimleri, danışma ve denetim birimleri ile yardımcı birimler tarafından yerine getirilmektedir.

a) Ana Hizmet Birimleri Tarafından Sunulan Hizmetler

Çalışma Genel Müdürlüğü: 4763 sayılı Kanuna göre Genel Müdürlük, merkez teşkilatı ana hizmet birimi olarak yerini almıştır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Karamame ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 184 sayılı Kanun Hükmünde Karamame'nin Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Karamame ve Değiştirilen 3146 sayılı Kanun kapsamında Bakanlığın ana hizmet birimi olarak görevlerini yapmaya devam etmektedir.

Genel Müdürlük, çalışma hayatı ile ilgili mevzuatı uygulamak, işçi, işveren ilişkilerini düzenlemek, çalışma barışını sağlayıcı tedbirler almak, çalışma mevzuatı ve istihdam politikası ile ilgili tasarımlar ve kalkınma planları, yıllık programlarda yer alan genel politika içinde mahalli ve sektörel bazda istihdam programlarını hazırlamak, sendikalar ve toplu iş sözleşmesi, grev ve lokavt kanunlarında öngörülen işleri yapmak, istihdamdaki gelişmeleri izlemek ve istihdamı sağlayıcı tedbirleri almak, üretimde emek verimliliğini yükselten politikalar geliştirmek, Yüksek Hakem Kurulu ile Bakanlık arasındaki ilişkileri yürütmek, Resmi Arabuluculuk Teşkilatı ile ilgili işlemleri yapmak, Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunda öngörülen işleri yapmak ve Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yerine getirmekle sorumludur.

Dış İlişkiler ve Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü: Bakanlık yurt dışı teşkilatı ilk defa, 4841 sayılı Çalışma Bakanlığı Kuruluş Kanunu'nun 6 ncı maddesine 08.05.1967 tarih ve 864 sayılı Kanun'la eklenen bir maddeyle kurulmuş, daha sonra 24.07.2003 tarih ve 25178 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4947 sayılı Kanunla, 3146 sayılı Bakanlık Teşkilat Kanunu'nda yapılan değişiklik sonucunda Genel Müdürlüğün adı "Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri (DİYİH) Genel Müdürlüğü" olarak değiştirilmiş ve görevleri yeniden tanımlanmıştır.

Genel Müdürlük, yurt dışında çalışan Türk vatandaşlarının yurt dışındaki çalışma hayatı ve sosyal güvenlik mevzuatından doğan hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek, çalıştıkları ülkelerde ve yurda dönüşlerinde karşılaştıkları meselelerin çözülmesinde yurt içinde ve yurt dışındaki kuruluşlarla gerekli koordinasyonu sağlamak, yurt dışı istihdamını takip etmek, yurt dışında Türk işgücünün istihdamı yönünde araştırma ve çalışmalar yapmak, yaptırmak ve istisna akdi ile işgücü anlaşmalarını hazırlamak, bu anlaşmaların yurt dışındaki uygulamasını takip ederek bu konuda politikalar geliştirmek, Bakanlık yurt dışı kadrolarını düzenlemek, yönetmek ve denetlemek, yurt dışı birimleri vasıtasıyla sosyal güvenlik sözleşmelerinin uygulanmasını takip etmek, uygulamada koordinasyonu sağlamak, çalışma ve sosyal güvenlik alanlarında faaliyet gösteren uluslararası kuruluşlarla yazışmaları yapmak ve bu kuruluşlara üye olmaktan doğan işleri yürütmek, karma ekonomik komisyonlar için Bakanlık görüşlerini belirlemek, sosyal politika alanında yabancı literatürü ve mevzuatı izlemek ve raporlar hazırlayarak kullanıma sunmak, kişi ve hak sahiplerinin yabancı ülke mevzuatından doğan sosyal güvenlik haklarının korunması amacıyla, bağlı ve ilgili kuruluşlarca yapılacak yazışmaların, Bakanlık yurt dışı teşkilatı aracılığı ile yerine getirileceği ülkeleri tespit etmek, Bakanlık, bağlı ve ilgili kuruluşlarınca yapılacak işlemleri koordine etmek, bunların diğer ülkeler ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla ilişkilerinde koordinasyonu sağlamak, protokol işlerini yürütmek, yabancı ülkelerle yapılacak sosyal güvenlik sözleşmeleri ve bunların tadili çalışmalarında koordinasyonu sağlamak konularında görevlidir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü: Ülkemizde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması görevi, 1945 yılında kurulan Çalışma Bakanlığı bünyesinde İşçi Sağlığı Genel Müdürlüğüne verilmiştir. 04.10.2000 tarih ve 24190 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 618 sayılı Kanun Hükmünde Karamamenin 20 nci maddesi ile İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü olarak yeniden teşkilatlandırılmış ve yeni görevlerle güçlendirilmiştir.

Genel Müdürlük, iş sağlığı ve güvenliği konularında, mevzuatın uygulanmasını sağlamak ve mevzuat çalışması yapmak, ulusal politikaları belirlemek ve bu politikalar çerçevesinde programlar hazırlamak, ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamak, etkin denetim sağlamak amacıyla gerekli önerilerde bulunmak ve sonuçlarını izlemek, standart çalışmaları yapmak, normlar hazırlamak ve geliştirmek, ölçüm değerlendirme, teknik kontrol, eğitim, danışmanlık, uzmanlık ve bunları yapan kişi ve kuruluşları inceleyerek değerlendirmek ve yetki vermek, kişisel koruyucuların ve makine koruyucularının imalatını yapacak kişi ve kuruluşlara yetki vermek, ithal edilecek kişisel koruyucuların ve makine koruyucularının standartlara uygunluğunu ve bu hususlarda usul ve esasları belirlemek, iş sağlığı ve güvenliği ile iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi konularında inceleme ve araştırma çalışmalarını planlayıp programlamak ve uygulanmasını sağlamak, faaliyet konuları ile ilgili yayım ve dokümantasyon çalışmaları yapmak ve istatistikleri düzenlemek, mesleki eğitim görenler, rehabilite edilenler, özel risk grupları ve kamu hizmetlerinde çalışanlar da dahil olmak üzere tüm çalışanların iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı korunmaları amacıyla gerekli çalışmaları yaparak tedbirlerin alınmasını sağlamak, İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi ve Bölge Laboratuvarlarının çalışmalarını düzenlemek, yönetmek ve denetlemek konularında görevlidir.

Avrupa Birliği Koordinasyon Daire Başkanlığı: 367 sayılı Kanun Hükmünde Karamame ile 1989 yılında kurulmuştur. 3146 sayılı Kanun'a 367 sayılı Kanun Hükmünde Karamame ile eklenen 12/A maddesi ile görevi; "Bakanlığın görev ve faaliyet alanına giren konularda, Avrupa Birliği ile ilgili konularda koordinasyonu sağlar, bu alanda Hükümetin genel politikasını uygulamaya yönelik tedbirleri alır, uyum ve uygulama çalışmaları ile ilgili görevleri yürütür." şeklinde belirlenmiştir.

b) Danışma ve Denetim Birimleri Tarafından Sunulan Hizmetler

Teftiş Kurulu Başkanlığı: Çalışma Bakanlığının teşkilatını düzenleyen 22 Haziran 1945 tarihli, 4763 sayılı Kanun ile merkez teşkilatı içinde oluşturulmuştur. 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'da Teftiş Kurulu Başkanlığı, "Bakanlık Merkez Teşkilatı" içinde "Danışma ve Denetim Birimleri" arasında sayılmıştır.

Teftiş Kurulu Başkanlığı Bakanın emri veya onayı üzerine ve Bakan adına Bakanlık teşkilatı ile bağlı ve ilgili kuruluşlarının her türlü faaliyet ve işlemleriyle ilgili olarak teftiş, inceleme ve soruşturma işlerini yürütmek, Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmasını temin etmek amacıyla gerekli teklifleri hazırlamak ve Bakana sunmak, özel kanunlarla verilen diğer görevleri yürütmekte görevlidir.

İş Teftiş Kurulu Başkanlığı: 15.06.1936 tarih ve 3330 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 3008 sayılı İş Kanunu'nun 91 inci maddesine istinaden, çalışma bütünlüğünün belli bir sistem içinde yürütülmesini sağlamak üzere, ülkemizde ilk defa İş Müfettişliği ihdas edilmiştir. 1979 Mali Yılı başından itibaren İş Müfettişlerinin çalışmaları 29.08.1979 tarih ve 16738 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İş Teftiş Tüzüğü ile kurulan İş Teftiş Kurulu Başkanlığı bünyesinde yürütülmektedir.

3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 15 inci maddesinde düzenlenen İş Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın görevleri; Bakanlığa verilmiş bulunan çalışma hayatı ile ilgili mevzuatın uygulanmasını denetlemek, yönetmek ve yürütmek, bu konuda plan ve programlar hazırlamak, iş teftişi ile ilgili mevzuat çalışmalarını yapmak, istatistikleri tutmak değerlendirmek ve yorumlamak, Bakanlıkça gerekli görülecek teftişle bağdaşır inceleme ve araştırmalar yapmak olarak sıralanmıştır.

İç Denetim Birimi Başkanlığı: 3146 sayılı "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun"da belirtilen hizmet birimlerine ek olarak, 5018 sayılı "Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Karamamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"unda yer alan düzenlemelere istinaden doğrudan üst yöneticiye bağlı olarak görev yapmak üzere Bakanlık Makamının 23.01.2008 tarih ve 6 sayılı Olur'u ile kurulmuştur

İç Denetçinin görevleri 5018 sayılı Kanununun 64 üncü maddesi ile İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 15 inci maddesinde sayılmıştır. Anılan Yönetmeliğin 16 ncı maddesinde yetki, 17 nci maddesinde sorumlulukları belirtilmiştir. Yetkileri; denetim konusuyla ilgili elektronik ortamdakiler dahil her türlü bilgi, belge ve dokümanlar ile nakit, kıymetli evrak ve diğer varlıkların ibrazını ve gösterilmesini talep etmek, denetlenen birim çalışanlarından, iç denetim faaliyetlerinin gereği olarak yardım almak, yazılı ve sözlü bilgi istemek, denetim faaliyetinin gerektirdiği araç, gereç ve diğer imkanlardan yararlanmak, denetimi engelleyici tutum, davranış ve hareketleri üst yöneticinin bilgisine intikal ettirmektir. Görevleri ise anılan Yönetmelikte; nesnel risk analizlerine dayanarak kamu idarelerinin yönetim ve kontrol yapılarını değerlendirmek, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması bakımından incelemeler yapmak ve önerilerde bulunmak., harcama sonrasında yasal uygunluk denetimi yapmak, idarenin harcamalarının, malî işlemlere ilişkin karar ve tasarruflarının, amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara ve performans programlarına uygunluğunu denetlemek ve değerlendirmek, malî yönetim ve kontrol süreçlerinin sistem denetimini yapmak ve bu konularda önerilerde bulunmak, denetim sonuçları çerçevesinde iyileştirmelere yönelik önerilerde bulunmak ve bunları takip etmek, denetim sırasında veya denetim sonuçlarına göre soruşturma açılmasını gerektirecek bir duruma rastlandığında, ilgili idarenin en üst amirine bildirmek, kamu idaresince üretilen bilgilerin doğruluğunu denetlemek, üst yönetici tarafından gerekli görülen hallerde performans göstergelerini belirlemede yardımcı olmak, belirlenen performans göstergelerinin uygulanabilirliğini değerlendirmek ve suç teşkil eden durumlara ilişkin tespitlerini üst yöneticiye bildirmek olarak sayılmıştır.

Strateji Geliştirme Başkanlığı: 5436 sayılı "Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Karamamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"un 15 inci maddesinde Strateji Geliştirme Başkanlığı'nın idari ve mali görevleri sayılmıştır.

Bu görevler; ulusal kalkınma strateji ve politikaları, yıllık program ve hükümet programı çerçevesinde idarenin orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek, amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak, idarenin görev alanına giren konularda performans ve kalite ölçütleri geliştirmek ve bu kapsamda verilecek diğer görevleri yerine getirmek, idarenin yönetimi ile hizmetlerin geliştirilmesi ve performansla ilgili bilgi ve verileri toplamak, analiz etmek, yorumlamak, idarenin görev alanına giren konularda, hizmetleri etkileyecek dış faktörleri incelemek, kurum içi kapasite araştırması yapmak, hizmetlerin etkililiğini ve tatmin düzeyini analiz etmek ve genel araştırmalar yapmak, yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri yerine getirmek, İdarenin stratejik plan ve performans programının hazırlanmasını koordine etmek ve sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını

yürütmek, izleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren idare bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak ve idare faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek, mevzuatı uyarınca belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programı hazırlamak ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak ödeneğin ilgili birimlere gönderilmesini sağlamak, bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile mali istatistikleri hazırlamak, ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek, genel bütçe kapsamı dışında kalan idarelerde muhasebe hizmetlerini yürütmek, harcama birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını da esas alarak idarenin faaliyet raporunu hazırlamak, idarenin mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlara ilişkin icmal cetvellerini düzenlemek, idarenin yatırım programının hazırlanmasını koordine etmek, uygulama sonuçlarını izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamak, idarenin, diğer idareler nezdinde takibi gereken mali iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmak, mali kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak, ön mali kontrol faaliyetini yürütmek, iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak, mali konularda üst yönetici tarafından verilen diğer görevleri yapmak olarak sıralanmıştır.

Hukuk Müşavirliği: 3146 sayılı Kanun'un 17 nci maddesi ile Danışma ve Denetim Birimleri arasında yer alan Hukuk Müşavirliği'nin görevleri belirlenmiştir.

Müşavirliğin görevleri, Bakanlığın diğer birimlerinden sorulan hukuki konular ile hukuki, mali, cezai sonuçlar doğuracak işlemler hakkında görüş bildirmek, Bakanlığın menfaatlerini koruyucu, anlaşmazlıkları önleyici hukuki tedbirleri zamanında almak, anlaşma ve sözleşmelerin bu esaslara uygun olarak yapılmasına yardımcı olmak, 8 Ocak 1943 tarih ve 4353 sayılı Kanun hükümlerine göre adli ve idari davalarda gerekli bilgileri hazırlamak ve Hazineyi ilgilendirmeyen idari davalarda Bakanlığın temsil etmek, Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmasını temin etmek amacıyla gerekli hukuki teklifleri hazırlamak ve Bakanlara sunmak, Bakanlık kuruluşları tarafından hazırlanan veya diğer bakanlıklardan veya Başbakanlıktan gönderilen kanun, tüzük ve yönetmelik tasarılarını hukuki açıdan inceleyerek görüşlerini bildirmek, Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmaktır.

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği: 3146 sayılı Kanun'da Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği, danışma ve denetim birimleri arasında sayılmıştır. Birimin görevleri; Bakan'ın vereceği talimatları yerine getirmek, Bakanlıkta, Basın ve Halkla İlişkiler ile ilgili faaliyetleri planlamak ve bu faaliyetlerin belirlenecek usul ve işlemlere göre yürütülmesini sağlamaktır.

c) Yardımcı Birimler Tarafından Sunulan Hizmetler

Personel Dairesi Başkanlığı: 3146 sayılı Kanun ile Personel Dairesi Başkanlığı, Bakanlık teşkilat yapısında "yardımcı birimler" kapsamında yerini almış bulunmaktadır.

Başkanlığın görevleri; Bakanlığın insan gücü planlaması ve personel politikasıyla ilgili çalışmalarını yapmak, personel sisteminin geliştirilmesiyle ilgili tekliflerde bulunmak, Bakanlık personelinin atama, özlük ve emeklilik işleriyle ilgili işlemleri yapmak, eğitim planını hazırlamak, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarını düzenlemek ve uygulamak ve Bakanlıkça verilecek benzeri işleri yapmaktır.

İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı: 3146 sayılı Kanun'un 20 nci maddesinde yardımcı birimler arasında yer almaktadır.

Başkanlığın görevleri; Bakanlık için gerekli araç ve malzemelerin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek, ihtiyaç duyulan bina ve arazinin kiralama, satın alma işlerini yürütmek, Bakanlığın mali işlerle ilgili hizmetlerini yürütmek, temizlik, aydınlatma, ısıtma, bakım, onarım ve taşıma hizmetlerini yapmak, sosyal tesislerin kurulması ve yönetimi ile ilgili hizmetleri düzenlemek ve yürütmek, Bakanlığımıza gelen yazılı mesajlardan gerekenlerin Bakan ve Müsteşara sunulmasını sağlamak, Bakan ve Müsteşarın direktif ve emirlerini ilgililere duyurmak ve işlemlerini takip etmek, Bakanlığın iç ve dış protokol hizmetlerini yürütmek, süreli evrakın zamanında işleme konulmasını sağlamak, Bakanlığı ilgilendiren toplantı, brifing ve görüşmeleri düzenlemek, bunlara ait önemli not ve tutanakları tutmak ve yaymak, genel evrak, arşiv ve haber merkezinin hizmet ve faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek ve Bakan ve Müsteşarca verilecek diğer görevleri yapmaktır.

Bilgi İşlem Daire Başkanlığı: 24.07.2003 tarih ve 25178 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4947 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilat Kanunu'nun 20 nci maddesi gereğince Bakanlığın yardımcı birimleri arasında yer almıştır.

Başkanlığın görevleri; Bakanlığın merkez ve taşra teşkilâtının tüm hizmet ve işlemlerinin, hızlı, etkin ve verimli bir biçimde yürütülmesini sağlayacak otomasyon çalışmaları yapmak ve koordinasyonu sağlamak, bilgi işlem çalışmaları için gerekli iş akış ve organizasyonunu düzenlemek, standart ve yöntemleri belirlemek, gerekli analiz ve tasarım çalışmalarını yapmak, uygulama programları geliştirerek test etmek, işleme almak ve ihtiyaçlar doğrultusunda güncelleştirilmesini sağlamak, bilgisayar donanım, yazılım ve iletişim alt yapısının sürekli çalışabilirliğini sağlamak, performans artırıcı faaliyetlerde bulunmak, bilgilerin ihtiyaç duyulacak kişi ve birimlere iletilmesini sağlamak, bu amaçla gerekli çalışma ve işlemleri yapmak, Bakanlığın ihtiyaç duyduğu istatistik verilerin yorumlanması ve yayına hazırlanması için gerekli çalışmaları yapmak, bağlı ve ilgili kuruluşların bilgi işlem sistemleriyle gerekli koordinasyonu sağlamak, Bakanlığın merkez ve taşra kuruluşlarının haberleşme ve her çeşit elektronik sistemlerinin temin, tesis, bakım ve onarımlarının esaslarını belirlemek amacıyla projeler hazırlamak veya hazırlatmak, gerekli görülen hallerde bakım onarım işlerini yapmak veya yaptırmak ve Bakanlıkça verilen benzeri görevleri yapmaktır.

2821 sayılı Sendikalar Kanunu ve 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi ve Grev Lokavt Kanunu'nun Bakanlığımıza yüklemiş olduğu Toplu İş Sözleşmelerinin taraflarını belirlemek amacıyla verilen yetki belgelerine esas alınan işçi, işveren, sendika üye verilerinin bilgisayar ortamında güncel olarak tutulması, bölge müdürlüklerinin merkezle on-line bağlantısını sağlamak, çalışma hayatı istatistiklerinin hazırlanması, toplu iş sözleşmelerinin sayısal değerlendirilmesi, para cezalarının istatistiksel dökümü, bölge müdürlüklerinin otomasyonu, maaş bordrolarının düzenlenmesi, Kamu Görevlileri Sendikaları Projesinin yürütülmesi, Bakanlığın bütün birimlerine ve taşra teşkilatına internet hizmetlerinin sunulması faaliyetleri, 4947 sayılı Kanun'un 21 inci maddesine Başkanlığın görev ve yetkileri olarak eklenmiştir.

Savunma Sekreterliği: 28 Ekim 1960 tarihli 108 sayılı Kanun'la kurulmuştur. Savunma Sekreterliği'nin görevi, topyekûn savunma ve milli seferberlik hizmetlerini milli güvenlik amaçlarına uygun bir şekilde planlamak ve yürütmektir.

Özel Kalem Müdürlüğü: 18 Mayıs 1929 tarih ve 1452 sayılı "Devlet Memurları Maaşatının Tevhit ve Teadülüne Dair Kanun"da Başbakanlık hizmet birimleri arasında "Kalem-i Mahsus Müdürlüğü" de yer almıştır. Söz konusu birim, 27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname"de Özel Kalem

Müdürlüğü olarak aynen geçmekte, ancak 8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ekindeki teşkilat cetvelinde yardımcı birimler bölümü içerisinde Özel Kalem Müdürlükleri şeklinde yer almaktadır.

Birimin görevleri; Bakanın resmi ve özel yazışmalarını yürütmek, her türlü protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmek, ziyaret, davet, karşılama, uğurlama ve ağırlama, ulusal ve dini bayramlarla ilgili hizmetlerini düzenlemek, yürütmek ve diğer kuruluşlarla koordine etmek ve Makamca verilen benzeri görevleri yapmaktır.

ç) Bağlı Kuruluşlar Tarafından Sunulan Hizmetler

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi: Yakın ve Orta Doğu Çalışma Enstitüsü Uluslararası Çalışma Örgütü ile T.C Hükümeti arasında 17.01.1955 yılında imzalanan bir ek anlaşma ile Çalışma Bakanlığı'na bağlı olarak İstanbul'da kurulmuştur. Yakın ve Orta Doğu Çalışma Enstitüsü, bu anlaşmaya göre 5 yıl faaliyet gösterdikten sonra 17.01.1960 tarihinde ulusal bir kurum niteliğini almıştır. Enstitü, kuruluşundan 1972 Mart ayına kadar İstanbul'da faaliyet göstermiş, bu tarihten itibaren de çalışmalarını Ankara'da sürdürmeye başlamıştır. 24 Temmuz 2003 tarihinde "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi" (ÇASGEM) olmuştur.

Görevleri; Çalışma hayatı, sosyal güvenlik, iş sağlığı ve güvenliği, işçi işveren ilişkileri, istihdam, verimlilik, toplam kalite yönetimi, iş piyasası etütleri, ergonomi, çevre, ilk yardım, iş istatistikleri ve benzeri konular ile işyerindeki sağlık ve güvenlik risklerini önlemek ve koruyucu hizmetleri yürütmek üzere görevlendirilecek işyeri hekimi, mühendis, teknik eleman, hemşire ve diğer sağlık personeline iş sağlığı ve güvenliği konusunda gerektiğinde Bakanlık birimleri veya ilgili kurum ve kuruluşlar ile birlikte, eğitim programları hazırlamak, eğitim vermek veya eğitim hizmeti satın almak, sertifikalandırmak, bu konularla ilgili araştırmalar yapmak veya yaptırmak, Bakanlık, bağlı kuruluşları ile ilgili kuruluşlarının personeli ile özel veya kamu sektöründe faaliyet gösteren işyerlerindeki işçi, işveren veya yönetici personel için eğitim, seminer ve konferanslar tertip etmek veya bu konularda tertiplenmiş eğitim, konferans ve seminerlere iştirak etmek, çalışma mevzuları ile ilgili araştırmalar ve incelemeler yapmak ve bu mevzularda vesaik toplamak, alakalıların talebi veya muvafakati ile işyerlerinin çalışma mevzuları ve iş verimi ile ilgili meselelerini inceleyerek istişare ve tavsiyelerde bulunmak, imkanları nispetinde istatistikler hazırlamak, Türkçe ve yabancı dillerde gayesi ile alakalı derleme ve neşriyat yapmaktır.

d) Taşra Teşkilatı Tarafından Sunulan Hizmetler

Bölge Müdürlükleri: Bakanlığın kuruluş amaçlarını gerçekleştirmek ve yürütmekte oldukları hizmetleri vatandaşlara sunmakta görevli doğrudan merkeze bağlı bakanlık taşra teşkilatı olarak 1995 yılına kadar "Bölge Çalışma Müdürlüğü" adı ile hizmetlerini yerine getirmiş, 1995 yılında yapılan yasal değişiklik sonucu ismi " Bölge Müdürlüğü" olarak değişmiştir. Bölge Müdürlükleri Bakanlığın taşra birimi olup, Ülkemiz genelinde 22 Bölge Müdürlüğü ile 1 Şube Müdürlüğü olmak üzere toplam 23 ilde faaliyet göstermektedir.

Faaliyet Alanları;

- İşyerlerinin İş Kanunları kapsamına alınması ve çıkarılmasına ilişkin işlemleri yapmak,
- İşyeri kurma ve işletme belgesinin verilmesine ilişkin işlemleri yürütmek,

- İşçi, işveren ve/veya vekilleri arasında çıkan uyuşmazlık konuları ile iş kazası, meslek hastalığı ile iş sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin diğer konularda ve kanunlar tarafından Bölge Müdürlüklerine, mülki amirliklere verilmiş görevlerle ilgili işçi şikayetlerinin kabulü, sonuçlandırılması, gerektiği takdirde 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'na göre İş Mahkemelerine intikal ettirmek,
- Sendikalarla ilgili kayıt ve sicilleri tutmak,
- Sendikalı işçilerin kayıtlarını tutmak ve işçilerin işyeri ve sendika hareketlerini izleyici kayıtlar tutmak,
- Arbuluculuk işlemlerini yürütmek,
- Grev oylamasına ilişkin işlemleri yürütmek,
- Grev ve Lokavta katılmayacak işçileri tespit etmek,
- İşyerlerinin teftiş ve denetimine ait raporların gereğini yapmak,
- İşyerlerinin kapatılması ve işyerlerinde işin durdurulması komisyonlarına katılmak ve sekreteryaya işlerini yürütmek,
- 4857 ve 4817 sayılı Kanunlarda öngörülen idari para cezalarını uygulamak,
- İş mevzuatına aykırı tutum ve davranışları tespit edilenler hakkında kamu davası açılmak üzere Cumhuriyet Savcılıklarına bildirimde bulunmak,
- İş Kanunundan kaynaklanan diğer işleri yapmak.

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi:

İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür.

İç Kontrol sadece kontrol faaliyetlerini değil idarenin organizasyon yapısını, işleyişini, görev yetki ve sorumluluklarını, karar alma süreçlerini kapsayan ve idarenin çalışanlarının tamamının rol aldığı dinamik bir süreçtir.

İç kontrolün idarenin yönetim sorumluluğunda olması nedeniyle, merkezi uyumlaştırma birimleri tarafından yapılan düzenlemeler dışında idarelerce;

- Stratejik planın uygulanmasına yönelik faaliyetler tanımlanmış olmalı,
- Faaliyetlere, iş ve işlemlere ait iş akış şemaları hazırlanmalı,
- Süreçler, süreç sahipleri ve sorumluları tanımlanmalı,
- Personelin görev, yetki ve sorumlulukları ile kontrol prosedürleri belirlenmeli,

- Kurumun amaç, hedef ve politikalarının yerine getirilmesinde karşılaşılabilecek risklere ilişkin risk yönetimi planlanmalı,
- Etkileşimli bir bilgi yönetim sistemi kurulmalı ve bir iletişim ağı ile kontrol listeleri ve kontrol öz değerlendirme formları oluşturulmalıdır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu 1 Ocak 2006 tarihinde tüm hükümleri ile yürürlüğe girmiştir. Bakanlığımızda da 2008 yılında iç kontrol sistemi mevcut düzenlemelere uygun olarak çalışmalarına devam etmektedir.

Mali işlemlerin yapılması sürecinde ilgili tahakkuk birimlerince harcama evraklarının hazırlığı sırasında gerekli mali kontroller yapılmaktadır. Bütçe işlemleri ile Üst Yönetici tarafından uygun görülen harcama evraklarının ön mali kontrolü Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

İç Kontrol Sisteminin oluşturulabilmesi için gerekli olan çalışmaların hangi yöntemlerle ve hangi tarihlerde yapılacağını belirlemek ve bu doğrultuda bir Eylem Planı hazırlanması amacıyla bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Çalışma grubu ile yapılan toplantılar sonucunda hazırlanan Bakanlığımız Eylem Planı Maliye Bakanlığına gönderilmiştir.

2- AMAÇ VE HEDEFLER

A- Temel İlkeler

Bakanlığın sunduğu hizmetlerin yerine getirilmesinde sürekli gelişim, katılımcılık, saydamlık, hesap verebilirlik, öngörülebilirlik, sistemlilik, bilinçlilik, beyana güven ile hizmetten yararlananların ihtiyacına ve hizmetlerin sonucuna odaklılık esastır.

Hizmetlerin sunumunda etkin zaman yönetimi, kalite odaklılık, esneklik ve eşitlik ilkesi gözetilir. İnsan hak ve özgürlüklerini kısıtlayıcı düzenleme ve uygulamalara yer verilmez. Halkın bilgi edinme hakkını kullanması için gerekli tedbirler alınır. Hizmetlerin sunumunda bilgi teknolojilerinden etkili ve yaygın şekilde yararlanılır. Her türlü kaynağın etkili ve verimli şekilde kullanımı için gerekli tedbirler alınır ve bu amaçla diğer kuruluşlarla işbirliği yapılır.

Ekonomik ve sosyal hayatın önündeki engellerin kaldırılması ve halkın hayatının kolaylaştırılması için mevzuatın sadeleştirilmesi ve kalitesinin artırılması esastır. Vatandaş odaklı kamu yönetimi kültürüne geçiş için gerekli tedbirler alınır. Stratejik yönetimin geliştirilmesi için tedbirler alınır. İnsan kaynakları yönetiminde performans odaklılık esastır. Ayrıca, yenilik oluşturmaya yatkınlık ve açıklık, sonuç odaklı çalışma, sosyal diyalogu destekleme ve uluslararası gelişmelere açık olmak diğer ilkelerdendir.

B- Politika ve Öncelikler

Acil Eylem Planı'nda; esnek çalışma biçimlerini düzenleyen mevzuat değişikliğinin sağlanması, insan gücü planlamasının etkin bir şekilde yapılması, insan gücünün niteliğinin artırılması için kısa süreli eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin etkin olarak sürdürülmesi, kayıt dışı istihdam ve yabancı kaçak işçi çalıştırılmasının önlenmesi, çocuk işçiliğinin önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması, sağlık hizmetlerinin sunumu ile finansmanının ayrılması, Genel Sağlık Sigortası Sistemi ve Kurumun kurulması, sosyal güvenlik kuruluşlarında norm ve standart birliği sağlanması, bütünleştirilmiş bir sosyal güvenlik ağı kurulması, uzun vadeli ve kısa vadeli sigorta programlarının birbirinden ayrılması, prim karşılığı olmayan ödemelerin kaldırılması, bütünleştirilmiş bir sosyal hizmet ve yardım ağı ve kurumsal yapısının oluşturulması hedeflerine yer verilmiştir.

Dokuzuncu Kalkınma Planı, Orta Vadeli Mali Program ve 2008 Yılı Programlarında Bakanlığımızın sorumlu olduğu alanlar ile ilgili olarak,

- Geçici ve güvencesiz işlerde çalışan yoksul kesimin düzgün işlerde çalışabilmesi için özel mesleki eğitim programlarının düzenlenmesi ve yerel düzeyde projelerin geliştirilmesi,
- Kayıtdışı İstihdamla Mücadele Projesi çerçevesinde kayıtdışı çalışmayla ilgili bilgilendirme ve eğitim faaliyetleri düzenlenmesi,
- Çocuk işçiliğini önleyecek çalışmaların etkinleştirilmesi,
- Kayıtdışı istihdamla mücadelenin denetim boyutunda kurumlararası işbirliği sağlanması,
- Esneklik ile güvence arasında denge sağlanarak, işgücü piyasasının daha esnek ve hareketli bir yapıya kavuşturulması,
- İşletmelerin ve çalışanların değişime uyum sağlama kapasitelerinin artırılması,

- Sektör ve işletme düzeyindeki ikili sosyal diyalog mekanizmaları geliştirilerek ulusal düzeyde ikili danışma mekanizmasının oluşturulması,
- Sendikal alanda uluslararası yükümlülüklerden kaynaklanan hususların gözden geçirilmesi,
- Kadınların işgücüne ve istihdama katılımlarının sağlanması,
- Yerel ve sektörel istihdamı teşvik programının oluşturulması,
- Kamu idarelerinde stratejik planlama ve performans programı çalışmalarını sürdürmeleri konularında düzenlemeler yapılması,

konularında çalışmalar yapılmıştır.

3- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A- Mali Bilgiler

2008 yılına ait Bakanlık bütçesinin uygulama sonuçları ve temel mali tablolara ilişkin açıklamalar aşağıda sunulmaktadır.

1. Bütçe Uygulama Sonuçları:

2008 Mali Yılı Bakanlık bütçesinden fonksiyonel bazda tahsis edilen ödenek miktarı ve harcama tutarlarına ilişkin tablo aşağıda gösterilmektedir.

KOD	AÇIKLAMA	TOPLAM ÖDENEK	YILSONU HARCAMA	İPTAL EDİLEN ÖDENEK
01	Genel Kamu Hizmetleri	21.015.278,00	19.448.152,87	1.567.125,13
02	Savunma Hizmetleri	1.049.100,00	954.122,03	94.977,97
03	Kamu Düz. ve GÜv. Hiz.	510.000,00	485.739,85	24.260,15
04	Ekonomik İşler ve Hiz.	156.964.622,00	153.749.449,05	3.215.172,95
10	Sos. GÜv. ve Sos. Yrd. Hiz.	25.849.685.000,00	25.849.685.000,00	0,00
Toplam		26.029.224.000,00	26.024.322.463,80	4.901.536,20

Tablo 2: ÇSGB Bütçesinin Fonksiyonel Bazda Dağılımı
(Sosyal Güvenlik Kurumlarına Yapılan Hazine Yardımları Dahil)

Bakanlığın 2008 yılında kendisine tahsis edilen 28.967.437.000,00 YTL'lik başlangıç ödeneğine yıl içerisinde 18.484.756,00 YTL ödenek eklenmiş, 2.676.206.982,00 YTL ödenek düşülmüştür. Yılsonu itibarıyla toplam ödenek 26.029.224.000,00 YTL olmuştur. Bu ödeneğin 26.024.322.463,80 YTL'lik kısmı harcanmış, 4.901.536,20 YTL ödenek kalmış ve yılsonu itibarıyla iptal edilmiştir. Hazine yardımları dahil, gider türleri itibarıyla harcamaların dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

GİDER TÜRLERİ	BÜTÇE ÖDENEĞİ	YILSONU ÖDENEĞİ	HARCAMA
01 Personel Giderleri	70.533.000,00	70.648.000,00	67.389.051,54
02 Sos.Güv.Kur.Dev.Primi.Gid.	7.502.000,00	7.517.000,00	7.222.713,41
03 Mal ve Hizmet Alım Gid.	15.884.000,00	17.213.000,00	16.271.914,38
05 Cari Transferler	28.869.380.000,00	25.918.473.000,00	25.918.362.789,00
06 Sermaye Giderleri	3.138.000,00	2.723.000,00	2.598.995,47
07 Sermaye Transferi	1.000.000,00	12.650.000,00	12.477.000,00
Toplam	28.967.437.000,00	26.029.224.000,00	26.024.322.463,80

Tablo 3: ÇSGB 2008 Mali Yılı Ekonomik Kodlara Göre Ödenek ve Harcama Tutarları
(Sosyal Güvenlik Kurumlarına Yapılan Hazine Yardımları Dahil)

Mal ve hizmet alım giderleri tertibinde; tüketime yönelik mal ve malzeme alımları; yolluklar; hizmet alımları; temsil ve tanıtma giderleri; menkul mal, gayri maddi hak alım, bakım ve onarım giderleri; gayrimenkul mal bakım ve onarım giderleri ile tedavi ve cenaze giderleri yer almaktadır. Cari transferlerde uluslararası kuruluşlara üyelik aidatı ve memurlara öğle yemeği yardımı bulunmaktadır.

Sermaye Giderleri tertibinde taşıt alımı, makine teçhizat alımları ile menkul malların büyük onarım giderleri bulunmaktadır. Bakanlık harcama birimlerine ilişkin ödenek bilgileri aşağıdaki tabloda verilmektedir.

BİRİMLER	BÜTÇE ÖDENEĞİ	EKLENEN ÖDENEK(*)	DÜŞÜLEN ÖDENEK (**)	TOPLAM ÖDENEK	YILSONU HARCAMA
Özel Kalem Müdürlüğü	4.561.500,00	71.000,00	17.000,00	4.615.500,00	4.216.986,12
Teftiş Kurulu Başkanlığı	1.086.500,00	24.000,00	0,00	1.110.500,00	984.735,57
İş Teftiş Kurulu Başkanlığı	28.807.000,00	571.750,00	708.223,00	28.670.527,00	27.434.768,46
Basın ve Halkla İliş. Müş	253.500,00	60.900,00	0,00	314.400,00	285.163,68
Savunma Sekreterliği	1.022.000,00	30.600,00	3.500,00	1.049.100,00	954.122,03
İdari ve Mali İşler Dai.Bşk.	9.102.700,00	808.500,00	850.500,00	9.060.700,00	8.943.663,93
Personel Dairesi Başkanlığı	1.638.800,00	30.000,00	27.397,00	1.641.403,00	1.531.645,87
Bilgi İşlem Daire Bşk.lığı	1.375.000,00	59.255,00	25.000,00	1.409.255,00	1.368.935,24
Strateji Geliştirme Bşk.lığı	28.869.506.000,00	14.967.000,00	2.674.115.106,00	25.929.867.120,00	25.929.670.109,60
Hukuk Müşavirliği	616.500,00	92.000,00	0,00	708.500,00	623.014,40
Yüksek Hakem Kurulu Bşk.	174.000,00	25.700,00	0,00	199.700,00	196.106,52
Çalışma Bölge Müd.lükleri	20.960.000,00	624.500,00	45.000,00	21.539.500,00	20.975.284,02
Çalışma Genel Müdürlüğü	6.639.500,00	125.800,00	48.255,00	6.717.045,00	6.621.011,19
Dış İliş.Yurt.İşçi Hiz.Gn.Md.	2.899.000,00	188.000,00	17.000,00	3.070.000,00	2.975.391,46
Müşavirlikler	8.180.000,00	247.200,00	81.000,00	8.346.200,00	7.381.590,66
İş Sağlığı ve Güv. Gen. Md.	3.216.000,00	127.000,00	35.700,00	3.307.300,00	3.090.105,88
İş Sağlığı ve Güv. Mer. Md	3.988.000,00	262.791,00	75.791,00	4.175.000,00	4.018.674,08
AB Koor. Dairesi Başkanlığı	834.000,00	79.400,00	12.000,00	901.400,00	771.666,96
ÇASGEM	2.577.000,00	89.360,00	145.510,00	2.520.850,00	2.279.488,13
GENEL TOPLAM	28.967.437.000,00	18.484.756,00	2.676.206.982,00	26.029.224.000,00	26.024.322.463,80
(*) Başlangıç ödenegine yıl içinde eklenen tutardır.					
(**) Başlangıç ödeneginden yıl içinde düşülen tutardır.					

Tablo 4: ÇSGB 2008 Mali Yılı Kurumsal Kod Bazında Ödenek ve Harcama Miktarları
(Sosyal Güvenlik Kurumlarına Yapılan Hazine Yardımları Dahil)

2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar:

2008 yılında harcamaların yılsonu ödenegine oranı; Personel Giderlerinde %95,39, Sosyal Güvenlik Kurumlarına Yapılan Devlet Prim Giderlerinde %96,09, Mal ve Hizmet Alımlarında %94,53, Cari Transferlerde %100,00, Sermaye Giderlerinde %95,46 olarak gerçekleşmiştir.

2008 yılında ekonomik 1 düzeyde ödeneklerin toplam ödenegine oranı; Personel Giderlerinde % 0,27, Sosyal Güvenlik Kurumlarına Yapılan Devlet Prim Giderlerinde % 0,03, Mal ve Hizmet Alımlarında % 0,07, Cari Transferlerde % 99,57, Sermaye Giderlerinde % 0,01 olarak gerçekleşmiştir.

3. Mali Denetim Sonuçları:

Bakanlık, Sayıştay'ın dış denetimine tabidir. 2008 yılında Bakanlığın Sayıştay tarafından sorguya alınmış bir harcaması veya ilama bağlanmış herhangi bir borcu bulunmamaktadır.

B- Performans Bilgileri:

1. ANA HİZMET BİRİMLERİ TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN PROJE VE FAALİYETLER

a) ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TAMAMLANAN ÇALIŞMALAR

Hava İş Kanunu Tasarısı

Hava taşıma işlerinde çalışanların çalışma koşullarını düzenleyen Hava İş Kanunu Tasarısı Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nce 27.04.2005 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına gönderilmiştir. Anılan Kanun Tasarısı 10.11.2005 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Alt Komisyonunda görüşülerek alt komisyona havale edilmiş ve 22.11.2005, 01.12.2005 ve 12.04.2006 tarihlerinde söz konusu Alt Komisyonunda görüşülmüştür. Ancak, seçimlerin yenilenmesi nedeniyle hükümsüz kalan Tasarı, 60 ıncı Hükümet tarafından yenilenmiş olup, halen anılan Komisyon gündeminde bulunmaktadır.

Asgari Ücret

22.05.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun 39 uncu maddesinde; iş sözleşmesi ile çalışan ve bu Kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin ekonomik ve sosyal durumlarının düzenlenmesi için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca Asgari Ücret Tespit Komisyonu aracılığı ile ücretlerin asgari sınırlarının en geç iki yılda bir belirleneceği öngörülmüştür.

Buna göre, Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nca; 2009 yılı asgari ücreti belirlemiştir.

Asgari Ücret Tespit Komisyonunun 25.12.2008 tarihli, 2008/1 sayılı Kararı ile

a) 16 yaşını doldurmuş işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretlerinin 01.01.2009-30.06.2009 tarihleri arasında günlük 22,20.-TL, 01.07.2009-31.12.2009 tarihleri arasında ise 23,10.-TL,

b) 16 yaşını doldurmamış işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretlerinin 01.01.2009-30.06.2009 tarihleri arasında günlük 18,90.-TL, 01.07.2009-31.12.2009 tarihleri arasında ise 19,65.-TL, olarak tespit edilmiştir.

Söz konusu Karar 30.12.2008 tarihli ve 27096 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 01.01.2009 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Üçlü Danışma Kurulu Toplantıları

Üçlü Danışma Kurulunun birinci toplantısı Sayın Bakanımızın başkanlığında, işveren ve işçi sendikaları konfederasyonları ile 18.04.2008 tarihinde;

-2821 sayılı Sendikalar Kanunu Tasarı Taslağı,

-2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarı Taslağının değerlendirilmesi gündemi ile yapılmıştır.

Üçlü Danışma Kurulunun ikinci toplantısı Sayın Bakanımızın başkanlığında, Kamu Görevlileri Sendikaları Konfederasyonları ile 21.05.2008 tarihinde;

-4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının değerlendirilmesi gündemi ile yapılmıştır.

Bilgi Edinme Faaliyetleri

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun uygulanması amacıyla kurulan "Bilgi Edinme Birimi" 14.06.2005 tarihinden itibaren Bakanlık Merkez Binasının B Blok 7 nci katında faaliyet göstermektedir. Bilgi Edinme başvurularının tamamı süresi içinde yanıtlanarak ilgili kişilere ulaştırılmıştır.

Bilgi edinme başvurularının incelenmesinden, büyük bir kısmının 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu kapsamında başvuru olmadığı, anlaşılmıştır. Bu başvuruların, 4071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun kapsamında olduğu anlaşılmasına rağmen, bu durum belirtmek suretiyle başvurularına cevap verilmektedir.

2008 yılında 490 adet başvuru cevaplandırılmıştır. Ayrıca, Başbakanlık İletişim Merkezi (BİMER)'in 452 Başvurusu e-mail ortamında cevaplandırılmıştır.

Sendikalar

2821 sayılı Sendikalar Kanunu ile 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Yasa Tasarısı Taslakları üzerinde çalışma yapmak üzere Bakanlığımız ve sosyal taraf temsilcilerinden oluşturulan komisyon, çalışmalarını tamamlamış ve 05.05.2008 tarihinde Başbakanlığa sunulmuştur.

Her iki Kanuna ilişkin değişiklik tasarıları, Kanun Teklifine dönüştürülmüş, komisyonlardaki görüşmelerin tamamlanmasından sonra T.B.M.M. Genel Kurul gündemine alınmıştır. Kanun Teklifinin kısa süre içerisinde yasalaşması beklenmektedir.

Kanun Teklifinin hazırlanmasında; 2821 sayılı Sendikalar Kanunu ve 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu'nun AB ve ILO normları ile uyumlaştırılması ve ülkemizin gelişen ihtiyaçlarına cevap verebilmesi amaçlanmıştır.

Kalite Çalışmaları

2008 Ocak ayında içerisinde, personelin ne tür bir eğitime ihtiyacının olduğunun belirlenmesi amacıyla bir anket hazırlanmıştır. Buradan alınan sonuçlar doğrultusunda iki adet hedef belirlenerek planlaması yapılmış ve onay alınmasını takiben uygulamaya konulmuştur.

Resmi Arabuluculuk Hizmetleri

Dokuzuncu Dönemde (31.12.2008-30.12.2011) görev yapmak üzere 139 Resmi Arabulucunun seçimi yapılmış, isim listesi ve görev yapacakları bölgeler 27.12.2008 tarih ve 27093 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Seçilen Resmi Arabulucuların isim listesi Bölge Müdürlüklerine bildirilerek, bölgelerinde bulunan İş Mahkemelerine duyurulması istenilmiştir.

Yabancıların Çalışma İzinleri

4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkındaki Kanununa Göre Yapılan Çalışmalar

a) Ulusal istihdamımıza sağlanan katkılar:

-Ulusal ekonomi ve istihdam politikaları dikkate alınarak talepler değerlendirilmiştir.
-İzin talepleri; ilgili mercilerden alınan ülkemizin güvenliği, genel asayiş, kamu düzeni ve kamu sağlığı ile ilgili bilgiler çerçevesinde sonuçlandırılmıştır.

b) Kayıt dışı istihdamımıza sağlanan katkılar:

-İzin verilenler Sosyal Güvenlik Kurumu'na bildirilerek denetimleri sağlanmış, sosyal güvenlik primlerinin ödenip ödenmediği kontrol edilmiştir.

c) İnsan ticareti ile ilgili mücadeleye verdiği katkılar:

Dışişleri Bakanlığı koordinatörlüğünde yürütülen "İnsan Ticaretiyle Mücadele Ulusal Görev Gücü" ile

- "İnsan Ticaretiyle Mücadelede Türkiye'nin Çabalarının ve Tüm İnsan Ticareti Mağdurlarının Adalete Erişiminin Desteklenmesi" Projesi (IOM-Uluslararası Göç Örgütü Koordinasyonunda yürütülen AB Projesi) çalışmalarına katılım sağlamıştır.

4817 sayılı Kanunun Cezai Hükümler Başlıklı 21 inci maddesinde yer alan idari para cezaları 08.02.2008 tarih ve 26781 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5728 sayılı "Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 499 uncu maddesi uyarınca aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

1- Bildirim yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmeyen bağımsız çalışan yabancı ile yabancı çalıştıran işverene her bir yabancı için 250 TL,

2- Çalışma izni olmaksızın bağımlı çalışan yabancıya 500 TL,

3- Çalışma izni bulunmayan yabancıyı çalıştıran işveren veya işveren vekillerine her bir yabancı için 5000 TL,

4- Çalışma izni olmaksızın bağımsız çalışan yabancıya 2.000 TL.

2008 yılı içerisinde izin türleri bazında çalışma izni verilen yabancılara ilişkin istatistikî bilgiler aşağıda gösterilmiştir:

İZİN TÜRÜ	
SÜRELİ İZİN	6.543
UZATMA	3.583
SÜRESİZ	32
SÜRESİZ UZATMA	75
İSTİSNAİ İZİN	456
BAĞIMSIZ	16
TOPLAM	10.705

Tablo 5: Çalışma İzni Verilen Yabancılar

Çalışma Hayatı İstatistikleri

2007 Çalışma Hayatı İstatistikleri kitabının derleme, değerlendirme, yayımı ve dağıtımını gerçekleştirilmiştir. En son 33 üncü sayısı yayımlanan Çalışma Hayatı İstatistikleri adlı yayını, uluslararası kuruluşların ve yabancı araştırmacıların da yararlanabilmesini teminen 21 inci sayıdan itibaren Türkçe-İngilizce olarak hazırlanmaktadır. Kitap düzenli olarak; Bakanlar Kurulu üyeleri, TBMM Üyeleri ve Komisyon Başkanlıkların, Sendika ve Konfederasyonlar, Yüksek Öğrenim Kuruluşları, Resmi Arabulucular, Öğretim Üyeleri, Bakanlığımız Taşra ve Yurtdışı Teşkilatı, İş Mahkemeleri ile diğer ilgili Kamu, Özel ve Uluslararası Kuruluşlar ile şahıslara gönderilmektedir.

"Çalışma Hayatı İstatistikleri Kitabında" yer alan bazı istatistikler:

- 1) Toplu iş sözleşmesi imzalayan işyerlerinin izlenmesi ve kamu kesiminde imzalanan sözleşmelere ilişkin bilgilerin aylık periyotlarda Başbakanlığa iletilmesi, 100 (+) ve 1000 (+) işçi çalıştıran işyerlerindeki toplu iş sözleşmelerine ilişkin sayısal verilerin Çalışma Hayatı İstatistikleri adlı kitabımızda yayınlanmak üzere derlenmesi,
- 2) 4857 Sayılı İş Kanunu kapsamında iş akdine dayalı olarak çalışan işçilerin, işçi ve işveren sendikalarına ilişkin istatistiklerin derlenmesi ve yayımlanması,
- 3) 4688 sayılı kanun kapsamında çalışan kamu görevlileri ile sendika ve konfederasyonlarına ilişkin istatistiklerin derlenmesi ve yayımlanması,
- 4) Kıdem tazminatı tavanı hesabı istatistiği,
- 5) İdari Para Cezaları; Bölge Müdürlüklerimizce 4857 Sayılı İş Kanunu hükümlerine göre işverenlere kesilen İdari Para Cezalarına ilişkin bilgilerin derlenmesi, bilgisayar ortamında değerlendirilmesi ve çeşitli detaylardaki istatistiklerinin yapılarak yayımlanması,
- 6) SSK Prim tavan ve tabanı istatistiği,
- 7) Gemi adamı iase bedeli istatistiği.

2008 yılı içerisinde çalışma hayatı ile ilgili istatistikî bilgiler aşağıda tablolar halinde gösterilmiştir

KAMU VE ÖZEL İŞYERLERİNDE İŞLETME VE İŞYERİ DÜZEYİNDE BAĞITLANAN TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ

İşyeri	Yetki Düzeyi	Bağitlanan Toplu İş Sözleşmeleri		
		Sözleşme Sayısı	İşyeri Sayısı	İşçi Sayısı
KAMU	İ Ş Y E R İ	864	864	24.426
	İŞLETME	326	2.464	82.832
	TOPLAM	1.190	3.328	107.258
ÖZEL	İ Ş Y E R İ	389	389	54.127
	İŞLETME	125	5.906	101.401
	TOPLAM	514	6.295	155.528
TOPLAM	İ Ş Y E R İ	1.253	1.253	78.553
	İŞLETME	451	8.370	184.233
	TOPLAM	1.704	9.623	262.786

Tablo 6: Toplu İş Sözleşmeleri

GREV KARARLARI VE UYGULAMALAR

İŞYERİ	Alınan Grev Kararı Sayısı -TOPLAM- (1+2+3)	Başlanılmadan Kaldırılan Grev Kararı Sayısı (1)	Henüz Başlanılmayan Grev Kararı Sayısı (2)	GREV UYGULAMASI			
				Grev Sayısı (3)	İşyeri Sayısı	İşçi Sayısı	Kaybolan İşgünü Sayısı
KAMU	34	33	-	1	8	610	610
ÖZEL	91	77	-	14	30	4.430	145.115
Toplam	125	110	-	15	38	5.040	145.725

Tablo 7: Grev Kararları

RESMİ ARABULUCULUK SONUÇLARI

Arabuluculuk Çalışması	Arabuluculuk Sayısı	Kapsadığı Uyuşmazlık Sayısı	Kapsadığı İşyeri Sayısı	Kapsadığı İşçi Sayısı
ANLAŞMAYLA SONUÇLANAN	146	146	1.137	31.121
UYUŞMAZLIKLA SONUÇLANAN	375	1.531	2.326	239.551
SONUÇLANANLAR TOPLAMI	521	1.677	3.463	270.672
SONUÇLANMAYANLAR	-	-	-	-

Tablo 8: Resmi Arabuluculuk

YÜKSEK HAKEM KURULUNCA YAPILAN TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ

Geliş Nedeni	İşyeri	YÜKSEK HAKEM KURULU		
		T.İ.S. Sayısı	İşyeri Sayısı	İşçi Sayısı
Grev Yasağı (2822/32)	KAMU	74	123	3.652
	ÖZEL	11	31	2.764
	TOPLAM	85	154	6.416
Grev Oylamasında Grevin Reddi (2822/36)	KAMU	5	16	961
	ÖZEL	4	6	550
	TOPLAM	9	22	1.511
Özel Hakem Olarak (2822/58)	KAMU	87	180	5.538
	ÖZEL	3	4	164
	TOPLAM	90	184	5.702
Grev Ertelemesi (2822/34)	KAMU	0	0	0
	ÖZEL	0	0	0
	TOPLAM	0	0	0
TOPLAM	KAMU	166	319	10.151
	ÖZEL	18	41	3.478
	TOPLAM	184	360	13.629

Tablo 9: Yüksek Hakem Kurulunca Yapılan TİS

**KAMU VE ÖZEL İŞYERLERİNDE İŞLETME VE İŞYERİ DÜZEYİNDE
VERİLEN YETKİ BELGELERİ**

İşyeri	Yetki Düzeyi	VERİLEN YETKİ BELGELERİ		
		Yetki Sayısı	İşyeri Sayısı	İşçi Sayısı
KAMU	İŞYERİ	1.254	1.254	31.997
	İŞLETME	427	2.008	85.686
	TOPLAM	1.681	3.262	117683
ÖZEL	İŞYERİ	1.578	1.578	141.607
	İŞLETME	218	4.696	160.440
	TOPLAM	1.796	6.274	302.047
TOPLAM	İŞYERİ	2.832	2.832	173.604
	İŞLETME	645	6.704	246.126
	TOPLAM	3.477	9.536	419.730

Tablo 10: Yetki Belgeleri

**KAMU VE ÖZEL İŞYERLERİNDE İŞLETME VE İŞYERİ DÜZEYİNDE
VERİLEN YETKİ TESPİTLERİ**

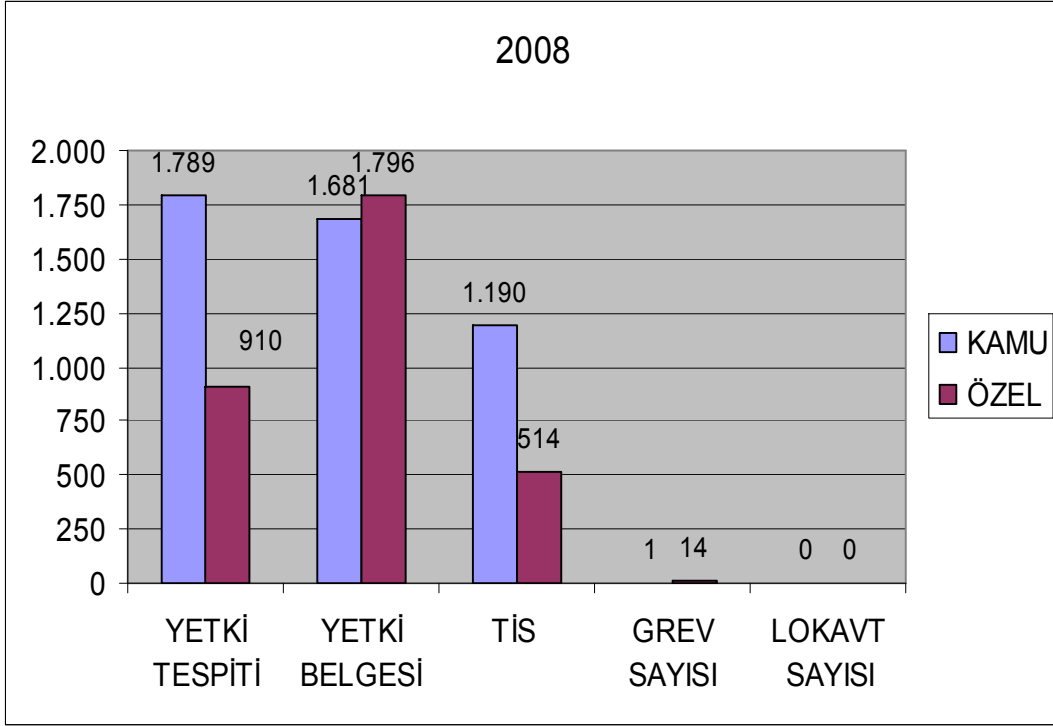
İşyeri	Yetki Düzeyi	YAPILAN YETKİ TESPİTİ		
		Tespit Sayısı	İşyeri Sayısı	İşçi Sayısı
KAMU	İŞYERİ	1.327	1.327	49.270
	İŞLETME	462	10.047	242.700
	TOPLAM	1.789	11.374	291.970
ÖZEL	İŞYERİ	689	689	132.939
	İŞLETME	221	2.597	178.914
	TOPLAM	910	3.286	311.853
TOPLAM	İŞYERİ	2.016	2.016	182.209
	İŞLETME	683	12.644	421.614
	TOPLAM	2.699	14.660	603.823

Tablo 11: Yetki Tespitleri

LOKAVT KARARLARI VE UYGULAMALARI

İşyeri	Alınan Lokavt Karar Sayısı -Toplam- (1+2+3)	Lokavta Başlanılmadan Kaldırılan Lokavt Kararı SAYISI (1)	Henüz Lokavta Başlanılmayan Lokavt Karar Sayısı (2)	LOKAVT UYGULAMASI			
				Lokavt Sayısı (3)	İşyeri Sayısı	İşçi Sayısı	Lokavt Nedeniyle Kaybolan İşgünü Sayısı
KAMU	-	-	-	-	-	-	-
ÖZEL	31	30	-	1	1	1.256	16.328
TOPLAM	31	30	-	1	1	1.256	16.328

Tablo 12: Lokavt Kararları

Grafik 5: İstatistik Genel Grafiği

SÜRDÜRÜLEN ÇALIŞMALAR

21.05.2008 tarihinde yapılan "Üçlü Danışma Kurulu" toplantısında; 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu üzerinde bir değişiklik taslağı hazırlanması ve oluşturulacak bir komisyon marifetiyle de taslak üzerinde çalışılması kararlaştırılmıştır.

Yasanın bazı maddelerinde değişiklik çalışmaları yapılarak sosyal taraflara iletilmiş ve taraflardan alınan cevabi görüşler taslağa işlenmiş olup, Yasa değişikliği çalışmaları sosyal taraflarla birlikte sürdürülmektedir.

Toplam İşçi Sayısı ve Sendikalaşma Oranı

2821 sayılı Sendikalar Kanunu çerçevesinde, ülkemizde 150 sendika ve 4 konfederasyon faaliyet göstermektedir. Bu sendikalardan 102 adedi işçi sendikası olup, 33'ü TÜRK-İŞ, 8'i HAK-İŞ, 17'si DİSK ve 44'ü Bağımsızlar bünyesinde faaliyet göstermektedir.

Toplam 48 işveren sendikasından 26'si Bağımsız olarak, 22'si ise TİSK bünyesinde çalışmalarını sürdürmektedir. İşçi kesiminde TÜRK-İŞ, HAK-İŞ ve DİSK olmak üzere 3, işveren kesiminde ise TİSK Konfederasyonu olmak üzere 4 Konfederasyon mevcuttur. 2009 Ocak Ayı İstatistiğine göre 2008 yılında;

Toplam İşçi Sayısı : 5.434.433
 Toplam Sendikalı İşçi Sayısı : 3.205.662
 Sendikalaşma Oranı (%) : 58.98'dir.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununa göre kurulmuş sendika sayısı 84, Konfederasyon sayısı ise 7'dir.

Temmuz 2008 İstatistiğine göre;

Toplam Kamu Görevlisi Sayısı : 1.690.299
Top. Sendikalı Kamu Görevlisi Sayısı : 930.397
Sendikalaşma Oranı (%) : 55.01'dir.

AB Uyum Çalışmaları İle İlgili Faaliyetler

AB Mevzuat Uyum Programının güncellenmesi kapsamında 2008 yılında gerçekleştirilebilecek olan eylemler planlanarak üçer aylık dilimler halinde düzenlenmiştir. 2007-2008 yılı Programlarında yer alan Tedbirlere ilişkin mevcut gelişmeler, 2007 Yılı Üç Aylık Eylem Planı İzleme ve 2008 Yılı Üç Aylık Eylem Planı İzleme Raporları üçer aylık dilimler halinde düzenlenmiştir.

Projeler

1- ABD Çalışma Bakanlığı-Uluslararası Çalışma Bürosu'nun mali desteğiyle Bakanlığımız ile Milli Eğitim Bakanlığı koordinasyonunda IMPAQ firması tarafından yürütülen "Türkiye'de Eğitim Yoluyla Çocuk İşçiliğiyle Mücadele-(Tarlardan Okula)" projesi. (2004-2008)

2- AB tarafından desteklenen ve AB Genel Sekreterliği'nin yararlanıcısı olduğu, HAK-İŞ ve TÜRK-İŞ ortaklığında yürütülen "Medya Örgütlenmesi Yoluyla Çocuk İşçiliğine Karşı Farkındalık Geliştirme Projesi"- "Katılım Öncesi Süreçte Sivil Toplumun Güçlendirilmesi - STK Hibe Programı Çocuk Haklarının Korunması Bileşeni" kapsamında Kasım 2007-Kasım 2008 arasında (İzmir, Antalya ve Gaziantep illerinde) uygulanmıştır.

3- 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliği ile Mücadele Günü Etkinlikleri: 2008 Yılı'nın teması ILO tarafından "Eğitim: Çocuk İşçiliği ile Mücadelede Doğru Yanıt" olarak belirlenmiştir. Ankara Sıhhiye Abdi İpekçi Park'ında yapılan açık hava toplantısına yaklaşık 400 öğrencinin katılımıyla sağlanarak yapılmıştır.

4- Hollanda Hükümetinin desteği ile sürdürülen MATRA Programı kapsamında Bakanlığımız ve İŞKUR'un yararlanıcısı olduğu "İŞKUR'un Kurumsal Yapısının Güçlendirilmesi, Özürlüler için Gelişmiş bir İstihdam Stratejisi ve Mesleki Rehabilitasyon" projesi 2007 yılı itibariyle başlanılmış olup, 2008 yılında da sürdürülmüştür. Katılım Öncesi Mali Yardım 2008 Yılı Programlaması IPA 1. bileşeni kapsamında Bakanlığımızca hazırlanan "Çalışma Hayatında Cinsiyet Eşitliğinin Sağlanması" başlıklı Proje fişinin son taslak hali gönderilmiştir.

5- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) koordinatörlüğünde sürdürülen AB İstatistik müzakere sürecinde yürütülmekte olan Resmi İstatistik Programı çerçevesinde Bakanlığımıza ait yükümlülüklerin karşılanabilmesi ve istatistik alanındaki müktesebat ile uyumlaşmaya yardımcı olması için " Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının İstatistik Kapasitesinin Güçlendirilmesi " projesi üretilmiş olup Görev Tanımı (TOR) yazımı tamamlanmış olup, ihalesi beklenmektedir. Söz konusu projeye Katılım öncesi Mali Yardım tarafından 1 Milyon Avro verilmesi kabul görmüştür.

b) DIŞ İLİŞKİLER VE YURT DIŞI İŐŐİ HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ULUSLARARASI KURULUŞLARLA İLİŞKİLER:

1. Uluslararası alıŐma Örgütü (ILO)

Ülkemiz Milletler Cemiyeti üyesi olmadığı 1927-1932 döneminde gözlemci olarak ILO çalışmalarına katılmıştır, 1932 yılından bu yana da ILO'ya üyedir. Türkiye; 1948-51, 1954-57 ve 1996-99 dönemlerinde "Asil Üye", 1975-78, 1987-90 ve 2002-05 dönemlerinde ise "Yardımcı Üye" olarak ILO Yönetim Kurulu'nda yer almıştır. Üye ülkelerin ILO bütçesine katkı payları BM'nin bütçe değerlendirme esasları çerçevesinde belirlenmektedir. Ülkemizin 2008 yılında ILO bütçesine katkı payı 1.499.946 İsviçre Frangı olup (1.678.000 YTL), tamamı ödenmiştir.

Sözleşme Raporları

Ülkemizin onaylamış olduğu Uluslararası alıŐma Sözleşmelerinden aşağıda belirtilenlere ilişkin ulusal raporlar, Uzmanlar Komitesi'nin gözlemlerinin çevirileri yapılarak Bakanlık birimleri, Bakanlık dışı kurum ve kuruluşlar ile işçi, işveren ve meslek örgütlerine gönderildikten sonra derlenen bilgi ve belgeler değerlendirilmek suretiyle, İngilizce ve Fransızca dillerinde hazırlanarak ILO'ya gönderilmektedir.

Ayrıca, bu raporların birer örnekleri de ILO Anayasası'nın 23 üncü maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca işçi ve işveren kuruluşlarına gönderilmektedir.

1	C014	Haftalık Dinlenme (Sanayi) Sözleşmesi
2	C087	Sendika Özgürlüğü ve Sendikalaşma Hakkının Korunması Sözleşmesi
3	C098	Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı Sözleşmesi
4	C100	EŞit Ücret Sözleşmesi
5	C111	Ayrımcılık (İŞ ve Meslek) Sözleşmesi
6	C122	İstihdam Politikası Sözleşmesi
7	C142	İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Sözleşmesi
8	C144	Üçlü Danışma (Uluslararası alıŐma Standartları) Sözleşmesi
9	C153	Karayolları TaŐımacılıęında alıŐma Saatleri ve Dinlenme Sürelerine İlişkin Sözleşme

Tablo 13: 2008 Yılında Uygulama Raporları Hazırlanan Sözleşmeler

Uluslararası alıŐma Konferansı

Uluslararası alıŐma Örgütü'nün (ILO) 97 nci Genel Konferansı 27 Mayıs-13 Haziran 2008 tarihleri arasında İsviçre'nin Cenevre şehrinde yapılmıştır. Hükümet, İşçi ve İşveren Gruplarının Konferansa hazırlık amacıyla ilk grup toplantıları 27 Mayıs 2008 tarihinde aynı yerde gerçekleştirilmiştir. Konferansa alıŐma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız Sayın Faruk ÇELİK başkanlığında katılan ülkemiz heyeti ILO Anasözleşmesi hükümleri uyarınca Hükümet, İşçi ve İşveren kesimi temsilcilerinden oluşmuştur.

Konferansa 168 üye ülke temsilci göndermiş olup, akredite edilen delege ve danışmanların sayısı 4.838'dir.

Konferans aşağıdaki gündemle toplanmıştır:

- I. (a) ILO Yönetim Kurulu Başkanı ile Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü'nün Raporları;
(b) Çalışmaya İlişkin Temel Haklar ve İlkeler ILO Bildirgesi İzleme Mekanizması çerçevesinde Küresel Rapor (Örgütlenme özgürlüğü ve toplu pazarlık hakkının etkili bir şekilde tanınması konusunda);
- II. Program, Bütçe ve Diğer Mali Sorunlar;
- III. Sözleşme ve Tavsiye Kararlarının Uygulanmasına İlişkin Bilgi ve Raporlar (Aplikasyon Komitesi);
- IV. Yoksulluğun Azaltılması İçin Kırsal Kalkınmanın Arttırılması (Genel Görüşme);
- V. Geliştirilmiş Verimlilik, İstihdamda Büyüme ve Kalkınma için Beceriler (Genel Görüşme);
- VI. Küreselleşme Bağlamında Hedeflerine Ulaşabilmek için Üye Ülkelerin Çabalarına Yardım Amacıyla ILO'nun Kapasitesinin Güçlendirilmesi (Bildirge veya benzeri bir belgenin ve buna ilişkin bir izleme usulünün muhtemelen ele alınması ve ILO'nun kapasitesinin güçlendirilmesi konusunda başlayan görüşmenin devamı).

Konferans çalışmaları Genel Kurul ve Komiteler eliyle yürütülmüştür. Gündemde yer alan II, III, IV, V ve VI inci maddeler Komitelerde ele alınmış, I inci madde çerçevesinde Konferansa sunulan raporlar ise Genel Kurul'da görüşülmüştür. Yukarıda belirtilen konuları görüşmek üzere oluşturulan Komiteler dışında, ülke heyetlerinin oluşumunu ILO Anasözleşmesi uyarınca değerlendiren ve bu konudaki şikayet ve itirazları inceleyen Yetki Belgeleri Komitesi de konferans süresince çalışmalarını yürütmüştür. Sayın Bakanımızın temasları ile Konferans gündemi hakkındaki bilgiler aşağıda belirtilmiştir.

Genel Kurul Çalışmaları: ILO Yönetim Kurulu Başkanı ile Genel Müdür'ün Konferansa sundukları raporlar Genel Kurul'da görüşülmüştür. Genel Kurul'da söz konusu raporlar üzerindeki görüşmeler yanı sıra Komitelerin Genel Kurul'a sundukları raporlar ele alınarak kabul edilmiş ve Tavsiye Kararı taslak metinlerinin kabulü için oylama yapılmıştır.

Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Konferansa "Saygın İş: Önümüzdeki Bazı Stratejik Zorluklar" başlıklı bir rapor sunmuştur. Bugün ILO ve Saygın İş Gündemi'nin karşılaştığı bazı önemli stratejik zorluklara dikkat çeken bu raporun ana temasını Saygın İş Gündeminin ekonomik büyüme ile sosyal uyum arasındaki denge ve eşitliğin daha iyi bir düzeye çekilmesinde oynadığı rol oluşturmaktadır. Bu raporun ekinde her yıl olduğu gibi "işgal altındaki Arap topraklarında çalışanların durumu" hakkında bilgiler yer almıştır.

Konferansa katılan Bakanların ve işçi ve işveren delegelerinin Genel Kurul'da yaptıkları konuşmalar ILO Genel Müdürü'nün yukarıda sözü edilen raporu üzerinde olmuştur. Sayın Bakanımız, Bakanlar ve delegeler düzeyi görüşmelerin başladığı 9 Haziran günlü oturumda Genel Kurul'a hitap etmişlerdir. TİSK Genel Başkanı Tuğrul Kudatgobilik 10 Haziran günü, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu ise 12 Haziran günü, Genel Kurul'da konuşma yapmışlardır.

Genel Müdür'ün Konferansa sunduğu ikinci rapor "Küresel Rapor" adıyla anılan rapordur. Çalışmaya İlişkin Temel Haklar ve İlkeler ILO Bildirgesinin İzleme Mekanizması çerçevesinde, ILO Genel Müdürü'nün her yıl konferansa temel haklardan birine odaklanan küresel bir rapor sunma yükümlüğü bulunmaktadır. Genel Müdür'ün bu yılki konferansa sunduğu Küresel Raporun konusu "Örgütlenme Özgürlüğü ve Toplu Pazarlık Hakkının Etkili Bir Şekilde Tanınması"dır. Küresel Rapor adıyla anılan rapor gerek Sendika Özgürlüğü ve Örgütlenme Hakkına İlişkin 87 sayılı ILO Sözleşmesi ile Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkına İlişkin 98 sayılı ILO Sözleşmesini onaylayan üye ülkelerde, gerekse bu sözleşmeleri onaylamamış olan ülkelerdeki örgütlenme özgürlüğü ve toplu pazarlık hakkının etkili bir şekilde tanınması konusuna odaklanmaktadır. Genel Müdür'ün Küresel Raporu Konferans Genel Kurulu'nun 6 Haziran 2008 tarihli oturumunda ele alınmıştır.

Yoksulluğun Azaltılması İçin Kırsal Kalkınmanın Arttırılması Çalışma Komitesi (Genel Görüşme): Yönetim Kurulu 295 inci oturumda (Mart 2006) 97 nci ILO Konferansının oturumunda yoksulluğun azaltılması için kırsal kalkınmanın arttırılması konusunun gündeme alınmasını kararlaştırmıştır. Özellikle gelişmekte olan ülkelere yoğunlaşmak suretiyle dünyada kırsal istihdamın değişen biçimleri, büyüklüğü ve doğasının bir envanterinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Uluslararası Çalışma Bürosu 97 nci ILO Genel Konferansında yapılacak genel görüşme için zemin oluşturacak öneri metinlerini hazırlamıştır. Ele alınacak konu hakkında ortaya çıkarılan rapor; genel hatlarıyla tarımın büyümede ve ekonomilerin dönüşümünde kilit bir rol oynamakta olduğunun ve tarımda büyümenin yoksulluğu azaltmada önemli bir etkiye sahip olduğunun altını çizmektedir.

Rapora göre yoksulluğun hızlı bir şekilde azaltılmasında tarımsal ve kırsal kalkınmanın önemi büyüktür. Tarımsal büyüme; gelirlerin artmasına hem kırsal hem de kent kesimi çalışanlarının daha yüksek ücret almasına gıda fiyatlarının düşmesine imkan tanır. Bu açıdan sermayeyi kullanabilme bilgisi, teknolojik gelişmelerden haberdar olunması, bilimsel araştırma ve gelişmelerin sağlanması önem taşımaktadır. Kırsal kalkınmanın sağlanması için yatırım, fiziki altyapı imkanlarının arttırılması, eğitim ve sağlık hizmetlerinin sunulması ve küçük çiftçi ve küçük ölçekli işletmelerin gelişimine destek verilmelidir.

Raporda kırsal istihdamın arttırılması ve yoksulluğun azaltılmasının; sürdürülebilir kalkınmanın ekonomik, sosyal ve çevresel boyutlarının göz önünde bulunduran politikalar yoluyla gerçekleştirilebileceğinden bahsedilmektedir. ILO'nun bu alandaki stratejisini uygulamak için ortaya koyduğu faaliyet planı; kırsal alanlarda sürdürülebilir büyüme yoluyla daha fazla ve daha iyi iş imkanlarının yaratılmasını, sosyal korumayı kırsal alanlara doğru genişletmeyi, kırsal kesimde çalışan işçiler için örgütlenme özgürlüğü ve toplu pazarlık hakkı, zorla çalıştırma ve çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılması, fırsat eşitliği ve eşit muamele, mesleki rehberlik ve eğitim, ücretler ve çalışma saatleri, iş sağlığı ve güvenliği gibi uluslararası çalışma standartları alanında yaşanan açığı kapatmayı, çalışma hayatındaki (hükümet, işçi, işveren örgütlenmeleri arasında demokratik katılım ve konsensüs oluşturmayı kolaylaştıran sosyal diyalogu içermektedir.

Geliştirilmiş Verimlilik, İstihdamda Büyüme Ve Kalkınma İçin Beceriler Komitesi (Genel Görüşme): ILO'nun 97 nci Uluslararası Çalışma Konferansı sırasında ele alınan konulardan birini oluşturan "Üretkenlik, İstihdam Artışı ve Kalkınmayı Teşvik İçin Mesleki Yeterliliklerin Geliştirilmesi" Komitesi; ilk toplantısını 28.05.2008 tarihinde gerçekleştirmiş, söz konusu ilk toplantıya 78'i hükümet temsilcisi, 50'si işveren örgütleri temsilcisi ve 52'si işçi sendikaları temsilcisi olmak üzere toplam 180 üye katılmıştır.

Yapılan genel görüşmeler sırasında ülkemiz temsilcisi tarafından 28.05.2008 tarihinde yapılan oturumda söz alınarak, genç bir nüfusa sahip olan ülkemizin bu potansiyelden yararlanmak için mesleki eğitime büyük önem vermenin bilincinde olduğu, 2006 yılında faaliyetlerine başlayan Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun ulusal düzeyde Avrupa Birliği ile uyumlu olarak bir mesleki yeterlilikler sistemini uygulamaya koymakla yükümlü olduğu, Kurum'un çalışmalarının işletmelerin vasıflı işgücü konusundaki ihtiyaçlarının karşılanması ve yaşam boyu öğrenmenin desteklenmesini sağlayacağı ifade edilmiş, bunun dışında TBMM'nin istihdam paketi adını taşıyan ve İş Kanunu başta olmak üzere çeşitli kanunlarda değişiklik yapılmasını öngören bir yasa kabul ettiği, bu yasa ile sosyal tarafların da temsil edildiği il istihdam kurullarının ilin mesleki eğitim ve istihdam alanındaki ihtiyaçlarını ve bu konudaki politikaları belirlemekle görevlendirildiklerini belirtilmiştir.

Genel görüşmelerin devam ettiği 30.05.2008 tarihinde ise ülkemiz temsilcisi, Komite çalışmalarını sırasında pek çok kez göçmenler konusuna değinildiğini, Büro'nun hazırlamış olduğu Rapor'un göçmenleri hedef gruplar arasında saydığını ve göçmenlerin edindikleri vasıfların kaynak ülkesine de yararlı olabilmesi için dönüşümlü göç ve göçmenlerin ülkelerine dönüşünün kolaylaştırılmasından söz edildiğini belirtmiş, dönüşümlü göç ve göçmenlerin ülkelerine dönüşlerinden bahsedildiği zaman hak temelli bir yaklaşım benimsenmesinin önemli olduğunu ifade etmiştir.

Komite görüşmeler sonucunda hazırlanan, tartışmalarla nihai şekli verilen aşağıdaki sonuçlar üzerinde mutabık kalmış ve Uluslararası Çalışma Örgütü Yönetim Kurulu'nu üretkenlik, istihdam artışı ve kalkınmayı teşvik etmek için mesleki niteliklerin geliştirilmesi konusundaki gelecekte yapılacak faaliyetlerin saygın iş gündemi çerçevesinde planlanması sırasında bunları dikkate almaya ve Genel Müdür'den 2012-13 yılları bütçesinin hazırlanması ve 2010-11 yıllarında mevcut kaynakların aktarılması sırasında göz önüne almasını istemeye davet etmiştir.

ILO'nun Kapasitesinin Güçlendirilmesi Komitesi: Soğuk Savaş'ın bitmesi ve küreselleşmenin ortaya çıkmasıyla birlikte, pek çokları ILO'nun varlık nedenini sorgulamaya başlamıştır. Çift kutuplu dünyanın sona erişinde oynadığı tarihsel rolü tüm taraflarca takdir gören örgütün geleceğine yönelik şüpheli yaklaşımlar artmıştır. Ancak son 15 yıl zarfında meydana gelen gelişmeler, küreselleşme karşısında ILO'nun geleceğinin değil; ILO misyonunu gerçekleştirememiş olsa küreselleşmenin geleceğinin belirsizleşeceğini ortaya koymuştur.

Söz konusu durumun önlenerek, stratejik hedeflerin gerçekleştirilmesinde daha geniş ve daha zorlayıcı tedbirlerin alınmasından ziyade, üye devletlerin "bütünleşik yaklaşımı" benimsemelerinin teşvik edilmesine yönelik ikna mekanizmalarının kullanılması gerekmektedir. Bu alanda şimdiye kadar önemli oranda yol kat edilmesine rağmen, üç temel hareket tarzı benimsenmek suretiyle ILO'nun ikna kapasitesi yükseltilebilir:

- Saygın İş Ülke Programları'nın yaygınlaştırılıp güçlendirilerek teknik işbirliğinin sağlanması,
- Ampirik analizler ile bilgi ve tecrübe değişimi yoluyla hedefler arasındaki sinerjinin araştırılıp ortaya çıkarılması,
- Üye ülkelerin bütünleşmiş bir sosyal ve ekonomik politika uygulamasını özendirme.

Ayrıca, küresel sistemin yeni oyuncular arasında saygın işe yönelik olarak ortaklık kurulması teşvik edilmelidir. ILO, söz konusu yeni küresel oyuncuları, saygın iş gündemini takip

etmelerinin kendi çıkarlarına da olduğu konusunda ikna edecek ve bu çabalarına katkı elde edecek kapasiteye ulaşmalıdır.

ILO "Saygın İş Ülke Programları" aracılığıyla; dünya çapında azalmakta olan her tür kısıtlamaya karşılık güvenlik ve istikrar aleyhine büyüyen tehditler karşısında, herkes için yoksulluğun azaltılması, kapsayıcı ve eşitlikçi bir toplum yaratılması, dinamik ve verimli dünya ekonomilerinin oluşturulması amacıyla bu yollarla ulaşabilecektir.

ILO Anasözleşmesinin 19 uncu ve 22 nci maddelerinden kaynaklanan rapor verme yükümlülüklerimizin tamamı yerine getirilmiştir.

Konferans sırasında;

- Sayın Bakanımız Finlandiya Çalışma Bakanı Sayın Tarja Cronberg ile 11.06.2008 tarihinde bir görüşme yapmışlardır. Görüşmede Bakanlıklar arası ilişkiler, sosyal güvenlik sözleşmesi çalışmalarına başlanması, Finlandiya'ya Türk işgücü göçü ve Türkiye /AB ilişkileri (19 uncu faslın açılması) konuları ele alınmıştır.

- Sayın Bakanımız F. Almanya Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı Parlamenter Müsteşarı Sayın Klaus Binder ile 11.06.2008 tarihinde bir görüşme gerçekleştirmişlerdir. Görüşmede Bakanlıklar arası ilişkiler, Almanya'daki vatandaşlarımızın işsizlik sorunu, mesleki eğitim, aile birleşimi önündeki engeller (Almanca bilme zorunluluğu), entegrasyon sorunu ve Türkiye /AB ilişkileri (19 uncu faslın açılması) konuları ele alınmıştır.

- Sayın Bakanımız Lausanne kentinde yaşayan vatandaşlarımızla 13.06.2008 tarihinde bir toplantı yapmışlardır. Toplantıda yaptıkları konuşmada Sayın Bakanımız, İsviçre'de yaşayan vatandaşlarımızın arasındaki işsizlik oranının yüksek olması, bulunulan ülkenin dilini öğrenmenin getireceği faydalar, entegrasyon ve vatandaşlarımız arasındaki birlik ve beraberliğin önemi konularına değinmişler, vatandaşlarımıza Avrupa Birliği'ne üyelik sürecine ilişkin çalışmalar, Sosyal Güvenlik reformu ve İstihdam Paketi ile ilgili bilgiler vermişlerdir.

Türkiye'nin ILO Sözleşmelerine Aykırı Davrandığı Yolunda Yapılan Sendika Başvuruları: Türkiye'nin ILO Sözleşmelerine aykırı davrandığı yolunda aşağıda belirtilen sendikalar tarafından Uluslararası Çalışma Örgütü'ne yapılmış olan başvurular konusunda, Bakanlığımız ilgili birimleri ile diğer kurum ve kuruluşların görüşleri alındıktan sonra Genel Müdürlüğümüzce İngilizce ve Türkçe olarak Hükümet cevapları hazırlanmakta ve Dışişleri Bakanlığı kanalı ile ILO'ya iletilmektedir.

2. Avrupa Konseyi

Avrupa Sosyal Şartı ve Revize Sosyal Şart

Avrupa Sosyal Şartı demokratik sistemlere tam işlerlik kazandırabilmesini teminen, özellikle ekonomik ve sosyal alanlarda, insan haklarının güvence altına alınması amacıyla oluşturulmuş bir mekanizmadır. Böylece, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile sivil ve siyasi platformlara getirilen insan haklarını koruma ve denetim mekanizmalarının, diğer konuları da kapsayacak şekilde yaygınlaştırılması hedeflenmiştir.

1961 tarihli Avrupa Sosyal Şart'ı, Avrupa Konseyi'nin insan hakları ile ilgili olarak kabul ettiği en önemli iki temel belgeden birini oluşturmaktadır. Birincisi 1950 tarihli İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi olup medeni ve siyasi hakları düzenlemektedir. İkincisini oluşturan Avrupa Sosyal Şartı ise çalışma, sosyal güvenlik-sosyal

refah, sağlık ve bunlarla ilgili diğer alanlarındaki temel insan haklarına ilişkin hükümleri içermektedir.

Avrupa Sosyal Şartı toplam 19 madde ve 72 fıkrayı içermektedir. Avrupa Sosyal Şartı'nın 19 maddesinden 7'si temel (çekirdek) maddeleri (1, 5, 6, 12, 13, 16 ve 19), bunların dışında kalan maddeler ise temel olmayan maddeleri içermektedir. Söz konusu maddeler aşağıda belirtilmiştir.

1. Çalışma hakkı
2. Adil çalışma şartları hakkı
3. Güvenli ve sağlıklı çalışma koşulları hakkı
4. Adil bir ücret hakkı
5. Örgütlenme hakkı
6. Toplu pazarlık hakkı
7. Çocukların ve gençlerin korunma hakkı
8. Çalışan kadınların analık haklarının korunması
9. Mesleki yönlendirme hakkı
10. Mesleki eğitim hakkı
11. Sağlığın korunması hakkı
12. Sosyal güvenlik hakkı
13. Sosyal ve tıbbi yardım hakkı
14. Sosyal refah hizmetlerinden yararlanma hakkı
15. Özürlü kişilerin bağımsızlık, toplumsal bütünleşme ve toplum yaşamına katılma hakkı
16. Ailenin sosyal, hukuksal ve ekonomik korunma hakkı
17. Çocukların ve gençlerin sosyal, hukuksal ve ekonomik korunma hakkı
18. Diğer Akıt Taraf ülkesinde kazanç getirici bir işte çalışma hakkı
19. Göçmen işçiler ve ailelerinin korunma ve yardım hakkı

(Not: Koyu olarak yazılmış maddeler temel olan maddeleri göstermektedir.)

1961 tarihli Avrupa Sosyal Şartı, Ülkemiz tarafından 04.07.1989 yılında onaylanmış ve 24.12.1989 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Ancak 05.11.1990 tarihinde Roma'da düzenlenen İnsan Hakları Bakanlar Konferansında; bir yandan kişisel, politik, ekonomik, sosyal ve kültürel olarak insan haklarının bütünlüğünün korunması diğer yandan, Avrupa Sosyal Şartına yeni bir güç kazandırmak, özellikle, Şartın kabulünden sonra meydana gelen temel sosyal değişikliklerin hesaba katılarak Şartın maddi içeriğinin güncelleştirilmesi ve uyarlanması ayrıca, 1988 tarihli katma protokolle garanti edilen hakların da bu metinde yer alması ve yine, 1961 tarihli Avrupa Sosyal Şartında yer alan ancak, değiştirilmesi gerekli bulunan yeni hakların da ilave edilmesinin gerekliliği dikkate alınarak, Avrupa Sosyal Şartının yerine geçen Gözden Geçirilmiş (Revize) Avrupa Sosyal Şartı, 03.05.1996 tarihinde imzaya açılmış ve 01.07.1999 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Gözden Geçirilmiş (Revize) Avrupa Sosyal Şartı 31 maddeyi ve toplam 98 fıkrayı ihtiva etmektedir. Gözden Geçirilmiş (Revize) Avrupa Sosyal Şartının 31 maddesinden 9'u temel (çekirdek) maddeleri (1, 5, 6, 7, 12, 13, 16, 19 ve 20) 22'si ise temel olmayan maddeleri oluşturmaktadır. Gözden Geçirilmiş (Revize) Avrupa Sosyal Şartı, 1961 tarihli Sosyal Şart'a göre iki yeni temel madde daha içermektedir.

Gözden Geçirilmiş (Revize) Avrupa Sosyal Şartı tek bir metin halinde 1961 tarihli Şart ile garanti altına alınan haklarla birlikte, 1988 tarihli Ek Protokol'ün içerdiği 4 hakkı (İstihdamda fırsat ve muamele eşitliği hakkı, çalışma koşulları ve çalışma ortamının tespit ve

iyileştirilmesinde yer alma hakkı ve yaşlıların sosyal korunma hakkı) ve bunlara ilaveten 8 yeni hakkı (İşe son verilmesinde korunma hakkı, İşverenin iflas etmesi durumunda işçilerin taleplerinin korunma hakkı, Onurlu çalışma hakkı, Aile sorumluluğu taşıyan işçilerin fırsat eşitliğinden yararlanma ve eşit muamele görme hakkı, İşletmede çalışan işçi temsilcilerinin korunma ve kendilerine tanınan kolaylıklardan faydalanma hakkı, Toplu işten çıkarma yöntemlerine ilişkin bilgilendirilme ve danışılma hakkı, Yoksulluk ve sosyal dışlanmaya karşı korunma hakkı, Konut hakkı) ihtiva etmektedir.

Ülkemiz tarafından 06.10.2004 tarihinde imzalanan ve 27.06.2007 tarihinde onaylanan Gözden Geçirilmiş (Revize) Avrupa Sosyal Şartı, ülkemiz açısından 01.08.2007 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Ancak anılan Revize Şart'ın;

- 2 nci maddesinin (Adil Çalışma Koşulları Hakkı), "en az dört haftalık ücretli yıllık izin sağlamayı" öngören 3 üncü fıkrasına,
- 4 üncü maddesinin (Adil Bir Ücret Hakkı), "Çalışanların kendilerine ve ailelerine iyi bir yaşam düzeyi sağlayacak ücret hakkına sahip olduklarını tanımayı" öngören 1 inci fıkrasına,
- İşçi/memur ayırımı yapmaksızın tüm çalışanlar ile işverenlerin ulusal ve uluslararası örgütler kurma ve bu örgütlere üye olma özgürlüğünü öngören 5 inci maddesine (Örgütlenme Hakkı),
- Tüm çalışanlar ile işverenlerin toplu pazarlık hakkını düzenleyen 6 ncı maddesine (Toplu Pazarlık Hakkı)

Ülkemizin kalkınmışlık düzeyi, sosyo-ekonomik şartları ve iç mevzuatımızdaki düzenlemeler dikkate alınarak çekince konulmuştur.

Ülkemiz, 1961 tarihli Avrupa Sosyal Şart'ını temel ve temel olmayan maddelerinin uygulanmasına ilişkin olarak onaylamış bulunduğu 1989 yılından bugüne kadar Şart'ın Avrupa Konseyi'ne 14 Ulusal Rapor sunmuştur.

15 nci Ulusal Raporumuz, Revize Şart'ın ilk Raporu olup, 3 üncü madde (Güvenli ve sağlıklı çalışma koşullarına sahip olma hakkı), 11 nci madde (Sağlığın korunması hakkı), 12 nci madde (Sosyal güvenlik hakkı), 13 üncü madde (Sosyal ve tıbbi yardım hakkı), 14 üncü madde (Sosyal refah hizmetlerinden yararlanma hakkı), 23 üncü madde (Yaşlıların sosyal korunma hakkı), ve 30 uncu madde (Toplumsal dışlanma ve yoksulluğa karşı korunma hakkı) hükümlerinin ülkemizdeki uygulanması ve bu alanlardaki mevzuatımızda meydana gelen değişiklikleri içermektedir. Rapor Avrupa Konseyine sunulmuştur.

Avrupa Sosyal Şartı Hükümet Uzmanları Komitesi

Avrupa Sosyal Şartı üye ülkelerinin temsilcilerinden oluşan Hükümet Uzmanları Komitesi, 06-09.10.2008 tarihleri arasında Fransa'nın Strazburg şehrinde 118 inci toplantısını gerçekleştirmiştir. Toplantıda, Avrupa Sosyal Haklar Komitesi (ASHK) tarafından yapılan hukuksal incelemenin ardından ülkelerin uygulamalarıyla ilgili olarak yöneltilen eleştirilere karşı yine ilgili ülkelere savunmalar yapılmıştır. Komitece ülkemizle ilgili Avrupa Sosyal Şart'ının 4 üncü maddesinin "Ücretlerden ancak ulusal yasalar veya düzenlemelerle belirlenmiş veya toplu sözleşmeler veya hakem kararıyla saptanmış koşullar ve ölçüler içinde kesinti yapılmasına izin verilmesini" öngören 5 inci fıkrasına uyumsuzluk tespit edildiği belirtilmiştir. Konuyla ilgili olarak heyetimizce savunma yapılmıştır. Komite, sonraki dönem içinde yapılan savunmayla ilgili detaylı bilgilerin kendilerine gönderilmesi talebinde bulunmuştur.

Sosyal Uyum Komitesi (CDCS)

Sosyal Uyum Komitesi (CDCS), Bakanlar Komitesi'nden sonraki en üst düzey komite olup, Sosyal Uyum Genel Müdürlüğü (DG III) çatısı altında faaliyetlerini sürdürmektedir. Avrupa Konseyi'nin 29-30.05.2008 tarihlerinde Strazburg'da düzenlenen Avrupa Sosyal Uyum Komitesi (CDCS) 20 nci toplantısına Bakanlığımızdan katılım sağlanarak, Komitenin çalışmalarına gerekli katkıda bulunulmuştur.

Sosyal Güvenlik Uzmanlar Komitesi (CS-SS)

AK Sosyal Güvenlik Alanında Norm Oluşturucu Uzmanlar Komitesi (CS-CO) ile Sosyal Güvenlik Alanında Eşgüdüm Uzmanlar Komitesi'nin (CS-CR) birleştirilmesiyle oluşan Sosyal Güvenlik Uzmanlar Komitesi (CS-SS), üye ülkeler arasında sosyal güvenlik alanında işbirliği kurmayı, geliştirmeyi ve bu alanda norm ve uygulama birlikteliği sağlamayı amaçlamaktadır. Uzmanlar Komitesi Kod'a ilişkin olarak sunmuş olduğumuz 26 ülke raporunun incelemesi sonucunda yapmış olduğu değerlendirmelerde; ülkemizin Kod'un taraf olduğumuz hükümleri açısından yükümlülüklerini tam olarak yerine getirdiği belirtilmiştir. Ayrıca, ülkemizin taraf olmadığı halde Kod'un işsizlik sigortasına ilişkin madde hükümlerini de büyük ölçüde karşıladığı ifade edilmiştir. Ayrıca, Avrupa Sosyal Güvenlik Kod'una ilişkin 27 nci Ulusal Raporumuz Avrupa Konseyine sunulmuştur.

Sosyal Korumaya İlişkin Karşılaştırmalı Bilgi Sistemi (MISSCEO)

Sosyal Uyum Komitesi'nin (CDCS) bir alt komitesidir. AK Sosyal Korumaya İlişkin Karşılaştırmalı Bilgi Sistemi (MISSCEO) Komitesi, üye ülkelerin sosyal güvenlik mevzuat ve uygulamalarını karşılaştırmalı olarak incelemektedir. Sosyal Korumaya İlişkin Karşılaştırmalı Bilgi Sistemi (MISSCEO) Komitesinin Ermenistan'da yapılan toplantısına Bakanlığımızdan katılım sağlanmıştır. Ayrıca, MISSCEO için gerekli bilgiler Konsey'e sunulmuştur.

3. İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı (OECD)

İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı'nın (OECD), Bakanlığımız görev alanına giren konularda yürüttüğü çalışmalar yakından izlenerek düzenlenen toplantılara katılım sağlanmakta, ülkemiz mevzuatı ve uygulamaları ile diğer ilgili konularda istenilen bilgi, belge ve görüşler hazırlanarak OECD'ye iletilmektedir. Başta İstihdam, İşgücü ve Sosyal İşler Komitesi (ELSA) ve Yerel Ekonomi ve İstihdamın Geliştirilmesi Programı (LEED) olmak üzere, OECD'nin Bakanlığımız görev alanına giren konulardaki çalışmaların yakından izlenmektedir. OECD'nin 2008 yılında gerçekleştirdiği yukarıda anılan komitelerin çalışmalarına gerek merkezden gerekse Paris Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliğimizce katılım sağlanmıştır. Aynı dönemde OECD'nin çeşitli soru formları yanıtlanmış ve raporlar sunulmuştur.

YURT DANIŞ BÜROSU: Yurtdışında yaşayan ve geçici olarak Türkiye'de bulunan vatandaşlarımız ile yurtdışından ülkemize kesin dönüş yapmış vatandaşlarımıza ve bunların aile fertlerine hizmet vermek üzere 2001 yılında Yurt-Danış Bürosu kurulmuştur.

Vatandaşlarımız Çalışma ve Sosyal Güvenlik hayatını ilgilendiren tüm konularda olduğu gibi,

Yabancı Ülkelerde; oturma ve çalışma izinleri, aile birleşmesi, hastalık sigortası, iş kazaları, meslek hastalıkları, çocuk parası ve aile yardımları, işe giriş ve işten çıkış, işsizlik sigortası, meslek eğitimi, meslekte ilerleme, meslek değiştirme, emeklilikle ilgili konular,

Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi Hukuku ile ilgili sözleşmeler gibi uluslararası sözleşmelerden doğan hakları,

Yaşadıkları topluma uyumda ortaya çıkan sorunları ile ilgili olarak bilgi almak ve sorunlarına çözüm yolları aramak için Yurt-Danış Bürosuna, şahsen, telefon, faks veya elektronik posta aracılığı ile başvurabilmektedirler.

Yurt-Danış Bürosuna başvuruda bulunan vatandaşlarımız, yabancı dil bilen uzmanlarımız tarafından bilgilendirilmekte ve çeşitli konulardaki soruları cevaplandırılmakta, getirdikleri yabancı dildeki evrakları incelenmekte, hakları konusunda kendilerine bilgi verilmekte, gerekli durumlarda dilekçeleri yazılmakta, Bakanlığımızın görev alanına giren konularda kendilerine yardımcı olunmakta, diğer konularda ise kendilerine yardımcı olabilecek yetkili kişi ve kurumlara yönlendirilmektedirler. Yurt-Danış Bürosu'na yılda yaklaşık 2.000 vatandaşımız başvuruda bulunmaktadır.

YAYINLAR: Yurtdışındaki vatandaşlarımıza ilişkin sayısal veriler, vatandaşlarımıza götürülen hizmetler ile onları ilgilendiren mevzuat değişiklikleri hakkında ayrıntılı bilgiler ihtiva eden yıllık Faaliyet Raporu hazırlanmaktadır. Yurtdışında yaşamakta olan ve ülkemize kesin dönüş yapmış olan vatandaşlarımıza daha hızlı, ayrıntılı ve güncel bilgiler ulaştırmak amacıyla Bakanlığımız web sitesi ile hizmet sunumuna devam edilmektedir.

PROJELER:

Uzun Süreli İşsizlerin İstihdam Edilebilirliklerinin Arttırılması Projesi
Sosyal dönüşüme yönelik MATRA Projeleri (Katılım Öncesi Projeler Programı) kapsamında Türkiye ve Hollanda Hükümetlerince Bakanlığımız ile Hollanda Sosyal İşler ve İstihdam Bakanlıklarının sorumluluğunda yürütülecek projenin hazırlık çalışmaları devam etmektedir. 2009 yılı içerisinde Projenin uygulamaya konulması öngörülmektedir.

Güneydoğu Avrupa Ülkeleri İçin Sosyal Güvenlikte Eşgüdüm ve Yeniden Yapılanma –SGEYY- Programı
Avrupa Birliği'ne (AB) adaylık öncesinde Balkan ülkelerinin sosyal güvenlik mevzuatı ve uygulamalarının AB düzenlemelerine uyumlu hale getirilmesi amacıyla AB ve Avrupa Konseyi'nin (AK) işbirliği ile 2004-2008 Mart döneminde uygulanan CARDS Programı'nın bir devamı olarak bu kez Türkiye'nin de katılımı ile Güneydoğu Avrupa Ülkeleri İçin Sosyal Güvenlikte Eşgüdüm ve Yeniden Yapılanma –SGEYY- Programı (Social Security Co-ordination and Social Security Reforms-SSC&SSR- Program) hazırlanmıştır.

IPA/2008/153-292 sayılı Sözleşme uyarınca toplam 2.196.122.- Avro bütçesi bulunan ve programın parasal kaynağı AB tarafından sağlanacak, uygulaması ise AB'nin gözetim ve denetiminde AK Sosyal Uyum Genel Müdürlüğü Sosyal Siyaset Dairesi Başkanlığı (DG III – Social Cohesion, Social Policy Department) tarafından yapılacaktır.

01.03.2008-31.12.2010 tarihleri arasında 33 ay süreyle Arnavutluk, Bosna Hersek, Hırvatistan, Karadağ, Kosova, Makedonya, Sırbistan ve Türkiye'de uygulanacak olan program, hükümetleri, siyasetçileri, toplumsal alandaki idari ve bilimsel kurumları, kamu yetkililerini ve çalışanlarını, akademisyenleri hedeflemekle birlikte son tahlilde ülkelerdeki vatandaşların, bu ülkelerde yerleşik yabancıların ve özellikle göçmenler, mülteciler, kadınlar, azınlıklar, engelliler, emekliler gibi korunmaya muhtaç kesimlerin uygulama sonuçlarından yararlanmalarını amaçlamaktadır.

HİZMET İÇİ EĞİTİM: Yurtdışı personeline görev alanları ile ilgili olarak yılda en az 14 saat hizmet içi eğitim verilmektedir.

KONFERANS, SEMİNER, TOPLANTI VE BENZERİ ETKİNLİKLER:

- Devlet Bakanı Sayın Prof. Dr. Mustafa Said YAZICIOĞLU'nun başkanlığında ilgili bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri ile Almanya'da faaliyet gösteren Türk dernek ve çatı örgütlerinin temsilcilerinin katılımıyla 19-20.01.2008 tarihlerinde Ankara'da toplantı düzenlenmiştir. Toplantıda Almanya'da yaşayan vatandaşlarımızın sorunları, beklentileri ve çözüm önerileri ortaya konulmuş, ilgili Bakanlık ile kamu kurum ve kuruluş temsilcileri de teşkilatlarını tanıtmak suretiyle belirtilen sorunların çözümü konusunda sunabilecekleri katkıları dile getirmişlerdir.

- AB Slovenya Dönem Başkanlığında düzenlenen İstihdam ve Sosyal İşler Bakanları Gayri Resmi Toplantısına Sayın Bakanımız katılmışlardır. Ayrıca, Slovenya'nın Brdo şehrinde 31.01-02.02.2008 tarihleri arasında düzenlenen söz konusu toplantıda "Güvenceli Esneklik" konusunda bir konuşma yapmışlardır.

- Sayın Bakanımız, Azerbaycan Cumhuriyeti Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanı Fuzuli ALEKBEROV'un davetine icabetle; 22-25.04.2008 tarihlerinde Azerbaycan'a bir çalışma ziyareti gerçekleştirmişlerdir. Ziyarete, iki Bakanlık arasındaki ilişkileri geliştirmek ve sürekli kılmak, yeni işbirliği konuları belirlemek ve ortak faaliyetler gerçekleştirmek üzere oluşturulan Türkiye-Azerbaycan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ortak Daimi Komisyonu'nun 5 inci toplantısı gerçekleştirilmiş ve toplantıya ilişkin Protokol imzalanmıştır.

- Sayın Bakanımız, 20.05.2008 Salı günü Alman Federal Parlamento Bütçe Komisyonu üyesi üç milletvekilini makamında kabul etmişlerdir. Sayın Bakanımız, 60 ıncı Hükümet döneminde sosyal güvenlik alanında gerçekleştirilen ve gerçekleştirilmesi hedeflenen değişiklikler ile İstihdam Paketi hakkında muhataplarına açıklamalarda bulunmuşlar, Almanya'da 2007 yılında Federal Göç Kanununda yapılan değişikliklerle aile birleştirmesinde getirilen yeni şartların yarattığı olumsuz sonuçlar üzerinde durmuşlardır. Sayın Bakanımız görüşmede, Almanya'da yaşayan vatandaşlarımızın karşılaştıkları işsizlik, ayrımcılık ve yabancı düşmanlığı, gençlerin mesleki eğitimlerinde karşılaştıkları zorlukları ifade etmişler ve bu sorunların çözümünde Bakanlık ve Almanya'daki Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliklerinin işbirliğine hazır olduğunu vurgulamışlardır. Alman heyeti, ülkemizde gerçekleştirilen Sosyal Güvenlik Reform Paketine özel ilgi göstermişler ve bilgi almışlar, İstihdam Paketinde yer alan kadınların, gençlerin ve özürülülerin istihdamını artıracı tedbirleri ilgi ile kaydetmişlerdir.

- Sayın Bakanımız, 20.05.2008'de Avusturya Sosyal İşler ve Tüketiciyi Koruma Bakanı Sayın Dr. Erwin BUCHINGER'i makamında kabul etmişlerdir. Sayın Bakanımız, 60 ıncı Hükümet döneminde sosyal güvenlik alanında gerçekleştirilen ve gerçekleştirilmesi hedeflenen değişiklikler ile İstihdam Paketi hakkında açıklamalarda bulunmuşlar, Avusturya'da yaşayan vatandaşlarımızın karşılaştıkları işsizlik, ayrımcılık ve yabancı düşmanlığı, gençlerin mesleki eğitimlerinde karşılaştıkları zorluklar ve bunların istihdama olumsuz yansımaları gibi sorunları dile getirmişlerdir. Ayrıca, iki ülke arasında 1982 yılında akdedilmiş bulunan ikili Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 1996 yılında Avusturya tarafından tek taraflı olarak feshedilmesi sonucu Avusturya'da çalışmakta olan Türk vatandaşlarının Türkiye'de yaşayan çocuklarına çocuk paralarının ödenmemesinden kaynaklanan mağduriyeti dile getirmişlerdir. Sayın Bakanımız, bu konunun çözümüyle ilgili taraflar arasında yürütülmekte olan tahkimle ilgili işlemlerin hızlandırılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Sorunların çözümünde net politika ve açık sözlülüğün asıl olduğunu belirtmişler ve iyi niyet yanında çözüm için irade varlığının asıl olduğunu muhataplarına iletmişlerdir. Bakan Dr. BUCHINGER ise Avusturya'da yaşayan 224.000 Türk kökenlinin 111.000'nin Avusturya vatandaşlığına geçtiğini bildirerek, onların sorunlarının çözümünde üzerlerine düşeni mutlaka yapacaklarını beyanla Türkiye'nin güçlü bir ekonomiye sahip büyük bir ülke olduğunu ifade etmiştir. Bakan BUCHINGER, Türkiye'nin

Avrupa Birliğine girmesiyle Avrupa ailesine önemli katkılarda bulunabilecek kapasitede olduğunu belirtmiştir.

- Endonezya İşgücü ve Göç Bakanlığı Müsteşarı Sayın Tjetje AL ANSHORI, beraberindeki heyetle birlikte Bakanlığımıza 09.06.2008 tarihinde ziyarette bulunmuşlardır. Söz konusu görüşmede, iki ülke Bakanlıkları arasındaki dostane ilişkilerin geliştirilmesi ile önümüzdeki Eylül ayında yapılması planlanan KEK toplantısında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti arasında İşgücünün Geliştirilmesi hakkındaki Mutabakat Belgesi"nin imzalanması hususu ele alınmıştır. Ayrıca, konuk heyete yurtdışında yaşayan vatandaşlarımıza sunulan hizmetler, Türk iş piyasasının durumu ve yabancılara çalışma izni verilmesi ile ilgili mevzuatımız hakkında bilgi verilmiştir. Konuk Müsteşar, kendilerinin de yurtdışında 4,5 milyon vatandaşlarının olduğunu belirterek iletilen Mutabakat Belgesi'ni inceleyeceklerini ve Bakanlıklar arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi yönünde çalışmalar yapacaklarını ifade etmiştir.

- Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 97 nci Genel Konferansı, 27.05-13.06.2008 tarihleri arasında İsviçre'nin Cenevre şehrinde gerçekleştirilmiştir. Sayın Bakanımız 09.06.2008'de Genel Kurul'a hitap etmişlerdir. Konferansta özet olarak aşağıda belirtilen konular ele alınmıştır.

- ILO Yönetim Kurulu Başkanı ile Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü'nün Raporları;
- Çalışmaya İlişkin Temel Haklar ve İlkeler ILO Bildirgesi İzleme Mekanizması çerçevesinde Küresel Rapor (Örgütlenme özgürlüğü ve toplu pazarlık hakkının etkili bir şekilde tanınması);
- Program, Bütçe ve Diğer Mali Sorunlar;
- Sözleşme ve Tavsiye Kararlarının Uygulanmasına İlişkin Bilgi ve Raporlar (Aplikasyon Komitesi);
- Yoksulluğun Azaltılması İçin Kırsal Kalkınmanın Arttırılması (Genel Görüşme);
- Geliştirilmiş Verimlilik, İstihdamda Büyüme ve Kalkınma için Beceriler (Genel Görüşme);
- Küreselleşme Bağlamında Hedeflerine Ulaşabilmek için Üye Ülkelerin Çabalanna Yardım Amacıyla ILO'nun Kapasitesinin Güçlendirilmesi (Bildirge veya benzeri bir belgenin ve buna ilişkin bir izleme usulünün muhtemelen ele alınması ve ILO'nun kapasitesinin güçlendirilmesi konusunda başlayan görüşmenin devamı).

Konferans çalışmaları Genel Kurul ve Komiteler eliyle yürütülmüştür. Gündemde yer alan maddeler, Komitelerde ele alınmış, Konferansa sunulan raporlar Genel Kurul'da görüşülmüştür. Yukarıda belirtilen konuları görüşmek üzere oluşturulan Komite dışında, ülke heyetlerinin oluşumunu ILO Ana Sözleşmesi uyarınca değerlendiren ve bu konudaki şikayet ve itirazları inceleyen Yetki Belgeleri Komitesi de konferans süresince çalışmalarını yürütmüştür.

Genel Kurul'da "Adil Bir Küreselleşme için Sosyal Adalet Konusunda Bildirge (Declaration) ve Küreselleşme Bağlamında Hedeflerine Ulaşabilmek İçin Üye Ülkelerin Çabalanna Yardım Amacıyla ILO'nun Kapasitesinin Güçlendirilmesi" hakkında karar (Resolution) kabul edilmiştir.

Sözleşme ve Tavsiye Kararlarının Uygulanmasına İlişkin Bilgi ve Raporlar (Aplikasyon) Komitesine; Konferansın 4 üncü gündem maddesi olan Yoksulluğun Azaltılması İçin Kırsal Kalkınmanın Arttırılması (Genel Görüşme) Komitesine; 5 inci gündem maddesi olan Geliştirilmiş Verimlilik, İstihdamda Büyüme ve Kalkınma İçin Beceriler (Genel Görüşme) Komitesine; 6 ncı gündem maddesi olan Küreselleşme Bağlamında Hedeflerine Ulaşabilmek İçin Üye Ülkelerin Çabalarına Yardım Amacıyla ILO'nun Kapasitesinin Güçlendirilmesi Komitesine Bakanlığımız tarafından katılım sağlanmıştır.

- Devlet Bakanı Sayın Mustafa Said YAZICIOĞLU başkanlığında yurtdışında yaşayan vatandaşlara sunulan hizmetlere yönelik Strateji Belgesi oluşturulması konusunda 30.07.2008 tarihinde TİKA'da bir toplantı gerçekleştirilmiştir. İlgili Bakanlık ve kurumların temsilcilerinin katıldığı toplantıda, daha önce çalışmalar yürütülen yurtdışında yaşayan vatandaşlarımıza sunulan hizmetlere yönelik Strateji Belgesi oluşturulması konusundaki çalışmaların sonuçları açıklanmış ve genel bir değerlendirme yapılmıştır. Söz konusu Strateji Belgesi ile yurtdışındaki vatandaşlarımıza sunulan hizmetlerin iyileştirilmesi için kamu kurum ve kuruluşları tarafından yerine getirilmesinde fayda görülen toplam 66, Bakanlığımız görev alanına giren 14 konuda faaliyetler belirlenmiştir.

- Bakanlığımız heyeti, Kazakistan Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı'nın daveti üzerine çalışma ziyaretinde bulunmuşlardır. Görüşmelerde, işbirliğimizin artırılması için atılması gereken adımlar ele alınarak değerlendirilmiş, inşaat işçileri için Kazakistan'da kurulacak ortak eğitim merkezi ile ilgili ülkemizden örnekler verilmiş, eğitim merkezi kurma imkanının araştırılması konusunda anlaşmaya varılarak bir Niyet Protokolü imzalanmıştır.

- Avrupa Sosyal Şartı Üye Ülkelerinin Temsilcilerinden oluşan Hükümet Uzmanları Komitesi, 6-9 Ekim 2008 tarihleri arasında Fransa'nın Strazburg şehrinde 118 inci toplantısını gerçekleştirmiştir. Toplantıda, Avrupa Sosyal Haklar Komitesi (ASHK) tarafından yapılan hukuksal incelemenin ardından ülkelerin uygulamalarıyla ilgili olarak yöneltilen eleştirilere karşı yine ilgili ülkelere savunmalar yapılmıştır. Komitece ülkemizle ilgili Avrupa Sosyal Şartı'nın 4 üncü maddesinin "Ücretlerden ancak ulusal yasalar veya düzenlemelerle belirlenmiş veya toplu sözleşmeler veya hakem kararıyla saptanmış koşullar ve ölçüler içinde kesinti yapılmasına izin verilmesini" öngören 5 inci fıkrasına uyumsuzluk tespit edildiği belirtilmiştir. Konuyla ilgili olarak heyetimizce savunma yapılmıştır. Komite, sonraki dönem içinde yapılan savunmayla ilgili detaylı bilgilerin kendilerine gönderilmesi talebinde bulunmuştur.

- İran İslam Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Sayın Bahman Hüseyin POUR DASHTGHOLI, 12.11.2008 tarihinde Sayın Bakanımız tarafından kabul edilmiştir. Nezaket ziyareti çerçevesinde geçen kabulde; Türkiye ile İran arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi konusunda karşılıklı görüş alış-verişinde bulunulmuştur.

- Ulusal Gençlik İstihdam Zirvesi, 15-16.11.2008 tarihlerinde Çorum'da düzenlenmiştir. Dünya Bankası, Avrupa Birliği (AB), Birleşmiş Milletler (BM) ve ilgili bakanlıklarla sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katıldığı zirvede, gençlerin istihdamı konusunda tüm tarafların üzerinde uzlaşabileceği bir politika belgesinin hazırlanması amaçlanmıştır. Zirvede Sayın Bakanımız Faruk ÇELİK bir konuşma yapmışlardır. Konuşmasında; gelişmiş ülkelerin genç nüfus yapısını iyi değerlendirdiğini, Türkiye'nin ise bu konuda zaman kaybettiğine değinmişlerdir. İleriki yıllarda artık Türkiye'nin de genç nüfus yapısının giderek yaşlanacağına dikkat çeken Sayın Bakanımız, gençlerin çok çalışması ve iyi analizler yaparak ülkenin geleceğine katkıda bulunması gerektiğini belirtmişlerdir.

- F. Almanya'nın Kuzey Ren Vefalya Eyaleti (KRV) Çalışma, Sağlık ve Sosyal İşler Bakanı Karl-Josef LAUMANN Sayın Bakanımızın daveti üzerine, beraberindeki heyetle birlikte, 26-28.11.2008 tarihlerinde Ankara'ya bir ziyaret gerçekleştirmiştir. Bakan LAUMANN, Ankara'da; Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK), Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK), TÜRK-İŞ ile birer görüşme yapmış ve İnşaat İşverenleri Eğitim Merkezi'ni (İNTEs) ziyaret ederek yerinde incelemelerde bulunmuştur. Sayın Bakanımız KRV Çalışma, Sağlık ve Sosyal İşler Bakanı Sayın Karl-Josef LAUMANN ve beraberindeki Heyeti, 27.11.2008 tarihinde kabul etmişlerdir. Görüşmede KRV'de yaşayan vatandaşlarımızın işsizlik ve mesleki eğitim başta olmak üzere sorunları görüşülmüş ve çözüm konusunda birlikte çalışılması kararlaştırılmıştır.

- Türkiye-Sırbistan Karma Ekonomik Komisyonu (KEK) Sırbistan tarafı Eşbaşkanlığı görevine atanmış olan ve Balkan Ekonomi Zirvesi vesilesiyle ülkemizde bulunan Sırbistan Portföysüz Devlet Bakanı Sayın Süleyman UGLJANİN, Türk tarafı Eşbaşkanlığı'nı yürütmekte olan Sayın Bakanımızı ziyaret etmiştir. Görüşmede, Türkiye ile Sırbistan arasındaki ekonomik ve sosyal ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla yapılacak çalışmalar konusunda 25.11.2008 tarihinde görüş alışverişinde bulunulmuştur. Görüşmede ayrıca, Türk TIR şoförlerinin Sırbistan'da karşılaştıkları sorunlar ve ülkelerimiz arasında imzalanacak Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ile ilgili çalışmaların sonuçlandırılması konusundaki temennimiz dile getirilmiştir.

ÜLKE ADI	Vatandaş Sayısı	ÇALIŞAN VATANDAŞ SAYISI			İŞSİZ SAYISI VE ORANLARI		
		Bağımlı ^(a) Çalışan S.	Bağımsız ^(b) Çalışan S.	Toplam Çalışan S.	İşsiz Vatandaş Sayısı	Vat. Aras. İşsizlik Oranı (%)	Gen. İşsiz. Oranı (%)
F. Almanya	1.738.831	478.027	70.300	548.327	176.192	24.4	9.0
Fransa	441.667	184.394	5.000*	189.394	21.275	29.5	9.9
Hollanda**	368.600	116.000	12.900	128.900	17.000	15.1	5.0
Avusturya	116.882	52.021	3.000	55.021	10.834	17,2	8.7
İngiltere	52.893	17.953	4.505	22.458	4.279	8.09	4.7*
Danimarka**	57.129	29.066	4.000	33.066	4.406*	20.8*	5.8*
Yunanistan	48.880	3.563		3.563			
Belçika	39.419	8.429	1.812	10.241	5.405	32	11.0
İsveç	65.720						4.1
İtalya	20.882***	6.414*		6.414*			9.0
Finlandiya	5.825***						
Polonya	3.253***	1586*		1586*			
İspanya	3.395***	1097*		1097*			
Macaristan	5814***						
İsviçre	72.633	33.372	828	34.200	3.082	7.9	2.8
Norveç	12.875***				473*	7.3*	3.6*
Romanya	20.447***	3.200*		3.200*			
Bulgaristan	28.296***	1.100*		1.100*			
Azerbaycan	24.188***	10.500*		10.500*			10.7
Kazakistan	7.000	1.500		1.500			
Türkmenistan	6.000	5.000		5.000			20.0
Kırgızistan	3.380*	1.967*		1.967*			
Özbekistan	700	600		600			
Tacikistan	600*	500*		500*			
K.K.T.C	61.302****	28.073		28.073			9.4
S. Arabistan	120.000	114.000		114.000			6.9

İsrail	10.901***	6000*		6000*			10.3
Lübnan	8.976 e***	188*		188*			
B.Arap Emir.	5.484*	2.650*		2.650*			
Kuveyt	3.262*	2.660*	120*	2780*			
Dubai	3.000*	2.650*	120*	2.650*			
Suriye	2.350*	946*		946*			
Ürdün	8.262***	1.400*		1.400*			
Katar	1.985*	1.500*		1.500*			
Irak	1.200*	1.200*		1.200*			
Rusya Fed.	59.177***	22.808*		22.808*			9.0*
Japonya	3.653***	1.300*		1.300*			
Afganistan	4500*	4500*		4500*			
Ukrayna	5.394***	1.900*		1.900*			3.7*
Gürcistan	2.145***	1.000*		1.000*			11.4*
İran	10.000***						
Mısır	2.783***	300*		300*			
Libya	7.000*	5.520*		5.520*			
Fas	2.996***	587*		587*			
Tunus	1.009***	31*		31*			
A.B.D.	250.000*	114.000*		114.000*			
Kanada	41.000*	29.000*		29.000*			
Avustralya	63.000*	23.500*	6.000*	29.500*	5.000*		14.5*
Diğer	24.672	10.496	-	10.496	-		
GENEL TOPLAM	3.849.360	1.332.498	108.585	1.440.963	247.946		

Tablo 14: Yurtdışındaki Vatandaşlarımızla İlgili Sayısal Bilgiler (31.12.2007 tarihi itibarıyla)

Açıklamalar:

(a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren yanında çalışan işgücü.

(b) Kendi nam ve hesabına çalışanlar; işyeri / işletme sahipleri.

(*) 31/12/2005 tarihi itibarıyla.

(**) Çifte uyruklu vatandaş sayısı dahildir.

(***) Dış temsilciliklerimizde işlem yaptırmış vatandaşlarımızın sayısı.

(****) Bu sayıya, Üniversite ve Yüksek Okullarda öğrenim gören öğrenci vatandaşlarımızın sayısı dahildir.

Kaynak : Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Yurt Dışı Teşkilatı, Dışişleri Bakanlığı

- 2007 yılı sonu itibarıyla Federal Almanya'daki Türk işletmelerinde ortalama 4,7 kişi; toplamda ise, yaklaşık 337.000 kişi çalışmaktadır. İşletme başına ortalama yatırım tutarı 110.000 avro; toplam yatırım tutarı ise, 7,7 milyar avro olup toplam yıllık ciroları 32,7 milyar avro'dur. Türk işletmelerinin büyük bölümünü küçük aile işletmeleri teşkil etmektedir. Almanya'nın Essen şehrinde kurulu bulunan Türkiye Araştırmalar Merkezi'nin (TAM) verilerine göre: (Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt 1, Sayı 2, Kış 2008)

- AB-15 ülkelerinde, 2006 yılı itibarıyla, Türk girişimci sayısı yaklaşık 101.000; işletme başına ortalama yatırım 108.000 avro; Türk işletmelerinin yıllık toplam ciroları 43,9 milyar avro; işletme başına çalışan sayısı 4,7 kişi; yarattıkları toplam istihdam ise, 474.000'dir. AB'deki Türk girişimcilerin büyük bölümü (% 69) Almanya'da faaliyette bulunmaktadır.

- 01.05.2004 tarihinde AB'ye yeni üye olan AB-10 ülkelerinde Türk girişimcilerinin sayısı 3.500'dür. 01.01.2007 tarihinde AB'ye üye olan Bulgaristan'da 9.000, Romanya'da ise, 11.000 Türk kökenli girişimci vardır. Bu veriler dikkate alındığında AB genelinde Türk girişimci sayısı 124.500'e ulaşmakta; Türk girişimciler, AB genelinde, 622.500 kişiye istihdam olanağı sağlamaktadırlar.

c) İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

MEVZUAT ÇALIŞMALARI

Genel Müdürlüğün kuruluşunun AB uyum süreci ile paralel olması nedeni ile bu süreçte; AB müktesebatının iç hukuka aktarılması, bu mevzuatın getirdiği yenilikler konusunda sosyal tarafların ve ilgili diğer paydaşların eğitimi, bilgilendirilmesi, iş sağlığı ve güvenliği kültürünün tüm toplumda yaygınlaştırılması, yüksek risk taşıyan sektörler ve özellikle KOBİ'lere yönelik çalışmalar ile Genel Müdürlüğün ve Genel Müdürlüğe bağlı faaliyet gösteren İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi Müdürlüğünün kurumsal kapasitesinin artırılmasına yönelik ulusal ve uluslararası boyutta projeler yoğun bir şekilde yürütülmüştür.

Nitekim AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair 2003/5930 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen "Tüm kamu kurum ve kuruluşlarının, gerekli çalışmaları Ulusal Programda yer alan hedefler doğrultusunda ve belirlenen zamanda gerçekleştirmeleri esastır." hükmüne istinaden 2003 yılı itibarıyla iş sağlığı ve güvenliği alanında 89/391/EEC sayılı çerçeve direktif öncelikli olmak üzere 28 adet AB direktifi, 21 adet İSG Yönetmeliği olarak uyumlaştırılmıştır.

Ancak 89/391/EEC sayılı çerçeve direktife karşılık gelen İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğinin Danıştay tarafından iptali sonrasında, anılan direktif ile ILO'nun 155 ve 161 sayılı sözleşmelerinin gereklerini tam olarak karşılayacak bir yasal yapının oluşturulabilmesi için İSG Kanun taslağının hazırlanmasına yönelik çalışmalar 2005 yılında başlatılmış ve tüm çalışanları kapsayacak şekilde tasarlanan bu taslak sosyal tarafların görüşünün alınmasını müteakip 2008 yılı Aralık ayında Başbakanlığa sunulmuştur.

Gerek uyumlaştırılan Yönetmelikler, gerekse İş Sağlığı ve Güvenliği Kanun Tasarısı taslağı ile 26.05.2008 tarih ve 26887 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5763 sayılı "İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" un 31 inci maddesinde Genel Müdürlüğün görev alanında sayılan "K" ve "Y" bentleri uyarınca Bakanlık 2008 yılında birçok alt düzenleme çalışmasını başlatmıştır. Bu amaçla 8 ayrı komisyon kurulmuş olup çalışmalar devam etmektedir. Söz konusu Yönetmelik listesi aşağıda verilmektedir:

- 1) Alt İşverenlik İlişkisinin Kurulması, Bildirimi ve Tescili Hakkında Yönetmelik,
- 2) İşletme Belgesi Alması Gereken İşyerleri Hakkında Yönetmelik,
- 3) İSG ile İlgili Konularda Risk Değerlendirmesi, Usul ve Esaslar, Risk Değerlendirmesi Yapacak Kişi ve Kuruluşların Belirlenmesi, İzin Verilmesi Hakkında Yönetmelik,
- 4) İş Ekipmanlarının Teknik Kontrol ve Deneyleri Hakkında Yönetmelik,
- 5) İşyeri Ortamlarında ve Çalışanlarda Yapılacak Analiz, İnceleme, Ölçüm ve Araştırmalar Hakkında Yönetmelik,
- 6) İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi, İşyeri Hekimi, İş Güvenliği Uzmanı ve Diğer Personelin Görev, Yetki ve Diğer Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik,
- 7) Bir İşin Sanayi, Ticaret, Tarım ve Orman İşlerinden Hangisinin Kapsamında Sayılacağı Hakkında Yönetmelik,
- 8) İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim, Danışmanlık ve Uzmanlık Hizmetleri Hakkında Yönetmelik.

ULUSAL İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONSEYİ ÇALIŞMALARI

Bakanlık Makamının 25.02.2005 tarih ve 755 sayılı Onayı ile Ülkemizde, iş sağlığı ve güvenliğinde sosyal taraflar (işçi ve işveren sendikaları), üniversite, sivil toplum kuruluşları, diğer ilgili kurum ve kuruluşları bir araya getirerek iş sağlığı ve güvenliği konusunda ihtiyaç, öncelik, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile tarafların görüş ve düşüncelerini açıklamalarını

sağlayan bir platform oluşturmak üzere kurulan "Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi" temsilcilerinden oluşturulan Çalışma Grubu İş Sağlığı ve Güvenliği Kanun Tasansı Taslağının çalışmalarına aktif olarak katılmıştır. Konsey üyeleri ile 30.12.2008 tarihinde yapılan toplantıda 2006-2008 Politika Belgesinin eylem planı bölümünde belirlenmiş olan hedeflerin gerçekleştirilme durumları gözden geçirilmiş, Bakanlıkça hazırlanan 2009-2013 yıllarını kapsayacak olan II nci Politika Belgesi taslağı görüşleri alınmak üzere taraflara sunulmuştur.

ULUSLARARASI PROJE ÇALIŞMALARI

TAIEX (Teknik Yardım ve Bilgi Değişim Ofisi) Projeleri

AB'nin "TAIEX-Teknik Yardım Bilgi Değişim Ofisi" ile gerçekleştirilen işbirliği kapsamında her yıl belli dönemlerde seminer, inceleme gezisi ve uzman desteği konularında proje teklifleri hazırlanarak, TAIEX'e iletilmek üzere Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'ne gönderilmektedir. TAIEX-2008/ I inci Grup Başvuruları kapsamında toplam 12 adet TAIEX proje önerisi Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'ne iletilmiş olup, 2008 yılı boyunca 5 adet inceleme gezisi gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca TAIEX-2007 başvuruları kapsamında kabul edilen "Kadın Çalışanların İSG Sorunları" konulu TAIEX semineri 2-3 Haziran 2008 tarihlerinde, "Kimya ve Boya Sektörlerinde Çalışanların Çalışma Ortamındaki Tehlikelere Karşı Korunması" konulu TAIEX semineri 4-5 Kasım 2008 tarihlerinde, "Tersanelerde Çalışanların Çalışma Ortamındaki Tehlikelere Karşı Korunması" konulu TAIEX semineri ise 6-7 Kasım 2008 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Bu aktivitelerin giderleri TAIEX Ofisi tarafından karşılanmaktadır.

AB Katılım Öncesi Mali Yardımın 2007 yılı Programlaması Kapsamında Hazırlanan Projeler

Avrupa Birliği ile sürdürülen işbirliği çerçevesinde, 2007 yılı Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) kapsamında, 3 adet proje önerisi AB Komisyonuna sunulmuştur. 2008 yılında iş tanımı hazırlanan (ToR) projelerin, 2009 yılı ortalarında uygulama aşamasına geçilecektir.

Türkiye'de İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Şartlarının İyileştirilmesi Projesi

Avrupa Birliği ile sürdürülen işbirliği çerçevesinde, 2007 yılı Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) kapsamında, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü tarafından yapılan "Türkiye'de İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Koşullarının İyileştirilmesi Projesi" AB Komisyonunca kabul edilmiştir. Proje kapsamında Türkiye'deki özellikle maden, inşaat ve metal sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği açısından çalışma koşullarının iyileştirilmesi, İSG kayıt sisteminin yapılandırılması, tanıtım ve eğitim faaliyetleri ile toplumsal bilincin geliştirilmesi amaçlanmıştır. 2008 yılı Şubat ayında başlayan ve yabancı uzmanlarla iş tanımı (ToR) hazırlanan projenin aktiviteleri 2009 yılı ortalarında başlayacaktır. Projenin uygulama süresi 24 ay'dır.

Projenin Bileşenleri

1. İnşaat, maden ve metal sektöründeki işyerlerinde İSG Yönetim Sistemi Modeli oluşturulması ve pilot uygulamalarının yapılması.
2. İşyerlerinde standart bir İSG kayıt sisteminin geliştirilmesi ve 50 den fazla işçi çalıştıran işyerlerinden oluşan bir pilot bölgede kurularak uygulanması.
3. Tüm ilgili taraflara yönelik tanıtım ve bilinçlendirme kampanyalarının düzenlenmesi.

Projenin Sonuçları

1. İnşaat, maden ve metal sektöründe çalışanların çalışma koşullarının iyileştirilmesi sağlanacaktır.
2. İnşaat, maden ve metal sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinde bir İSG Yönetim Sistemi Modeli geliştirilecektir.
3. İşyerlerinde oluşturulacak veri tabanı sayesinde etkin izleme ve denetim sağlanacak, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili gerçek verilere ulaşılabilecek, kamuoyunun konuya ilgisi artırılabilecek, sonuç olarak çalışanın ve dolayısıyla tüm toplumun sağlık ve güvenliği geliştirilmiş olacaktır.
4. İSG profesyonellerinin sağlık gözetimi ve tanı sistemleri konusundaki kapasiteleri geliştirilecektir.
5. Tüm sosyal taraflar, ilgili kurumlar ve İSG profesyonellerine yönelik düzenlenecek olan tanıtım ve bilinçlendirme kampanyaları sayesinde İSG koşullarının iyileştirilmesine katkı sağlanacaktır.

Piyasa Gözetimi ve Denetiminin Kişisel Koruyucu Donanım (KKD) Testleri için Laboratuvar Kurulması Projesi

İSGÜM tarafından hazırlanan Projenin temel amacı; piyasa gözetimi ve denetimi Laboratuvarlarının ulusal düzeyde güçlendirilmesi için KKD testleri için hizmet edecek bir laboratuvar kurulmasıdır. Proje kapsamında kurulması planlanan KKD test laboratuvarı, piyasa gözetimi ve denetimi sırasında test numunesi olarak alınan KKD'ler için uygunluk testlerini yürütebilecek ekipmanlara sahip olacaktır. Bunun sonucunda da KKD yönetmeliğine uygun KKD'lerin piyasada yer alması temin edilmiş olacaktır. 2009 yılında uygulamaya konacak olan projenin süresi 24 ay'dır.

İSGÜM Bölge Laboratuvarlarının Geliştirilmesi Projesi

2008'in birinci çeyreği ile 2010'un ikinci çeyreği arası uygulanacak proje ile İSGÜM bölge laboratuvarlarının fiziksel ve kimyasal etkenlere dair maruziyet tespitlerini uluslararası standartlara uygun ve birbirleriyle aynı şekilde yapabilmesi için teknik destek alınacaktır. Bu proje ile İSGÜM Ankara ve Kocaeli Laboratuvarlarımızın dışında kalan İstanbul, Adana, İzmir, Zonguldak, ve Kayseri Bölge Laboratuvarlarımız da iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili inceleme, ölçüm ve analizler konusunda yüksek standartlara sahip olacak, işveren ve işçilerimize daha etkin ve kaliteli hizmet sunulabilecektir. 2009 yılında uygulamaya konacak olan projenin süresi 24 ay'dır.

İSAG II Projesi

2004–2006 yılları arasında uygulanan Türkiye'de İş Sağlığı ve Güvenliğinin Geliştirilmesi (ISAG–1) Projesinin 2 nci Fazı (İSAG–2), 1 inci Fazı destekleyecek şekilde, Eylül 2006-Eylül 2008 tarihleri arasında tamamlanmıştır. Temel amacı, uyumlaştırılan İSG Mevzuat'ının özellikle KOBİ'lerde etkin ve verimli şekilde uygulanmasını sağlamak, Türkiye'de iş sağlığı ve güvenliğinin geliştirilmesine katkıda bulunmak, işçilerin sağlık gözetimini yürütmek, sosyal paydaşları İSG konusunda eğitmek, işyerlerine ve özellikle KOBİ'lere yaygın ve ucuz İSG hizmeti sağlamak olan projede; taşınabilir iş sağlığı üniteleri, numune taşımak için araçlar alınması planlanmıştır. Söz konusu gezici araçlar ülkemizde kamu eliyle yürütülen gezici İSG Laboratuvar hizmeti olarak bir ilk olmuştur. Gezici Laboratuvarlar; Biyokimya Aracı, İsteme Tarama Aracı, Akciğer Tarama Aracı olmak üzere 3 farklı tipte olup, Ankara ve Kocaeli'nde birer set halinde hizmete girmiştir. Gezici sağlık araçları ile periyodik muayene, inceleme, ölçüm, analiz ve eğitim hizmetleri verilerek, bu tür hizmetlerin yaygınlaşmasında önemli gelişmeler sağlanacaktır. Proje kapsamında Lot 1 ve Lot 2 kapsamında alınan sağlık otobüslerinin ve minibüslerin temin ve tesisi tamamlanmış olup, geçici kabulleri yapılmıştır.

Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim ve Öğretim Bilgi Ağı-ENETOSH Projesi
"Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim, Öğretim Bilgi Ağı-ENETOSH" Projesinde partner olarak ülkemiz de yer almıştır. Amacı AB ülkelerindeki İSG eğitim ve öğretimini bir standarda ulaştırmak olan proje 2007 Kasım ayında tamamlanmış olup, söz konusu standart 2008 yılında internet aracılığı ile yayınlanarak ülkelerin kullanımına sunulmuştur.

ENETOSH standardı, İSG alanında çalışanlara yardımcı olmaya yönelik bir eğitici standarttır. ENETOSH standardı; eğitim ve öğretim, iş sağlığı ve güvenliği, işyerinde sağlığın geliştirilmesi, iş sağlığı ve güvenliği yönetimi alanlarını içermektedir. Standart, Türkçe dahil 11 dilde, ENETOSH web sitesi olan www.enetosh.net adresinde kullanıma sunulmuştur.

Türkiye'de İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerinin Kalite Düzeyinin Artırılması Projesi

2008 yılı MATRA Programı kapsamında İSG hizmetleri veren kurum/kuruluşların hizmet kriterlerinin belirlenmesi amacıyla hazırlanan proje kabul edilmiş olup, 2009 yılı Ocak ayında başlayacak ve Hollanda Hükümeti tarafından finanse edilecektir.

OSHA Projesi

OSHA Focal Point (Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansı İrtibat Birimleri) Grubu üye ülkeler arasında, İSG alanında bilgi ve deneyim aktarımını sağlamak üzere yılda 3 kez toplanacaktır. Türkiye'de grubun odak noktası Bakanlığımızdır.

OSHA, Avrupa'nın İSG alanında öncelikli bir konusuna odaklanarak, seçilen konu ile ilgili olarak üye ülkeler arasında her yönde bilgi alışverişine imkan tanıyan Avrupa çapında bir bilgilendirme kampanyası düzenlemektedir. Avrupa İSG Haftası olarak adlandırılan kampanya, bu yıla kadar senede bir kez düzenlenirken, 2008 yılı itibarıyla iki yılda bir düzenlenmesi kararlaştırılmıştır. 2008–2009 yılları için kampanyanın konusu "Risk Değerlendirmesi" olarak belirlenmiştir.

Bu kapsamda, iş kazaları ve meslek hastalıklarını azaltmayı hedefleyen, sağlıklı işyerleri ve risk değerlendirmesinin önemini vurgulayan aktivitelerle ülke çapında bilgi ve deneyimlerin paylaşılması amacıyla İSGGM ve EU-OSHA işbirliği ile 03.12.2008 tarihinde Bursa'da "Risk Değerlendirmesi" konulu bir sempozyum düzenlenmiştir.

Kampanya kapsamında, Bakanlığımız tarafından Risk Değerlendirmesi alanında riski başarılı bir şekilde yöneten ulusal iyi uygulama örnekleri toplanarak en iyi beş uygulama seçilmiş ve bunlardan en iyi iki örnek ilk defa Avrupa düzeyindeki yarışmada ülkemizi temsil etmeye hak kazanmıştır. Türkiye'nin de aralarında bulunduğu Avrupa düzeyindeki yarışmaya 25 ülkeden toplam 47 örnek katılmıştır. Yarışmanın sonuçları Nisan 2009 tarihinde OSHA tarafından tüm Avrupa'ya eş zamanlı olarak duyurulacaktır. Eylül ayında İstanbul'da düzenlenen 5 inci Uluslararası İSG Bölgesel Konferans'ında ise başarılı olan diğer 3 örnek İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü tarafından ilan edilmiştir.

Ajans ile Bakanlığımız arasında 2008–2009 yılları kampanyası için, 09.09.2008 tarihinde Bilbao'da imzalanmış olan protokol uyarınca, Ajans'ın Türkiye Odak Noktası olan Bakanlığımız İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü (İSGGM), Türkiye'de Avrupa Haftasının organize edilmesinden ve İyi Uygulama Örneklerinin toplanmasından sorumludur. Bu sorumlulukların yerine getirilebilmesi amacıyla Ajans dokümanlarının Türkçe çevirisini yapacak bir çevirmen, gerçekleştirilen etkinlikleri, yayınları ve konuyla ilgili çeşitli düzeyde bilgileri sunmak üzere oluşturulan internet sitesini idare etmek üzere bir webmaster ile ülkemizde de düzenlenecek olan Avrupa Haftası Kampanyasını organize edecek bir organizasyon şirketi ile Ajans arasında ayrıca birer sözleşme de imzalanacaktır. Program 2009 yılı Haziran ayında sona erecektir.

ULUSAL VE ULUSLARASI İŞBİRLİKLERİ

Almanya İnşaat Sektörü Meslek Sandığı İşbirliği Protokolü

İnşaat sektörü çalışanlarının bilgi ve bilinç düzeyini yükseltmek, bu alanda yönetici, uzman ve eğitimcilerin niteliklerini geliştirmek, ortak projeler yapmak ve nihai hedef olarak bu sektörde iş sağlığı ve güvenliği koşullarını iyileştirmek amacıyla Almanya- İnşaat Sektörü Meslek Sandığı ile İSGGM arasında işbirliği çalışmaları başlatılmış ve bu amaçla 2007 yılında 3 yıllık "İnşaat Sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliği Alanında İşbirliği Protokolü" imzalanmıştır.

Protokol kapsamında 2008 yılında;

- "Yapı Taşları" dergisi basımı tamamlanmış olup, basımı yapan firma tarafından teslimi yapılmış ve dağıtım profili belirlenmiştir.
- Ülkemizde inşaat sektöründeki iyi uygulama örneklerinin belirlenmesi için başvurular alınmaktadır.
- AMS-BAU Sistemi İş Güvenliği dokümanının tercümesi kontrol edilmektedir.
- Protokol kapsamında BGBAU'dan iki iş müfettişinin ÇSGB ziyareti 15-16.10.2008'de gerçekleşmiştir. Ziyaret çerçevesinde Bakanlığımız iş müfettişleri ile birlikte inşaat teftişi yapılmış ve bir günlük seminer düzenlenmiştir.

Almanya İş Sağlığı ve Güvenliği Akademisi (BGAG) İşbirliği Protokolü

Almanya'nın İş Sağlığı ve Güvenliği (BGAG) Akademisi ile Genel Müdürlük/İSGÜM Eğitim Biriminin daha etkin ve verimli çalışabilmesi amacıyla 2006 yılında 3 yıllık işbirliği protokolü imzalanmış olup, çalışmalar sürdürülmektedir. Protokolün amacı; İSGGM uzmanları ve eğitimcilerinin niteliklerinin geliştirilmesi, uluslararası normlara uygun, kaliteli ve etkin seviyede ortak eğitimler ve projeler yürütmek ve bugüne kadar gerçekleşen işbirliğini geliştirerek sürdürmektir.

Protokol kapsamında 2008 yılının Nisan ayında, Protokolün değerlendirilmesi amacıyla Dresden'de bir atölye çalışması gerçekleştirilmiştir.

Milli Prodüktivite Merkezi (MPM) İşbirliği Protokolü

Verimlilik kapsamında iş sağlığı ve güvenliği ile ergonomi alanlarında Türkiye'nin gereksinimleri doğrultusunda çeşitli araştırma ve eğitim faaliyetlerinde işbirliği içinde bulunmak amacı ile Milli Prodüktivite Merkezi ile Bakanlığımızın karşılıklı görüş alışverişi sonucunda hazırlanan "Verimlilik Kapsamında İş Sağlığı ve Güvenliği ile Ergonomi Alanında Araştırma ve Eğitim İşbirliği Protokolü" 28.09.2006 tarihinde imzalanmış olup, 2008 yılı Eylül ayı itibarıyla sona ermiştir. Protokol kapsamında 3'ü 2008 yılında olmak üzere 10 ilde işçi ve işverenlere İSG eğitimi verilmiş ve bu eğitimlere 708 kişi katılmıştır.

Tersanelerde İş Sağlığı ve Güvenliğinin Geliştirilmesi Protokolü

En yüksek risk grubunda yer alan gemi inşa sanayinde 4857 sayılı İş Yasası kapsamında yayınlanmış Yönetmelikler çerçevesinde;

- Çalışma ortamında bulunan risklerin değerlendirilmesi,
- Risklere bağlı iş sağlığı ve güvenliği sorunlarının tespit edilmesi,
- Kişisel koruyucu donanımların kullanımının değerlendirilmesi,
- Basın ve yayın organları ile kamuoyunun bilgilendirilmesi ve verilecek İSG (İş Sağlığı ve Güvenliği) eğitimleri

ile konuyla ilgili tarafların duyarlılığının artırılması amacıyla "Tersanelerde İş Sağlığı ve Güvenliğinin Geliştirilmesi İşbirliği Protokolü", İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü (İSGGM), Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi Başkanlığı (ÇASGEM),

Gemi İnşa Sanayicileri Birliği ve Türkiye Liman (GİSBİR), Dok ve Gemi Sanayi İşçileri Sendikası arasında 25.02.2008 tarihinde imzalanmıştır.

Protokol hızla uygulamaya konmuş ve 05.03.2008 tarihinde başlatılan eğitimlerde asıl işveren ve alt işverenler öncelikli olmak üzere iş güvenliği uzmanı ve mühendislerden oluşan 1057 kişiye eğitim verilmiştir. 22 kişilik guruplar halinde düzenlenen eğitimler 27.06.2008 tarihinde tamamlanmıştır.

19.06.2008 tarihinde İstanbul'da Sayın Başbakanımızın başkanlığında gerçekleşen ve gemi inşa sektörünün sorunlarının ele alındığı toplantıda alınan karar doğrultusunda, Bakanlığımız eğitim birimi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi (ÇASGEM) tarafından Tuzla tersane işçilerinin iş sağlığı ve güvenliği konusunda derhal yeni bir eğitim planlaması yapılmıştır. Yapılan plan çerçevesinde; İSG Konusunda İşçilerin Görev ve Sorumlulukları, İSG nin Genel Prensipleri, Kişisel Koruyucu Donanımlar, Kaldırma araçları ile yapılan çalışmalarda İSG uygulamaları, Elektrikle yapılan çalışmalarda İSG uygulamaları, Yüksekte yapılan çalışmalarda İSG uygulamaları, Kaynak, raspa ve boya işlerinde İSG uygulamaları ve Parlayıcı/Patlayıcı Ortamlarda İSG Uygulamaları konularını kapsayan eğitim programı 14.07.2008 tarihi itibarıyla başlatılmış olup, 29.08.2008 tarihinde tamamlanarak 16.841 işçiye ulaştırılmıştır.

Eğitim çalışmalarına paralel olarak İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğüne bağlı İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi Müdürlüğü teknik ekipleri tarafından tersanelerde risk değerlendirmesi programlaması yapılmış, bu program kapsamında toplam 40 tersanede 192 ağır metal, 379 toz, 27 çözücü analizi ile 319 gürültü ve 72 titreşim ölçümü yapılmıştır. Ayrıca Kişisel koruyucuların ilgili teknik düzenlemelerde belirtilen standartlara uygun olup olmadığının saptanması amacı ile 14 Tersanede inceleme çalışmaları yürütülmüştür. Bu incelemelerde baret, kaynak maskesi, eldiven, emniyet kemeri, toz maskesi, koruyucu giysiler, iş ayakkabısı ve koruyucu gözlükler incelenmiş ve incelemeler sonucunda taşeronların işçilerine kullandırmış olduğu KKD'lerin ağırlıklı olarak teknik düzenlemesine uygun olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca Tuzla tersaneler bölgesindeki 13 satış noktasında yapılan incelemelerde 54 ürünün %48' inin güvenli, %52' sinin ise güvensiz olduğu tespit edilmiştir. İnceleme ve ölçüm çalışmaları devam etmekte olup diğer işyerlerine de yaygınlaştırılacaktır.

MEB Protokolü

2008 yılında, Milli Eğitim Bakanlığı ile amaç; mesleki ve teknik öğretim kurumlarındaki okul müdürleri, atölye ve meslek dersi öğretmenleri ile öğrencilerin güvenli çalışma, sağlıklı yaşam ve iş sağlığı güvenliği konularında doğru davranış modellerini bir refleks olarak öğrenmeleri, gençlerin çalışma hayatına atılmadan önce çalışma hayatına ilişkin riskler hakkında bilgilendirilmeleri, iş sağlığı ve güvenliği açısından doğru davranış modellerini kazanmalarına yönelik beceri eğitimlerinin verilmesi ve geleceğin çalışanlarında bugünden güvenli yaşam bilincinin oluşturulması olan bir protokol çalışmasına nihai şekli verilmiştir.

Ayrıca MEB tarafından düzenlenen "2008 yılı Yönetim Seminerleri" kapsamında okul müdürlerine yönelik iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin verilmesi kararlaştırılmış ve aşağıda belirtilmekte olan 8 ilde toplam 741 kişiye eğitim verilmiştir. Eğitimlerde Genel Müdürlük tanıtılmış, İSG Mevzuatında Yeni Yaklaşım ve Güvenlik Kültürü konusu ile Risk Değerlendirmesi Yaklaşımı hakkında bilgilendirmeler yapılmıştır. Eğitimler; 17.06.2008 ve 01.07.2008 tarihinde Erzurum'da, 22.07.2008'de Yalova'da, 29.07.2008'de Van'da, 12.08.2008'de Mersin'de, 26.08.2008'de Erzurum'da, 07.10.2008'de Aksaray'da, 21.10.2008'de Rize'de gerçekleştirilmiştir.

İSGGM'NİN ÜYESİ OLDUĞU ULUSAL KOMİSYONLAR

Piyasa Gözetimi ve Denetimi Üst Kurulu

Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın başkanlığında yılda 3 kez düzenlenen planlı toplantılarla faaliyet göstermektedir. Kurulun amacı piyasa gözetim ve denetimi faaliyetleri için tavsiyelerde bulunmaktır.

ÇASGEM Danışma Kurulu

Kurul, her yıl Kasım ayının ikinci haftasında başkan tarafından belirlenecek gün ve önceden üyelere duyurulan gündeme göre toplanır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Kurulunun Çalışma usul ve esaslarına ilişkin hususların belirlenmesi amacı ile düzenlenmiştir.

Uluslararası İş Sağlığı ve Güvenliği Etkinlikleri Düzenleme Komitesi

Yılda bir kez, o yıl içerisinde iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili etkinlikleri değerlendirilmesi için toplanır. Bu toplantıya işçi, işveren sendikaları, üniversiteler ve sosyal taraflar iştirak etmektedir.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu

25.05.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun 39 uncu maddesi gereğince, iş sözleşmesi ile çalışan ve bu kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin asgari ücretini tespit etmekle görevli Asgari Ücret Tespit Komisyonu toplantılarına katılım sağlanmaktadır.

Gemi Adamları İaşe Bedeli Tespit Komisyonu

20.12.1989 tarih ve 20378 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Gemi Adamlarının İkamet Yerleri, Sağlık ve İaşelerine Dair Yönetmelik gereği "iaşe servisi kurulması mecburi olmayan veya iaşenin zaruri sebeplerle uygulanmadığı gemilerde çalışan gemi adamlarına, işverenler tarafından iaşe karşılığı olarak verilecek günlük iaşe bedeli" İaşe Bedeli Tespit Kurulu' tarafından en az yılda bir kez belirlenir. Kurulun sekreteryası işleri Genel Müdürlük tarafından yapılmaktadır.

Tozla Mücadele Komisyonu (TMK)

07.12.2006 tarihli toplantısında, ILO/WHO İş Sağlığı Ortak Komitesinin kararları ile uyumlu olarak hazırlanmış olan "Ulusal Pnömokonyoz Önleme Eylem Planı"nı kabul etmiştir. Kabul edilen eylem planı doğrultusunda 28.11.2007 tarih ve 5417 (2007/2) sayılı İç Genelge ile Bakanlığımız bünyesinde, "Pnömokonyoz İzleme Birimi" kurulmuş ve çalışmalarına başlamıştır.

Bu birim, toz kaynaklı meslek hastalıklarının önlenmesi ile ilgili olarak, 14.09.1990 tarih ve 20635 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan "Maden ve Taşocakları İşletmelerinde ve Tünel Yapımında Tozla Mücadeleyle İlgili Yönetmelik" ve 15.4.2006 tarihinde yürürlüğe giren "Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik" hükümlerinin daha etkin olarak uygulanması amacıyla, yönetmelik kapsamında tozlu işyerleri olarak kabul edilen ve adresleri tespit edilebilen 2464 işyerine bilgilendirme yazısı yazılmış, 2304 işyerine ulaşılmıştır. Yine bununla ilgili hazırlanan "Pnömokonyoz Bilgi Paketi", web sayfasında yayınlanmaktadır.

Bakanlığımız tarafından hazırlanıp "Tozla Mücadele Komisyonu" na sunulan ve Komisyonun 20.06.2008 tarihli toplantısında kabul edilen "Pnömokonyoz Tanı Şeması" da Pnömokonyoz Bilgi Paketi içinde yer almaktadır.

İşçi Ücretlerinden Ceza Olarak Kesilen Paraları Kullanmaya Yetkili Kurul
Çalışma Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulu olan, işçi ücretlerinden ceza olarak kesilen paraları kullanmaya yetkili kurul sosyal tarafların katılımı ile oluşmaktadır.

Türkiye–Azerbaycan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ortak Daimi Komisyonu
Bakanlığımız ile Azerbaycan Cumhuriyeti Çalışma ve Halkı Sosyal Koruması Bakanlığı arasında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ortak Daimi Komisyonu kurulmuştur.

İşyerlerinin, İş Sağlığı ve Güvenliği Açısından Risk Grubu Belirleme Komisyonu
İşyeri Sağlık Birimleri ve İşyeri Hekimlerinin Görevleri ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik gereği iş kolları 5 ayrı risk grubunda sınıflanmaktadır. Tüm sosyal tarafların katılımı ile her yılın Şubat ayında toplanır.

ÜYESİ OLUNAN ULUSLARARASI KOMİSYONLAR

OSHA Focal Point (Avrupa İş sağlığı ve Güvenliği Ajansı İrtibat Birimleri) Grubu
OSHA Focal Point Grubu üye ülkeler arasında, İSG alanında bilgi ve deneyim aktarımını sağlamak üzere yılda 3 kez toplanır.

Kişisel Koruyucu Donanım (KKD) İdari İşbirliği Komitesi (PPE ADCO)
Yılda iki kez toplanan ve üye ülkelerden birinin dönüşümlü başkanlık yaptığı bir iş birliği komitesidir. Komitenin ana amacı KKD ile ilgili piyasa gözetimi yapan kamu idareleri ve komisyon temsilcisinin katılımı ile üye ülkeler arasında direktifin uygulanması sırasında oluşabilecek çelişkileri ortadan kaldırmak, üye ülkelerin iç piyasasında veya ülkeler arası ticarete oluşabilecek sorunlara çözüm bulmaktır.

Kişisel Koruyucu Donanım (KKD) Direktifi Çalışma Grubu (PPE WG)
Yılda bir kez toplanan ve komisyon yetkilisinin başkanlığında KKD direktifinin uygulanması sırasında ortaya çıkabilecek sorunlara çözüm bulmak, uyumlaştırılmış standartlar hakkında görüş oluşturmak, yeni standartlar konusunda çalışmalar yapmak gibi konularda, üye ülkelerin KKD uzmanlarından oluşan bir komitedir.

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD)

2008 yılında piyasa gözetimi ve denetimi kapsamında Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Konya ve Kayseri’de toplam 67 orta ve büyük ölçekli işyerinde piyasa gözetimi ve denetimi gerçekleştirilmiştir. Yapılan denetimlerde 304 ürün denetlenmiş, denetlenen 212 ürünün teknik düzenlemesine uygun olduğu 92 ürünün ise teknik düzenlemesine uygun olmadığı yani CE işareti ve kullanım kılavuzu taşımadığı tespit edilmiştir. 2008-2011 yılları arasında yapılması planlanan piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin strateji planı hazırlanmıştır. Kişisel koruyucu donanım ürünlerinin piyasa gözetimi ve denetiminde numune alımı, test ve muayene için kullanılmak üzere genel bütçeden 2006 ve 2007 yılları için 15.000 YTL ayrılmıştır. 2008 yılında bu kalemden her hangi bir harcama yapılmamıştır. Kullanıcıların kişisel koruyucu

donanım ürünleri ile ilgili şikâyet ve ihbarlarının değerlendirilmesini teminen 2006 yılının Temmuz ayında web sitesi oluşturulmuştur. Web sitesi: <http://isggm.calisma.gov.tr/kkd/>

adresine yapılan 4 adet şikâyetin 2'si KKD' lerle ilgili olması nedeniyle değerlendirilerek sonuçlandırılmıştır.

Ülke düzeyinde farkındalık yaratmak amacıyla kişisel koruyucu donanımlarla ilgili her türlü etkinliğe katkı sağlanmaya çalışılmaktadır. İlgili sektörün bilgilendirme ve bilinçlendirmeleri faaliyetleri kapsamında çeşitli etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Kişisel koruyucu donanım ürünleriyle ilgili olarak hazırlanıp, bastırılan dört adet broşürün toplantı ve seminerlerde taraflara dağıtımı sağlanmıştır. Kamuoyunun bilinçlendirilerek duyarlı hale getirilmesi için hazırlanan posterlerin basılması çalışmaları ise sürdürülmektedir. 2008 yılında denetlenen 67 işyerine uygunsuzlukları tespit edilen noksanlıklar için uyarı yazıları yazılmıştır.

EĞİTİM ÇALIŞMALARI

Güvenli çalışma ve sağlıklı yaşam bilinci, iş sağlığı ve güvenliğinin geliştirilmesinde önemli bir unsurdur. Bu kültürün oluşumu sadece çalışma yaşamı için değil, günlük yaşam için de gerekli olup, iş sağlığı ve güvenliği konusunda ilgili tarafların ve toplumun duyarlı hale getirilmesi ve bilinçlendirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Bu amaçla, Genel Müdürlük bünyesinde modern ve etkin metotlarla eğitimi planlamak, programlamak ve hayata geçirmek üzere 07.04.2006 tarihinde "İSGGM Eğitim Birimi" kurulmuştur. Bu amaçla, sosyal ve ilgili taraflara İSG alanında yaş, meslek ve sektöre özel sağlık ve teknik eğitimler düzenlenmekte olup ayrıca işyerleri tarafından talep edilen benzeri konularda da eğitimler planlanmakta, programlanmakta ve organize edilmektedir. Bu kapsamda 2008 yılında verilen eğitimler:

- Tozla Mücadele Eğitimi (20-22.02.2008)
- İlköğretim öğrencileri eğitimi (13.03.2008)
- Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü teknik ve sağlık personelinin eğitimi (02-04.04.2008)
- Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü tarafından verilen
- "Eğiticilerin Eğitimi" programında planlama, hazırlık ve organizasyon anlamında görev alınmıştır. (20-24 Ekim 2008)

İSGÜM (İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi) Müdürlüğü Çalışmaları

İSGÜM, Türk Hükümeti ve Uluslararası Çalışma Örgütü(ILO) arasında yapılan anlaşmayla Uluslararası Çalışma Koşullarını ve Çevresini İyileştirme Programı (PIACT) çerçevesinde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü'nün alt birimi olarak 1968 yılında kurulmuştur. Ankara'daki Merkez laboratuvarı ve buna bağlı altı bölge laboratuvarı (İstanbul, İzmir, Adana, Zonguldak, Kocaeli ve Kayseri) ile hizmet vermektedir.

Sunulan Hizmetler

- İşyeri ortamında gaz ölçümü ve analizi
- İşyeri ortamında toz ölçümü ve analizi
- Hava akım hızı ölçümü
- Termal konfor şartlarının ölçümü
- Gürültü ölçümü
- Titreşim ölçümü
- Frekans analizi ölçümü
- Aydınlatma ölçümü
- Kan ve idrar analizi
- Solunum fonksiyon testi
- Odyometrik test

- İşyerinde risk değerlendirmesi eğitimi
- İş sağlığı ve Güvenliği seminerleri
- Kimyasalların ithaline ilişkin kontrol belgesi düzenlenmesi
- Danışmanlık hizmetleri

Ağırlıklı olarak yeniden yapılanma çalışmaları yürütülmekte olan İSGÜM'de yasal düzenlemelerle Müdürlüğe verilmiş olan bazı kimyasalların ithalatında ön kontrol yapılması, iş sağlığı ve güvenliğine yönelik inceleme ve araştırmaların aksatılmadan sürdürülmesi görevleri yerine getirilmektedir. 2008 yılına ait İSGÜM Merkez ve bağlı bölge laboratuvar şefliklerinde yapılan faaliyetlerin tablosu aşağıda verilmiştir:

İNCELEME YAPILAN İŞYERİ SAYISI	385
FİZİKSEL ÖLÇÜMLER1	3508
KİMYASAL ÖLÇÜMLER2	2826
BİYOLOJİK ÖLÇÜMLER3	270

Tablo 15: İncelenen işyeri sayısı ve Ölçümleri

- 1.Fiziksel ölçümler; gürültü, titreşim, aydınlatma, termal konfor, hava akım hızı vs.
- 2.Kimyasal ölçümler; gaz, çözücüler, toksit maddeler, ağır metaller vs.
- 3.Biyolojik ölçümler; işitme testi, solunum fonksiyon testi, kan ve idrar analizleri vs.

Ülkemizde işyerlerinde ortam ve kişisel ölçümler yapabilen tek resmi kurum olarak işyerlerinin talebi ya da saha araştırmaları ile fiziksel, kimyasal ve biyolojik ölçümler yapabilen İSGÜM, 385 işyerini ziyaret etmiştir. Yapılan ziyaret sonucu en çok fiziksel ölçümlerin olduğu görülmektedir.

İSGÜM, bazı kimyasal maddelerin ithalatında, iş sağlığı ve güvenliği açısından inceleme yaparak kontrol belgesi ile ilgili maddenin ithalatına izin vermek üzere bir Tebliğ ile görevlendirilmiştir. Bu amaçla 2008 yılında 18.736 adet kontrol belgesi verilmiştir.

2008 YILI İSGÜM ve BÖLGE LABORATUAR ŞEFLİKLERİ FAALİYET ÇİZELGESİ

	TOZ ÖLÇÜMÜ	TİTREŞİM ÖLÇÜMÜ	GÜRÜLTÜ ÖLÇÜMÜ	GAZ ÖLÇÜMÜ	AYDINLATMA ÖLÇÜMÜ	TERMAL KONFOR ŞART.	HAVA AKIM HIZI ÖLÇÜMÜ	FREKANS ANALİZİ	KANDA METAL ANALİZİ	HAVADA METAL ANALİZİ	İYON KROMO. ANALİZİ	ODYOMETRİ TEST	GAZ KRO. ANALİZİ	INFRARED ANALİZİ	FAZ KONTRAS MİK. ANALİZİ	AKCİĞER SOL.FONK.TESTİ	HPLC ANALİZİ	İŞYERİ SAYISI	EĞİTİM	Düzenlenen kontrol belgesi sayısı
ADANA	50	16	315	72	66	30	2	6	-	12	3	13	18	31	20	-	42	63	-	
İSTANBUL	246	41	288	25	38	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	63	-	
İZMİR	126	5	839	115	14	26	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	89	-	
KOCAELİ	668	38	962	385	122	68	-	-	-	75	24	-	94	-	-	-	64	69	14	
ZONGULDAK	18	2	41	8	-	-	-	-	-	6	-	-	1	-	-	-	-	3	-	
KAYSERİ	27	-	86	8	12	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	6	
MERKEZ	190	19	365	136	42	27	2	-	23	159	15	234	104	27	14	-	43	76	7	18736
TOPLAM	1325	121	2896	749	294	174	17	6	23	252	42	247	217	58	34	-	149	385	27	18736

Tablo 16: İSGÜM Merkez ve Bölge Laboratuvar Şeflikleri Faaliyet Çizelgesi

İstatistik Çalışmaları

Kurma İzni İle İşletme Belgesi Alan İşyerleri

01.01.2008-15.05.2008 tarihleri arasında 302 kurma izni verilmiş olup; 4857 sayılı İş Kanununun 78 inci maddesine istinaden alınması zorunlu olan "kurma izni" belgesi 15.05.2008 tarih ve 5768 sayılı Kanunla kaldırılmıştır. Bölgelerden intikal eden 2008 yılına ait İşletme Belgesi sayısı 914 'tür

İş Kazaları İle İlgili Yıllık İstatistikler

	YARALI	ÖLÜMLÜ	TOPLAM
2008	15424	644	16068

Tablo17: İş Kazası İstatistikleri

İş kazaları ve meslek hastalıklarına ilişkin bilgi akışı düzenli olmadığından SSK İstatistiklerinden faydalanılmaktadır.

Web Sitesi

<http://www.isggm.calisma.gov.tr> adresinden ulaşılabilen Genel Müdürlük web Sitesi 2008 yılı içerisinde yenilenecek interaktif bir hale getirilmiştir. İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili hemen bütün bilgi, doküman ve sunumlara ulaşılabilir. Siteyi 34.000 yaklaşık üye izlemektedir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası

İş sağlığı ve güvenliğinin çalışma hayatındaki önemi ve önceliğine inanan Bakanlığımız 1987 yılından bu yana her yıl 4-10 Mayıs tarihlerinde "İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası" düzenlenmektedir. Hafta etkinlikleri kapsamında çeşitli sempozyum ve toplantılarla ülkemizde "İş Sağlığı ve Güvenliği" bilincinin geliştirilmesi ve iş kazalarını önlemeye yönelik çeşitli faaliyetlerde bulunmaktadır. 22 ncisi, 7-8 Mayıs 2008 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen hafta seminerlerinin genel konusu; "Madenlerde İş Sağlığı ve Güvenliği", "İşyerlerinde Psiko-Sosyal Etkiler", "Çalışma Hayatı ve Sigara" olmuştur.

Maden Kampanyası

Maden Kampanyası kapsamında 2007 yılında imzalanan Protokol kapsamında; Haziran 2007-Temmuz 2008 tarihleri arasında toplam 8 farklı ilde seminerler düzenlenmiş ve bu

seminerlere işçi ve işveren temsilcileri ve İSG ile ilgili kurum ve kuruluşlardan yaklaşık 3.400 kişi katılmıştır.

Söz konusu seminerlerde, Maden Mevzuatı, İşverenin Sorumlulukları, Madenlerde İş Teftiş, Güvenlik Kültürü, Risk Değerlendirmesi, Maden Sektöründe Örnek İş Kazaları, İş Sağlığı ve Güvenliği – Verimlilik İlişkisi, Pnömonyoz-İş Yeri Hekimliği, Madenlerde Toz Sorunu ve Madenlerde Kişisel Koruyucu Donanım konuları ele alınmıştır.

Ayrıca <http://maden.isggm.gov.tr> adı ile kurulan bir web sitesinde il semineri sunumları, basında yer alan haberler ile çeşitli bilgilendirici dokümanlar yer almaktadır. Madencilikle ilgili 1 tanıtım afişi, 1 tanıtım broşürü, 3 bilgilendirme afişi, 4 bilgilendirme broşürü hazırlanmış ve illerde düzenlenen bilinçlendirme seminerlerinde bu dokümanlar sosyal taraflara dağıtılmıştır. Ayrıca, Balıkesir(Dursunbey), Ermenek(Karaman) ve Gediz (Kütahya), Zonguldak, Edirne, Afyon, Oltu (Erzurum) ve Soma (Manisa)'da bilinçlendirme seminerleri yapılarak ilgili dokümanlar dağıtılmıştır.

İSGGM/İSGÜM Doktorlarının Eğitimi

Sağlık Bakanlığı Ankara Meslek Hastalıkları Hastanesinde, meslek hastalıklarının tanı, tedavi yöntem ve uygulamalarını aktif olarak izleme ve değerlendirmelerinin sağlanması amacıyla 3'er aylık dönemler halinde 5 hekimimizin eğitimleri başlatılmış olup 2008 yılında da bu eğitimlere devam edilmiştir. İSGGM ve İSGÜM personeli olarak çalışan 5 hekime izleme, değerlendirme ve uygulamalara katılımları sağlanmıştır.

İSGÜM Merkez ve Bölge Laboratuvar Şeflikleri Faaliyetleri

İSGÜM, bazı kimyasal maddelerin ithalatında, iş sağlığı ve güvenliği açısından inceleme yaparak kontrol belgesi ile ilgili maddenin ithalatına izin vermek üzere bir Tebliğ ile görevlendirilmiştir. Bu amaçla yapılan incelemeler ve düzenlenen kontrol belgesi dökümü yıllara göre aşağıda verilmiştir.

DÜZENLENEN KONTROL BELGESİ	2007	2008
	22247	18736

Tablo 18: Düzenlenen Kontrol Belgesi

İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi Müdürlüğü (İSGÜM) ve bağlı laboratuvar şefliklerince 2008 yılında yapılan inceleme-araştırma sonuçlarına ait detay faaliyetlerin dökümü olan tablo aşağıda sunulmuştur.

Laboratuvar	2008
Merkez	76
Adana	63
İstanbul	63
İzmir	89
Zonguldak	3
Kocaeli	69
Kayseri	22
Toplam	385

Tablo 19: İSGÜM ve İl Laboratuvarlarının İnceleme Yapılan İşyeri

İSGGM Yayın Listesi

Broşürler

1. **Güvenliği Birlikte İnşa Edelim Broşürü (Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği)**
2. **İnşaatlarda İSG Serisi-1 (Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği)**
3. **İnşaatlarda İSG Serisi-2 (Yüksekten Düşmeye Karşı Güvenli Çalışma I)**
4. **İnşaatlarda İSG Serisi-3 (Yüksekten Düşmeye Karşı Güvenli Çalışma II)**
5. **İnşaatlarda İSG Serisi-4 (Küçük İnşaatlarda İSG İçin Kontrol Listesi)**
6. **CE-Gümrük Birliği Süreci ve CE Uygunluk İşareti Broşürü**
7. **CE-Kişisel Koruyucu Donanımların Belgelendirilmesi Broşürü**
8. **CE-Kişisel Koruyucu Donanımlar**
9. **CE-Kişisel Koruyucu Donanımlarda CE Uygunluk İşareti**
10. **CE-Üründe Güvenliğin İşareti Broşürü**
11. **Madenlerde İSG Serisi-1 (Madenlerde Grizu Tehlikesi)**
12. **Madenlerde İSG Serisi-2 (Madenlerde Tozla Mücadele)**
13. **Madenlerde İSG Serisi-3 (Madenlerde Pnömonyoz)**
14. **Madenlerde İSG Serisi-4 (Madencilik Sektöründe Kişisel Koruyucu Donanımlar)**
15. **İSG Evde Yangın Güvenliği**
16. **İSG Büroda Ergonomi**
17. **İSG Kurşun ve Kurşunla İlgili Güvenlik Önlemleri**
18. **İSG Kişisel Koruyucular**
19. **İSG Yük Kaldırma**
20. **İSG Kimyasallarla Çalışmada Güvenlik Kuralları**
21. **İSG Pestisitler: Üretim Süreci ve Atıklarla İlgili Önlemler**
22. **İSG Avrupa Birliği Direktifleri**
23. **İSG Asbest ve Asbestten Korunma**
24. **İSG İş Kazası İstatistikleri**
25. **İSG Maden İşletmelerinde İş Güvenliği**
26. **İSG Yüklerin İtilmesi ve Çekilmesi**
27. **İSG Çözücüler**
28. **İSG Sağlık İşçisi Kimdir?**
29. **İSG ENETOSH Avrupa İSG Eğitim ve Öğretim Bilgi Ağı (Türkçe ve İngilizce)**
30. **Sağlıklı İşyerleri Broşürü**
31. **İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü Tanıtım Broşürü**

İnşaat Sektöründeki Başlıca Tehlike ve Riskler:

- Yüksekten düşme,
- Hareketli bir aracı çarpması,
- Elektrik çarpmasına kapılma,
- Kazı sırasında yaralanma,
- Düşen malzemelerin çarpması,
- Ağır malzeme kaldırılması sonucu sırt ağrıları ve bel incinmeleri,
- Tehlikeli maddelere maruz kalma,
- Yüksek gürültü nedeniyle işitme kaybı.

İnşaat alanındaki riskleri Fark edin... Değerlendirin... Önlem alın... Kontrol edin...

Güvenliği Birlikte İnşa Edelim...

KÜÇÜK İNŞAATLARDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇİN KONTROL LİSTESİ

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü
İnönü Bulvarı No:42 1. Blok 4. Katı 06100
Emek Ankara / TÜRKİYE

Tel : 0312) 215 50 21
Faks : 0312) 215 50 28
E-posta : isgsm@sgsm.gov.tr
<http://isgsm.calisma.gov.tr>

NOTLAR: (2016) İnşaat İş Sağlığı ve Güvenliği Ağına
ilgili konularda RG için Kontrol Listesi Broşürü No:44

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

**5 Adımda
Risk Değerlendirmesi**

Kitapçıklar

1. 5 Adımda Risk Değerlendirmesi
2. Temel İş Sağlığı Hizmetleri
3. Belirlenmiş Meslek Hastalıkları İçin Koruyucu ve Önleyici Tıbbi Tetkik ve Teşhis Kriterleri
4. İşyerleri İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Çalışma Rehberi
5. Kas-İskelet Sistemi Risk Değerlendirmesi Rehberi
6. Risk Değerlendirmesi Esasları
7. İşletmeler Sosyal Taraflar ve İlgili Kuruluşlar İçin İyi Uygulamalar
8. Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği
9. İnşaatlarda İş Sağlığı ve Güvenliği
10. ISG Maden Mevzuatında Madenciye Öğütler

Bültenler

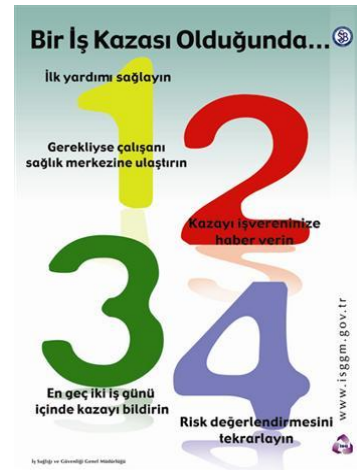
1. İSG Bülteni 4 (İşle İlgili Kas İskelet Sistemi Hastalıklarının Önlenmesi)
2. İSG Bülteni 61 (Çalışan Gençlerin Güvenliği ve İşverenlere Öneriler)
3. İSG Bülteni 62 (Çalışan Gençlerin Güvenliği-Gözetmenlere Öneriler)
4. İSG Bülteni 63 (Çalışan Gençlerin Güvenliği- Ebeveynlere Öneriler)
5. İSG Bülteni 64 (Çalışan Gençlerin İşyerinde Korunması)
6. İSG Bülteni 65 (Çalışan Gençlerin Güvenliği- Gençlere Öneriler)
7. İSG Bülteni 66 (Tehlikelere Karşı Dikkatli Olmak-Gençlere Öneriler)
8. İSG Bülteni 71 (İşe bağlı kas iskelet sistemi hastalıklarına giriş)
9. İSG Bülteni 72 (Boyun ve üst uzuvlarda görülen işle ilgili hastalıklar)
10. İSG Bülteni 73 (İşyerinde elle yük taşımaya ilişkin tehlike ve riskler)
11. İSG Bülteni 74 (İş sağlığı ve güvenliği alanında yeni ortaya çıkan psikososyal riskler)
12. İSG Bülteni 75 (İşe bağlı kas ve iskelet sistemi hastalıkları: İşe dönüş)
13. Bülten 80 (Facts) (Rol ve Sorumluluklar)
14. Bülten 81 (Facts) (Risk Değerlendirmesi-Sağlıklı İşyerlerinin Anahtarı)

İSG Dergisi

İSG dergisi 2008 yılında üç ayda bir yayınlanmaktadır.Dergi içeriğine www.isggm.gov.tr adresinden ulaşılabilir.

Afişler

İş sağlığı ve güvenliğinin farklı başlıklarında 71 ayrı afiş mevcuttur. (www.isggm.gov.tr adresinden ulaşılabilir.)

ç) AVRUPA BİRLİĞİ KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) Çalışmaları:

İnsan Kaynakları Bileşeni Operasyonel Programının yönetiminde sorumlu olmak üzere, Bakanlığımız AB Koordinasyon Dairesi Başkanlığı 24.05.2007 tarihli makam oluru ile IPA Yönetim Birimi olarak görevlendirilmiş ve IPA Uygulama Tüzüğünden kaynaklanan sorumluluklarını yerine getirmek üzere Başkanlık altında beş birim (Programa Birimi, Teknik Uygulama Birimi, İzleme ve Değerlendirme Birimi, Bilgilendirme, Tanıtım ve Teknik Yardım Birimi, Kalite Uygunluk ve Kontrol Birimi) oluşturulmuştur.

2007 yılı bütçesinden finanse edilmesi öngörülen kadın istihdamının, kayıtlı istihdamın ve yaşam boyu öğrenmenin teşvikine ilişkin dört operasyonun (büyük projelerin) seçimi yapılmış ve ihale öncesi belgeleri (Operasyon Tanımlama Belgeleri, İş Tanımı, Teknik Şartnameler, Hibe Rehberleri) hazırlanmıştır.

- Operasyon belgelerinin kalitesinin artırılmasına yönelik olarak ilgili tarafların da katılımıyla 2008 yılı Haziran ayında çeşitli çalıştaylar gerçekleştirilmiştir.
- Söz konusu operasyonları yürütecek olan Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığının kurumsal kapasitelerinin yeterli olduğunu gösterir mini akreditasyon paketleri 2008 Aralık ayı içerisinde kurumlarca hazırlanarak Bakanlığımıza sunulmuştur.
- "Operasyonların hibe bileşenlerinin potansiyel faydalanıcılarına bilgilendirme ve hibe başvuru eğitimlerin verilmesi" gündemleriyle ilgili operasyon faydalanıcısı kurumların Operasyon Koordinasyon Birim yetkilileriyle 30.10.2008 tarihinde bir toplantı gerçekleştirilmiştir.
- Operasyon faydalanıcısı kurumların yerel idari birimlerine genel çerçevenin verilmesi amacıyla düzenlenmesi öngörülen bilgilendirme ve tanıtım faaliyetleri/seminerleri hakkında 17.12.2008 tarihinde Bakanlığımız, Avrupa Komisyonu Delegasyonu ve operasyon faydalanıcıları arasında karşılıklı görüş alışverişinde bulunulmuştur.
- Yürütülecek 3 hibe programının, uygun bölgelerde potansiyel başvuru sahiplerine tanıtılması faaliyetlerinin organizasyonu çerçevesinde Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu'nda 30.12.2008 tarihinde bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

2008 yılı bütçesinden finanse edilmesi öngörülen kamu istihdam hizmetleri, genç işsizliği, kız çocuklarının okullaşma oranlarına ilişkin operasyonlarını yürütecek kurumların seçimleri yapılmış ve söz konusu operasyonların ihale öncesi belgelerinin hazırlıkları başlatılmıştır. Bu kapsamda,

- 23.09.2008 tarihinde Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, 24.09.2008 tarihinde KOSGEB, 26.09.2008 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı temsilcileri ile yapılan toplantıda gençlerin istihdamının artırılması ve kamu istihdam hizmetlerinin kalitesinin artırılmasına ilişkin operasyonlarda sağlanması muhtemel işbirliği alanları ele alınmıştır.
- 21.11.2008 tarihinde "Özellikle Orta Öğretimdeki Kız Çocuklarının Okullaşması" Operasyonu kapsamında hazırlanmakta olan OIS (Operasyon Tanımlama Belgesi) ve ToR (İş Tanımı) belgelerinin içeriklerinin belirlenmesi amacıyla MEB Projeler Koordinasyon Merkezinde bir toplantı düzenlenmiştir.

IPA İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Bileşeninin tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri kapsamında;

- Bakanlığımızın Program Otoritesi olarak hazırladığı İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi (IPA IV. Bileşen) Operasyonel Programı'nın uygulanacağı bölgelerde AB fonlarından yararlanma kapasitesinin artırılması ve mali işbirliği sürecinin daha etkin uygulanmasını sağlamak amacıyla ve Avrupa Komisyonunun mali desteğiyle 11-12.03.2008 tarihlerinde Trabzon'da, 08-09.04.2008 tarihlerinde Diyarbakır'da, 29-30.04.2008 tarihlerinde Kayseri'de olmak üzere "Bilgilendirme Konferansı" düzenlenmiştir.
- Bakanlığımızın yönetim otoritesi olduğu Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Bileşeni kapsamında hazırlanan Operasyonel Programa ilişkin olarak Adalet Bakanlığı ve Bakanlığımız temsilcileri arasında 08.01.2008 tarihinde bir bilgilendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir.
- 2007-2013 Dönemi Katılım Öncesi Mali İşbirliği (IPA)'nın tanıtım amacıyla DPT Müsteşarlığı tarafından düzenlenen bölgesel konferansların beşincisi Bakanlığımız temsilcilerinin de katılımıyla 07-08.02.2008 tarihlerinde Gaziantep'te gerçekleştirilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı tarafından düzenlenen ve IPA'nın 4 üncü Bileşeni kapsamında, "Eğitimin önemi hakkında bilincin artırılması ve başta kadınlar olmak üzere insan kaynaklarının geliştirilmesi ve başta kadınlar olmak üzere insan kaynaklarının geliştirilmesi ve iş piyasasına girişi için okullaşmanın artırılması" önceliğine yönelik olarak önümüzdeki senelerde uygulanacak bir projenin oluşturulması yönünde 10.06.2008 tarihinde yapılan atölye çalışmasında IPA, İnsan Kaynaklarını Geliştirme Operasyonel Programı ve bu çerçevede Yönetim Otoritesinin işlevlerini tanıtan bir sunuş yapılmıştır.
- İçişleri Bakanlığı'nın koordinasyonunda düzenlenen İl Özel İdarelerin proje hazırlama kapasitesinin artırılması eğitim programı kapsamında 25.11.2008 tarihinde Bakanlığımızın sorumluluğunda olan "İnsan Kaynakları Operasyonel Programı" tanıtılmıştır.

IPA Yönetim Dairesi olarak görev yapan Bakanlığımız bünyesinde bu kapsamda oluşturulan 5 birim tarafından genel değerlendirme toplantıları yapılmış, çeşitli çalışmalar yürütülmüş ve bu çerçevede,

- Akreditasyon paketine dahil edilmesi gereken belgeler/raporlar hazırlanmış ve Program Uygulama Rehberi revize edilmiştir.
- Birim İş Planları ve IPA Yönetim Dairesi Genel İş Planı hazırlanmıştır.
- Teknik yardım projesi kapsamında 22.04.2008, 28.04.2008, 05.05.2008, 14.05.2008, 06.06.2008, 23-24.06.2008 tarihlerinde Proje Koordinasyon Birimi toplantıları gerçekleştirilmiştir.
- IPA sürecinde yer alan kurumlar ve bu kurumların akreditasyona ilişkin hazırlıklarının bağımsız uzmanlarca denetlenmesi ve eksikliklerin tespit edilmesi amacıyla Aralık 2007-Temmuz 2008 döneminde gerçekleştirilen "Yeterlilik Denetimi" sonucunda tespit edilen hususlar 29.09.2008 tarihinde düzenlenen toplantıda ele alınmıştır.

- 2007 yılı bütçesinden finanse edilecek operasyonların faydalanıcı kurumları (İŞKUR, SGK) ile İç Denetim Birimi'nden temsilcilerin katılımıyla 24.10.2008 tarihinde yapılan toplantıda, IPA sürecinde yer alan operasyon faydalanıcısı kurumlar için öngörülen "Mini Akreditasyon Stratejisi" çerçevesinde, ilgili kurumlardan istenecek olan "Risk Değerlendirme Raporu, Hassas Pozisyon Analizi, Eğitim İhtiyaçları Analizi ve İş Yükü Analizi" belgelerine ilişkin bilgi verilmiştir.
- 15-16.12.2008 tarihlerinde SEI Eğitim Projesinin Başlangıç Toplantısı teknik yardım ekibinin de katılımıyla yapılmıştır.

IPA İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Bileşeni ve kurumsal yapılanmaya ilişkin çeşitli makamlarca yapılan denetimler kapsamında;

- 22.01.2008 tarihinde IPA Denetim Otoritesi olan Hazine Müsteşarlığı ve IPA kurumlarını akreditasyona hazırlayan Uygunluk Denetim Ekibi,
- 31.03-01.04.2008 tarihlerinde Hazine Müsteşarlığı İç Denetçileri,
- 03.04.2008 tarihinde ikili ve teknik görüşmelerde bulunmak üzere uygunluk denetimi ekibi ve Hazine Müsteşarlığı temsilcileri,
- 10.07.2008 tarihinde akreditasyon paketinde yer alan dosyalama ve arşiv ile bilgi işlem bölümlerine ilişkin olarak uygunluk denetim ekibinden bir uzman

Bakanlığımızı ziyaret etmişlerdir.

Gerçekleştirilen yeterlilik denetimine ilişkin taslak rapor hazırlanarak görüşleri ve ek açıklamalarını almak üzere 18.08.2008 tarihinde ilgili Bakanlıklara iletilmiştir. Söz konusu hususlara ilişkin Bakanlığımızın görüş ve ek açıklamaları rapora eklenecek Hazine Müsteşarlığına 21.08.2008 tarihinde gönderilmiştir.

27.11-05.12.2008 tarihlerinde gerçekleştirilen doğrulama denetimine ilişkin 18.12.2008 tarihinde Hazine Müsteşarlığı'nda yapılan toplantıya Bakanlığımız temsilcilerinin yanı sıra Sanayi ve Ticaret, Çevre ve Orman, Ulaştırma Bakanlıkları, Hazine ve DPT Müsteşarlıkları ve MFİB temsilcileri katılmıştır.

18.12.2008 tarihinde İç Denetim birimi üyeleri ile istişarede bulunularak, IPA sürecinde İç Denetim Biriminin ihtiyaç duyduğu eğitim konuları tespit edilmiştir.

IPA sürecinde yer alan yapıların akredite edilmesine ilişkin olarak;

- Hazine Müsteşarlığında IPA 3 ve 4 üncü Bileşenlerin Akreditasyonu kapsamında "iş süreçlerinin (Manual-POG)" hazırlanması amacıyla 24.04.2008, 01.05.2008, 16.05.2008 tarihlerinde yapılan çalıştaylara ve 23.05.2008 tarihinde yapılan "Usulsüzlük" prosedürlerine ilişkin çalışmaya katılım sağlanmıştır.
- Katılım Öncesi Mali Yardım Aracının (IPA) Bölgesel Kalkınma (III. Bileşen), İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi (IV. Bileşen) ve Kırsal Kalkınma (V. Bileşen) bileşenlerinin akreditasyon sürecine ilişkin olarak 29.04.2008 tarihinde Hazine Müsteşarlığında ilgili beş Bakanlığın Müsteşar Yardımcılarının katılımı ile düzenlenen toplantıya ve 02.05.2008 tarihinde Hazine Müsteşarlığında ilgili Bakanlıkların iç denetçileri ve IPA birimlerinin temsilcileri ile yapılan toplantıya katılım sağlanmıştır.

IPA çalışmaları kapsamında yapılması öngörülen anlaşmalara ilişkin olarak ise;

- 04.01.2008 tarihinde Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinde düzenlenen Avrupa Birliği tarafından ülkemize sağlanan mali yardımların genel çerçevesini belirleyen "Çerçeve Anlaşma"ya ilişkin toplantıya,
- 11.01.2008 tarihinde Hazine Müsteşarlığında Merkezi Finans ve İhale Birimi ile IPA üçüncü ve dördüncü bileşenlerinin yönetiminden sorumlu program otoritesi Bakanlıklar arasında görev paylaşımının düzenlenmesine ilişkin olarak imzalanması gereken işbirliği anlaşmasına nihai halini vermek üzere düzenlenen toplantıya,
- 17.07.2008 tarihinde, Belçika'nın Brüksel kentinde, Avrupa Komisyonu Bölgesel Politika Genel Müdürlüğü ve Teknik Destek ve Bilgi Değişim Ofisi (TAIEX) işbirliği ile IPA Finansman Anlaşmasına ilişkin düzenlenen çalışmaya,
- 15.10.2008 tarihinde Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nde düzenlenen IPA-3-4 Bileşenler Model Finansman Anlaşması konulu seminere,

katılım sağlanmıştır.

Ayrıca,

- IPA'da Program Otoritesi olarak görev yapacak Bakanlıklarda kurulması öngörülen ve DPT Müsteşarlığı kaynaklarından finanse edilecek olan Yönetim Bilgi Sistemine (MIS) ilişkin olarak 28-29.01.2008, 02.06.2008, 12.09.2008 tarihlerinde yapılan toplantılara,
- 02.02.2008 tarihinde IPA Bölgesel Kalkınma (III) ve İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Bileşeni (IV) operasyonları için uygulanması gereken "n+3 kuralı"na ilişkin toplantıya,
- 13.03.2008 tarihinde Hazine Müsteşarlığında yapılan Merkezi Olmayan Yapılanma (DIS) Toplantısına,
- İKG OP'nin uygulanması için kısa vadeli teknik destek ihtiyacının SEI kapsamında hazırlanacak projelerle yürütülmesi hususunda 04.04.2008 tarihinde DPT Müsteşarlığında yapılan toplantıya,
- Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) kapsamındaki Operasyonel Programların izlenmesine yönelik kurulmuş olan Ulaştırma, Bölgesel Rekabet Edebilirlik ve Çevre Operasyonel Programlarına ait Sektörel İzleme Komitelerinin 04-06.06.2008 tarihlerinde gerçekleştirilen 2008 yılı ilk toplantılarına,
- IPA Geçiş Yardımı ve Kurumsal Kapasitenin Artırılması Bileşeni (1.Bileşen) altında düzenlenecek İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Sektörel İzleme Komitesi için 10.06.2008 tarihinde yapılan hazırlık toplantısına ve 17.06.2008 tarihinde yapılan Komite Toplantısına,
- 01.07. 2008 tarihinde gerçekleştirilen IPA İzleme Komitesi Birinci Toplantısına,
- 08.10.2008 tarihinde Hazine Müsteşarlığında gerçekleştirilen "AB Mali Fonlarının Kullanımındaki Usulsüzlük Kuralları"na ilişkin toplantıya,
- Devlet Planlama Teşkilatı ile IPA III. ve IV. Bileşenin Program Otoritelerinin (Ulaştırma Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal

Güvenlik Bakanlığı) katılımıyla IPA III. ve IV. Bileşeni İçin Ortak İzleme Bilgi Sistemi Kurulması amacıyla Bölgesel Kalkınma Altında Kurulan Sistemin İncelenmesine yönelik olarak 30-31.10.2008 tarihlerinde Trabzon'a gerçekleştirilen çalışma ziyaretine ve 19.09.2008, 25.09.2008, 10.10.2008, 24.10.2008, 14.11.2008, 21.11.2008 tarihlerinde DPT Müsteşarlığında düzenlenen toplantılara,

- Yürütülmekte olan Türkiye - İspanya ikili işbirliği kapsamında, 30-31.10.2008 tarihlerinde ABGS'de gerçekleştirilen "Avrupa Birliği Fonlarının Organizasyon, İdare ve Kontrolü" eğitim seminerine,
- Operasyonel Programlar kapsamında finanse edilebilir/edilebilir olmayan harcamalara ilişkin DPT Müsteşarlığı koordinasyonunda 4 Program Otoritesi Bakanlık, Ulusal Fon ve Merkezi Finans ve İhale Birimi temsilcilerinden oluşan Uygun Harcamalar Çalışma Grubunun 31.10.2008, 13.11.2008, 25.11.2008, 02.12.2008 tarihlerinde yapılan toplantılarına,
- 03.12.2008 tarihinde Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunda gerçekleştirilen IPARD bileşeni kapsamında Ülkemizde AB desteğiyle yürütülecek projelerin izlendiği ve değerlendirildiği İzleme Komitesinin üçüncü toplantısına,

katılım sağlanmıştır.

Avrupa Birliği ile Müzakereler:

Sosyal Politika ve İstihdam Faslına ilişkin olarak, Müzakere Çerçeve Belgesinin 19 No'lu "Sosyal Politika ve İstihdam Faslı"na ilişkin çalışmalar Bakanlığımız koordinatörlüğünde yürütülmektedir. İlgili faslın müzakerelere açılabilmesi için 19.01.2008 tarihinde dönem başkanlığından alınan mektupta belirtildiği üzere açılış kriterlerinin yerine getirilmesi beklenmektedir.

Söz konusu açılış kriterlerinden biri, faslın kapsamında yer alan tüm AB müktesebatının iç hukuka aktarılması, uygulanması ve yürütülmesine yönelik somut tedbirlerin, uygulama sürelerinin, uygulamadan sorumlu kurumların ve bütçelerin yer aldığı bir eylem planının hazırlanıp Avrupa Komisyonuna sunulması olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede, Bakanlığımızca söz konusu eylem planının hazırlanmasına ilişkin çalışmalar başlatılmıştır.

Söz konusu faslın ikinci açılış kriterinin yerine getirilmesi amacıyla hazırlanması gereken Eylem Planının şekillendirilmesi amacıyla 21.04.2008 tarihinde planın içeriği ve görev dağılımı konusunda ilk toplantı yapılmıştır. İzleyen süreçte ilgili kurum ve kuruluşlar ile Bakanlığımız merkez birimleri ve bağlı-İlgili kuruluşlarından gerekli bilgiler istenmiş ve alınan katkılar doğrultusunda Eylem Planının ilk taslağı hazırlanmıştır. 30.06.2008 tarihinde taslak Eylem Planı için Bakanlığımız ilgili birimleri ve bağlı kuruluşlarının katılımı ile bir Değerlendirme Toplantısı düzenlenmiştir. Eylem Planına ilişkin çalışmalar sürdürülmektedir. Ayrıca,

- 16.01.2008 tarihinde Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinde müzakereler için belirlenen iki açılış kriterinin yerine getirilmesi çalışmalarına başlanması amacıyla yapılan toplantıya,
- 10.06.2008 tarihinde ABGS'de 19 uncu Fasal olan 'Sosyal Politika ve İstihdam' alanında açılış kriterlerinin yerine getirilmesine ilişkin genel durum tespiti için yapılan toplantıya,

katılım sağlanmış ve konuya ilişkin bilgi verilmiştir.

Bakanlığımızın doğrudan veya dolaylı olarak sorumlu olduğu diğer fasıllarda ise;

- **İşçilerin Serbest Dolaşımı Faslına ilişkin olarak 14.01.2008 tarihinde Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nde düzenlenen tarama sonu raporu toplantısına,**
- **Sermayenin Serbest Dolaşımı Faslına ilişkin olarak 04.01.2008 tarihinde Hazine Müsteşarlığında düzenlenen toplantıya ve 05.11.2008 tarihinde ABGS'de düzenlenen gayri resmi "Pozisyon Belgesi" taslağı hakkındaki toplantıya,**
- **Enerji, Ulaştırma ve Çevre Faslına ilişkin olarak; 22.01.2008 tarihinde ABGS'de yapılan Alt Komite hazırlık toplantısına,**
- **Türkiye-AB Ekonomik ve Parasal Konular, Sermaye Hareketleri ve İstatistik Alt Komitesi Toplantısına ilişkin olarak 03.06.2008, 16.06.2008 tarihlerinde ABGS'de düzenlenen hazırlık toplantılarına,**
- **19.06.2008 tarihinde ABGS'de düzenlenen ve İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestisi başlıklı 3 üncü Fasıla ilişkin olarak Strateji Belgesi ve Eylem Planı hazırlama ve bu doğrultuda bir çalışma grubu oluşturma önerilerinin ele alındığı toplantıya, bu çerçevede 16.09.2008 tarihinde yapılan "Mesleki Niteliklerin Karşılıklı Tanınması" çalışma grubunun toplantısına,**
- **Sanayi ve AKÇT Ürünleri Alt Komitesine ilişkin olarak 10.11.2008 tarihinde yapılan hazırlık toplantısına ve 25.11.2008 tarihinde gerçekleşen 8 inci Tur Alt Komite toplantısına**

katılım sağlanmıştır.

AB Müktesebatına Uyum Programı:

2008 yılı Ulusal Program hazırlıklarına ilişkin olarak;

- **13.03.2008 tarihinde Bakanlığımız ve Bakanlığımızın bağlı /ilgili kurumların 2007–2008 yılları arasında çıkarılması öngörülen kanunlar ve ikincil düzenlemelerin, 2008 yılı Ulusal Program hazırlıkları çerçevesinde tekrar gözden geçirilmesi hususlarının ele alındığı bir toplantı düzenlenmiştir.**
- **2008 Ulusal Programı belgesinin ekonomik kriterler bölümünün ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarının ortaklığında yazılabilmesini teminen 18.04.2008 tarihinde Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nde ve 30.04.2008 tarihinde iki toplantı düzenlenmiştir.**
- **04.06.2008 tarihinde yapılan toplantıda ise 2008 Ulusal Programı hazırlıkları çerçevesinde, Bakanlığımızın görev alanına giren 2 nci Fasil "İşçilerin Serbest Dolaşımı" ve 19 uncu Fasil "Sosyal Politika ve İstihdam"a ilişkin Bakanlığımızın katkıları gözden geçirilmiştir.**

Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine hazırlanma yönünde yaptığı ilerlemeyi ortaya koyan ve 1998 yılından beri her yıl düzenli olarak Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan İlerleme Raporuna Ülkemiz katkısı çerçevesinde Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu temsilcileri ile Bakanlığımızda 16.05.2008 tarihinde bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımızca yürütülen ve faaliyetleri tamamlanan "Yenileşme ve Değişim İçin Türkiye'de Sosyal Diyalogun Geliştirilmesi" Projesi kapsamında Merkezi Finans ve İhale Birimince 22.05.2008 tarihinde gerçekleştirilen projenin izleme (Spot-Check) ziyaretinde MFİB temsilcilerine projenin uygulama sürecinde yapılan faaliyetler ayrıntılı olarak sunulmuş ve ilgili sorular yanıtlanmıştır.

Ayrıca, diğer kurumlarca yürütülen projelerin faaliyetlerine katılım ve katkı sağlanmıştır.

Bakanlığımız koordinasyonunda yaklaşık 60 kamu kurum ve kuruluşu, sosyal ortaklar, uluslar arası örgütler, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerimizin katkılarıyla ve Avrupa Komisyonu ile ortaklaşa hazırlanmakta olan Sosyal İçerme Belgesi 2008 yılı Mart ayında yeniden gözden geçirilmiş ve güncellenmiştir.

AB Topluluk Programlarına katılımın 2007 yılında da aktif olarak sürdürülebilmesi için Bakanlığımız adına gerekli girişimlerde bulunulmuştur. Daha önce sosyal politika ve istihdam alanına yönelik olarak Bakanlık bünyesinde yürütülen "Sosyal Dışlanma ile Mücadele", "Ayrımcılıkla Mücadele" ve "Kadın-Erkek Eşitliği" konulu Topluluk Programları ile İŞKUR bünyesinde yürütülen "İstihdamı Teşvik Tedbirleri" Programı 2007 yılından itibaren PROGRESS adı altında tek bir programda birleştirilmiştir. Bu çerçevede Bakanlığımızın söz konusu yeni program kapsamında topluluk programlarına 2007-2013 yılları arasında da aktif katılım sağlayabilmesi için, 17.10.2007 tarihinde Ülkemiz ve Avrupa Komisyonu arasında Sosyal Dayanışma ve İstihdam Topluluk Programına katılıma ilişkin Mutabakat Zaptı imzalanmış olup, Türkiye Büyük Millet Meclisince onaylanmasına ilişkin süreç devam etmektedir.

Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Koordinasyon Kurulu (YOİKK) Çalışmaları:

- Bakanlığımız bünyesinde çalışmalarını sürdüren YOİKK İstihdam Teknik Komitesinin 13.03.2008, 15.04.2008, 20.05.2008, 01.07.2008 ve 12.11.2008 tarihlerinde gerçekleştirilen 5 toplantısına;
- 03.04.2008 tarihinde Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığında gerçekleştirilen YOİKK Dezavantajlı Gruplar Alt Komitesi toplantısına;
- 26.06.2008, 04.07.2008 ve 15.10.2008 tarihlerinde gerçekleştirilen YOİKK KOBİ Teknik Komitesinin 2 toplantısına

katılım sağlamıştır.

Ayrıca, bu faaliyetlere ek olarak farklı kurumların düzenlediği toplantılara da iştirak edilmiştir.

Avrupa Yaşama ve Çalışma Koşullarının İyileştirilmesi Vakfı (Eurofound - Dublin Vakfı) ile Bakanlığımız arasındaki işbirliğinin geliştirilmesi amacıyla söz konusu Vakıf tarafından Bakanlığımız ile AB Üye Ülkelerinde ve Aday Ülkelerinde "çocuk bakım hizmetleri"ne ilişkin ortak bir seminer düzenlenmesi için bir talepte bulunulmuştur. Bu çerçevede 11.04.2008 tarihinde Eurofound temsilcisi ile Bakanlığımız temsilcileri bir hazırlık toplantısı yapmışlardır. "Aile ve Çocuk Bakım Hizmetleri" konulu seminer 05.06.2008 tarihinde Ankara'da düzenlenmiştir. Bakanlığımız ve Eurofound temsilcileri 06.06.2008 tarihinde söz konusu seminere ilişkin bir rapor hazırlamış ve söz konusu seminere ilişkin rapor ve ilgili belgeler/sunumlar Türkçe ve İngilizce olarak Eurofound internet sitesinde yayınlanmıştır.

Staj Çalışmaları:

2008 yılı içerisinde 16 öğrenci stajını başarı ile tamamlamış ve bu öğrencilere AB ile ilişkiler ve Bakanlığımızın faaliyet alanına giren hususlarda çeşitli eğitimler verilmiştir.

Yayın Çalışmaları:

Aylık olarak hazırlanan Bülten ilgili kurum ve kuruluşlardan yaklaşık 2.500 kişiye elektronik posta ortamında iletilmektedir.

Haftalık olarak hazırlanan AB Basın Bülteni, Avrupa Birliği ve Bakanlığımızı ilgilendiren konularda Avrupa Birliği'nde çıkan haberlerden derlenerek düzenli olarak Bakanlık Makamına sunulmaktadır.

2. DANIŞMA VE DENETİM BİRİMLERİ TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN FAALİYET VE PROJELER

a) TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

2008 yılında; Kurula 86 iş intikal etmiş, bunlardan 69'u sonuçlandırılmış ve 24 Ön İnceleme, 15 Soruşturma, 30 İnceleme Raporu, 9 Teftiş Raporu olmak üzere toplam 78 Rapor düzenlenerek ilgili mercilere intikal ettirilmiştir. Bu çerçevede Başbakanlık Teftiş Kurulunun koordinatörlüğünde yurt dışında 3 Çalışma Müşavirliğinin teftişi gerçekleştirilmiş, Milli Eğitim Bakanlığının koordinasyonunda da birden çok ili kapsayan bir soruşturma yürütülerek sonuçlandırılmıştır.

2008 yılında başlanılan 17 farklı konudaki inceleme ve soruşturmaya ise 2009 yılında devam edilmektedir.

Denetim faaliyetlerinin yanı sıra, birim kalite konseyince düzenlenen faaliyetler ile Müfettiş Yardımcılarının mesleki yönden yetiştirilmelerine dönük olarak düzenlenen eğitim faaliyetlerine sistematik olarak devam edilmektedir.

b) İŞ TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

2008 yılında İş Sağlığı ve Güvenliği yönünden; 7.666 genel teftiş, 1.496 kontrol teftişi ve 14.281 inceleme teftişi olmak üzere toplam 23.443 teftiş gerçekleştirilmiştir. İnceleme teftişlerinin; 6.475'i işletme belgesi inceleme teftişi, 558'i kurma izni inceleme teftişi, 5.598'i iş kazası inceleme teftişi, 151'i meslek hastalığı inceleme teftişi, 348'i şikayet inceleme teftişi ve 1.151'i diğer inceleme teftişlerinden oluşmaktadır. Söz konusu teftişler sırasında, teftişi yapılan işyerlerinde 875.186 işçi ve 1.139 çırak çalışmaktadır.

İşin Yürütümü Yönünden yapılan teftişler; 3.691 genel teftiş, 839 kontrol teftişi, 34.589 inceleme teftişi (İş Kanunları ile 4817, 2821 ve 2822 sayılı kanunlara göre) olmak üzere toplam 39.119 teftiş yapılmış olup, teftişi yapılan işyerlerinde 689.680 işçi ve 797 çırak çalışmaktadır.

İş sağlığı ve güvenliği ile işin yürütümü yönünden toplam olarak yapılan teftiş sayısı 62.562 olup, teftiş yapılan işyerlerinde çalışan işçi sayısı toplam 1.564.866'dır.

2004 yılından itibaren belli alan ve sektörlerle yönelik olarak gerçekleştirilmeye başlanan proje teftişleri 2008 yılı içerisinde aşağıda belirtilen sektörlerde uygulanmıştır.

2008 yılı içerisinde Patlayıcı Maddeler İmalatı İle Piroteknik Mamullerin İmalatı ve Depolanmasını Yapan Üretici ve İthalatçılara Ait İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Teftişi Projesi gerçekleştirilmiştir. Denetim sonuçlarına ilişkin 2008 yılı Ağustos ayında Genel Değerlendirme Raporu hazırlanmıştır.

"İş Teftiş Sisteminin Geliştirilmesi" Eşleştirme Projesi, sosyal politika alanında gerçekleştirilen ilk eşleştirme projesidir. Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen proje (1.3 milyon Avro) Bakanlığımız ile Almanya Sosyal İşler ve Çalışma Bakanlığı ve Hessen eyaleti Sosyal İşler Bakanlığı tarafından ortaklaşa yürütülmektedir. Proje 2008 Ocak ayında başlamıştır ve 2009 Ekim ayında tamamlanacaktır. İletişimin güçlendirilmesi, eğitim, uygun araçların geliştirilmesi ve diğer yöntemlerle işyerinde sağlık ve güvenliğin geliştirilmesi ve iş ilişkilerinin güçlendirilmesi; Avrupa Birliği mevzuatına uyumlu yeni mevzuatın etkili bir şekilde uygulanabilmesi için İş Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın kurumsal kapasitesinin artırılması; yeni iş mevzuatının tüm işyerlerinde standart bir şekilde uygulanmasının sağlanması; işyerinde sağlık ve güvenlik alanında sosyal taraflar ile Başkanlığımız arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesi, ilgili iş mevzuatının hayata geçirilmesinde sosyal tarafların aktif bir rol üstlenmelerinin sağlanması; işyerinde sağlık ve güvenlik konularında işveren ve çalışanların farkındalık düzeyinin ve Avrupa Birliği uygulamaları göz önünde bulundurularak hazırlanan yeni iş mevzuatının işletme düzeyinde uygulanması amacıyla işçi ve işverenlerin kapasitelerinin artırılması projenin hedefleridir.

c) İÇ DENETİM BİRİMİ BAŞKANLIĞI

2008 yılı İç Denetim Programı gereğince, İç Denetçiler tarafından AB Katılım Öncesi Mali Yardımları (IPA) çerçevesinde 30.10.2008 – 23.12.2008 tarihleri arasında sistem denetimi gerçekleştirilerek hazırlanan nihai rapor 30.01.2009 tarihi itibarıyla Bakanlık Makamı tarafından onaylanmıştır.

İnceleme ve araştırma faaliyetleri kapsamında "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında İç Kontrol Sistemi Kurulmasına İlişkin Yol Haritası" iç denetim faaliyeti yürütülerek, 28.10.2008 tarihli İnceleme Denetim Raporu yayınlanmıştır.

İç Denetçilerin tamamının katılımı ile, 10.01.2008 tarihinde Bakanlığımız AB koordinasyon Daire Başkanlığının düzenlediği Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) Tüzüğü gereğince, Avrupa Birliği tarafından ülkemize yapılacak olan mali yardımlara ilişkin olarak yapılan bilgilendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) Tüzüğü gereğince Avrupa Birliği tarafından ülkemize yapılacak olan mali yardımlara ilişkin 22.01.2008 tarihinde Hazine Müsteşarlığında düzenlenen bilgilendirme toplantısına katılım sağlanmıştır.

24.03.2008 tarihinde "Risk Değerlendirmesi", 25.03.2008 tarihinde "Taşınır Mal Yönetmeliği", 26.03.2008 tarihinde "Denetim Plan Ve Programı", 27.03.2008 tarihinde "3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu" ve 28.03.2008 tarihinde "İç Kontrol" konularında yapılan çalışmaların sunumu gerçekleştirilmiştir.

02.04.2008 tarihinde Bakanlığımız üst yönetimine " iç kontrol sistemi" hakkında brifing verilmiştir.

28.05.2008 tarihinde Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 29.05.2008 tarihinde İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı, 30.05.2008 tarihinde Çalışma Genel Müdürlüğü ile İç Denetim Birim Başkanlığı'nın üç yıllık plan ve yıllık denetim programı hazırlanması kapsamında, ön görüşmeler yapılmıştır.

2008 yılı İç Denetim Programı gereğince Eylül ayı içinde başlanılan " Bakanlığımızda İç Kontrol Sisteminin Kurulmasına İlişkin Yol Haritası" konulu danışmanlık faaliyeti tamamlanmış olup, tanzim edilen inceleme raporu Bakanlık Makamına arz edilmiştir.

05.06.2008 tarihinde İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, 12.06.2008 tarihinde Strateji Geliştirme Başkanlığı ile İç Denetim Birim Başkanlığı'nın üç yıllık denetim planı ve yıllık denetim programı hazırlıkları kapsamında görüşmeler yapılmıştır.

İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 13 üncü maddesi uyarınca ve İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından yayımlanan Kamu İç Denetim Birim Yönergesi ve Uluslararası İç Denetim Standartları esas alınarak hazırlanan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İç Denetim Birimi Başkanlığı Yönergesi Üst Yönetici tarafından onaylanarak, Bakanlığımızın web sitesinde yayınlanmıştır.

İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin 1 numaralı fıkrası uyarınca İç Denetim Koordinasyon Kurulunca hazırlanıp 07.04.2008 tarih ve 5 sayılı Kurul Kararıyla onaylanan Kamu İç Denetim Rehberine uygun olarak hazırlanan,

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İç Denetim Birimi Başkanlığı İç Denetim Rehberi Üst Yönetici tarafından onaylanarak, Bakanlığımızın web sitesinde yayınlanmıştır.

İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 40 ıncı maddesi uyarınca, İç Denetim Koordinasyon Kurulunca hazırlanan, iç denetim stratejik planı da dikkate alınarak oluşturulan, 2008 - 2010 yıllarını kapsayan üç yıllık İç Denetim Planı ile aynı yönetmeliğin söz konusu maddesi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İç Denetim Birimi Başkanlığı Yönergesinin 22 nci maddesi ile Kamu İç Denetimi Strateji Belgesi uyarınca hazırlanan 2008 yılı İç Denetim Programı Üst Yönetici tarafından onaylanarak, Bakanlığımızın web sitesinde yayınlanmıştır.

ç) STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Stratejik Planlama Faaliyetleri:

24.12.2003 tarihli ve 25326 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 9 uncu maddesi gereğince kamu idarelerinin, kalkınma planı, orta vadeli program ve faaliyet alanı ile ilgili diğer ulusal, bölgesel ve sektörel plan ve programlara uygun olarak orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımını içeren stratejik planlarını hazırlamaları gerekmektedir.

5018 sayılı Kanun kapsamındaki kamu idarelerinin stratejik planlarını hazırlaması için uygulamaları gereken yöntemleri içeren Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 26.05.2006 tarihli ve 26179 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmesiyle ülkemizde stratejik planlama süreci başlatılmıştır.

“Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Durum Analizi Sonuç Belgesi” ve birimlerce bildirilen stratejik amaç ve hedefler, somut projeler, performans göstergeleri esas alınarak “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2009-2013 Stratejik Planı” oluşturulmuş, Üst Yönetici onayına sunulmuş ve değerlendirilmek üzere DPT Müsteşarlığı’na gönderilmiştir.

“Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2009-2013 Stratejik Planı” Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı’ndan alınan Değerlendirme Raporu dikkate kamuoyuna duyurulmak üzere Bakanlığımız web sitesinde yayımlanmıştır.

Bakanlığımız Stratejik Planından 250 adet basım yapılarak “Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”in 15 inci maddesi gereği Türkiye Büyük Millet Meclisi, Sayıştay, Maliye Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı’na ayrıca genel ve özel bütçeli kuruluşlar, mesleki kuruluşlar ve sendikalara gönderilmiştir.

Bakanlık Kalite Çalışmaları:

Bakanlığımızda 2001 yılından beri Kalite Yönetim Sistemi çalışmaları yapılmaktadır. TKY ve ISO 9000 Merkez Birimi adıyla kurulan, Bakanlık merkez birimleri ve bölge müdürlükleri kalite yönetim sistemi faaliyetleri ve eğitimlerini sürdüren birim, 10.12.2003 tarihinde kabul edilen 5018 sayılı yasada da belirtildiği üzere Strateji Geliştirme Başkanlığının ana görevlerinden biri Bakanlığın Kalite Yönetim Sistemi çalışmaları olduğundan, Kalite Birimi olarak Bakanlık Makamınının 28 Aralık 2005 tarihli onayıyla faaliyetlerini sürdürmektedir.

- Kalite Birimi olarak, Kalite Yönetim Sisteminin gereği olan çalışmalar 2008 yılında da devam ettirilmiştir.
- Kalite Biriminin faaliyetleri için çalışma planları hazırlanmış ve çalışmalar takvime bağlanarak Bakanlık çalışma sistemine entegre edilmiştir.
- Merkez Birimler ve Bölge Müdürlüklerinin 2007 yılı Aralık ayı sonu itibariyle yaptıkları iyileştirmeler derlenerek değerlendirilmiştir.
- 1 inci Grup Dokümanlardan olan Prosedür ve Rehberlerde Bakanlığımız Merkez Birimi personelinden oluşturulan ekiple birlikte revizyon yapılmıştır.

- Birimlerce hazırlanan 2 nci grup dokümanların kontrolü yapılmıştır.
- Baş tetkikçi ve eğitici kriterleri belirlenerek havuz oluşturulmuştur.
- İç tektik planı yapılarak iç tetkikler gerçekleştirilmiştir.
- İç tetkik değerlendirme raporu hazırlanarak Merkez Birimler ve Bölge Müdürlüklerine gönderilmiştir.
- 2008 yılı hedeflerinin kontrolü ve koordinasyonu sağlanmıştır.
- Merkez Birimler ve Bölge Müdürlüklerinin 2007 yılı performans raporları istenilerek değerlendirilmiştir.
- Merkez Birimler ve Bölge Müdürlükleri personeli arasından 50 kişi için TSE den KYS Temel Eğitimi ve Müşteri Memnuniyeti konularında eğitim alınmıştır.
- Yönetimi Gözden Geçirme Toplantısı yapılarak sonuçları duyurulmuştur.
- Kasım ayında TSE Belge Yenileme Tetkikinden geçilmiş ve Bakanlığımız belgesi üç yıllığına yenilenmiştir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bütçesinin Hazırlanması ve Uygulanması:

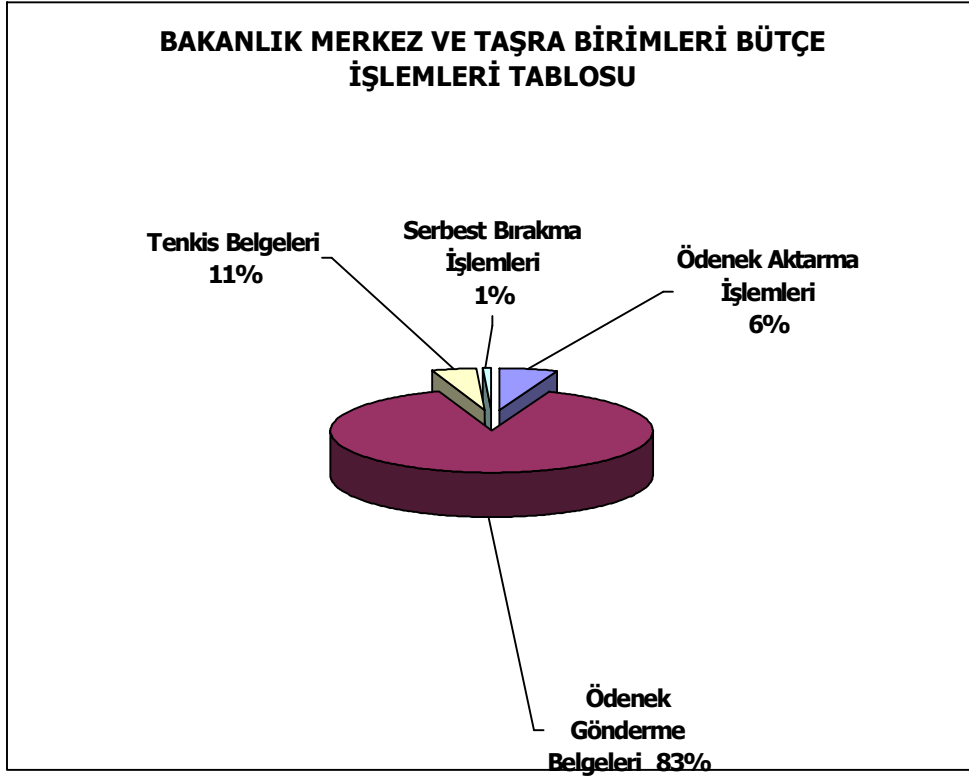
2009 - 2011 Dönemi Bütçe Teklifleri kapsamında;

- 2009 - 2011 Dönemi Bütçe ve Yatırım Programı Hazırlama Rehberlerinde belirtilen ilke ve esaslara göre harcama birimlerinin bütçe tekliflerini hazırlamaları konusunda gerekli yazışmalar yapılmıştır.
- Bakanlığımız harcama birimlerinden teklifler alınmış, görüşmeler sonucu cari ve yatırım bütçe teklifi oluşturularak onaya sunulmuştur.
- Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünde Bakanlığımız cari bütçe teklifleri üzerinde görüşmeler yapılmıştır.
- DPT Müsteşarlığında Bakanlık Yatırım Programı görüşmeleri yapılmıştır.
- Görüşmeler sonucunda teklifler tekrar gözden geçirilerek Bakanlık Bütçe Tasansı hazırlanmıştır.
- Bakanlığımız 2009-2011 yıllarını kapsayan Performans Programı hazırlanarak bütçe görüşmelerinde esas olmak üzere TBMM'ye gönderilmiştir.
- TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu ile Genel Kurulda yapılan bütçe görüşmelerine katılım sağlanmıştır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bütçesinin Uygulanması

- **Bakanlığımız 2008 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin, 4 sıra numaralı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği doğrultusunda aylar itibariyle dağılımını düzenlemek üzere, birimlerin teklifleri alınarak Ayrıntılı Harcama Programı icmalleri hazırlanmış (teklif) ve Sayın Müsteşarımızın Onayına sunulurak Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderilmiştir.**
- **Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünden alınan İcmal Harcama Programı doğrultusunda ödeneklerin tertipler itibariyle dağılımı yapılarak Ayrıntılı Harcama Programı oluşturulmuştur.**
- **2008 Yılına ilişkin Toplu Projelerin dağılımı yapılmıştır.**
- **2008 Yılı Bakanlık Yatırım gerçekleştirmelerine ilişkin olarak her üç ayda bir yatırım gerçekleştirme raporu hazırlanarak DPT'ye gönderilmiştir.**
- **5724 sayılı 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 10 uncu maddesinin 2 nci fıkrasına göre yüzde yirmi oranının altında kalan ve Üst Yöneticinin yetkisinde bulunan 32 adet aktarma işlemi gerçekleştirilmiştir.**
- **5724 sayılı 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 10 uncu maddesinin 1-a fıkrasına istinaden 6 adet, 1-b fıkrasına istinaden 2 adet, olmak üzere toplam 8 adet aktarma talebi Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne iletilerek sonuçlandırılmıştır.**
- **5018 sayılı kanunun 21 inci maddesi kapsamında 17 adet ödenek aktarma Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nce yapılmıştır.**
- **5724 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin 1 inci fıkrası kapsamında 2 adet, 2 nci fıkrası kapsamında 5 adet, 3 üncü fıkrası kapsamında 1 adet, E cetvelinin 49 ve 50 inci maddeleri kapsamında ise 4 adet ödenek aktarma talebi Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne iletilerek sonuçlandırılmıştır.**
- **5724 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi kapsamında Bakanlık bütçesinde 3 adet yeni tertip açma talebi Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne iletilerek sonuçlandırılmış, yeni açılan tertiplere 3 adet aktarma işlemi gerçekleştirilmiştir.**
- **Yılın son üç ayında uygulanan bütçe politikası nedeniyle bloke edilen ödeneklerden ihtiyaç duyulanların kullanılabilir hale getirilmiştir.**
- **2008 yılı sonunda ödenek üstü harcama yapılan tertipler birimler itibariyle tespit edilerek gerekli ödeneği temin etmek amacıyla analizler yapılmış ve fazla olduğu tespit edilen ödeneklerden, kurum içi aktarma yapılmak suretiyle ihtiyaçlar karşılanmıştır.**
- **Bakanlığımız 2008 yılı bütçesinde yer almayan tertiplerden harcama yapan birimler yıl boyunca takip edilerek gerekli uyarılar yapılmış ve hatalı işlemlerin düzeltilmesi sağlanmıştır.**
- **Bakanlığımız 2008 yılı bütçesinde yer alan tertiplerin "Aylık Bütçe Uygulama Sonuçları" birimler itibariyle hazırlanarak gönderilmiştir.**

Grafik 6: Bakanlık Merkez ve Taşra Birimleri Bütçe İşlemleri

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Kesin Hesabı

Bakanlık 2007 yılı kesin hesabı çıkarılmıştır.

- **Bakanlığımız 2007 yılı bütçe işlemleri ve gerçekleştirmeleri Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü verileri ile karşılaştırılarak mutabakat sağlanmıştır.**
- **Bakanlığımız 2007 yılı kesin hesap verileri Muhasebat Genel Müdürlüğü verileri ile karşılaştırılarak mutabakat sağlanmıştır.**
- **Harcama birimlerinden kesin hesaba eklenmek üzere harcama gerekçelerine ilişkin açıklamalar istenmiştir. Gelen gerekçeler incelenerek, açıklamaları yetersiz olan birimlerden ayrıntılı açıklamalar istenmiş ve gerekçeler kesin hesaba eklenmiştir.**
- **5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 42 nci maddesi hükmüne dayanılarak hazırlanan Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde Bakanlığımız 2007 mali yılına ait Kesin Hesap Cetveli ve belgeleri hazırlanarak Maliye Bakanlığına gönderilmiş, Maliye Bakanlığınca hazır hale getirilen Kesin Hesap Kanun Tasarısı, Türkiye Büyük Millet Meclisinde onaylanarak 31.12.2008 tarihli ve 27097 sayılı 1 inci Mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.**

Bakanımızın Bütçe Konuşmaları

- TBMM Plan ve Bütçe Komisyonuna hitaben yapmış oldukları 2008 Yılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Gider Bütçesi Sunuş Konuşması,
- TBMM Genel Kuruluna hitaben yapmış oldukları 2008 yılı Bütçe Sunuş Konuşması hazırlanmıştır.

Faaliyet Raporları

5018 sayılı Kanununun 41 inci maddesi ve Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin 2 nci fıkrası gereğince Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı 2007 Birim Faaliyet raporu 2008 yılı Mart ayında hazırlanarak üst yöneticiye sunulmuştur.

İdare Faaliyet Raporu

2007 yılına ilişkin faaliyet raporu hazırlanmış ve Bakanlığımız web sayfasında yayınlanmıştır.

Yıllık Program İzleme Raporu

Bakanlığımızın 2008 Yılı Programında sorumlu olduğu tedbirler ile ilgili olarak uygulama durumları üçer aylık dönemler halinde Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına bildirilmiştir.

Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 30 uncu maddesinde, genel yönetim kapsamındaki idarelerin, ilk altı aylık bütçe uygulama sonuçlarını, ikinci altı aya ilişkin beklentileri ve hedefler ile faaliyetlerini Temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklayacakları hükme bağlanmıştır. Bu çerçevede 2008 yılı raporu hazırlanarak Bakanlığımız web sitesinde yayımlanmıştır.

Yatırım Projelerinin Gerçekleşme ve Uygulama Raporu

5018 sayılı Kanununun 25 inci maddesi uyarınca Bakanlığımız tarafından 2007 yılı "Bakanlık Yatırım Projelerinin Gerçekleşme ve Uygulama Raporu" hazırlanarak ilgili idarelere gönderilmiştir.

Dönemsel Yatırım Gerçekleşme Raporu

Bakanlık yatırımlarının 3'er aylık gerçekleşme durumu her üç ayda bir Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına gönderilmektedir. 2008 yılı içerisinde 1 adet "2007 Yılı Kesin Yatırım Gerçekleşme Raporu, 3 adet "3' er Aylık Dönemsel Yatırım Gerçekleşme Raporu" DPT'ye gönderilmiştir.

Soru Önergelerinin Koordinasyonu

2008 yılı içerisinde TBMM Milletvekillerince ve diğer Bakanlıklardan Sayın Bakanımıza yöneltilen 186 adet yazılı ve 27 adet sözlü olmak üzere toplam 213 adet soru önermesine cevap verilmiştir.

İç Kontrol

2008 yılında 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 55, 56, 57 ve 58 inci maddelerine dayanılarak hazırlanan ve 31.12.2005 tarihli ve 20640 (3 üncü Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 27 nci maddesindeki hükme istinaden 04.03.2008 tarihli Bakanlık Makamının Onayı ile yürürlüğe konulan Bakanlığımız Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi kapsamında ön mali kontrol işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Ödenek Gönderme Belgeleri

Bütçe ödeneklerinin dağıtımını ödenek gönderme belgesiyle yapılır. Ödenek gönderme belgeleri, harcama yetkilisi tarafından imzalandıktan sonra yılı merkezi yönetim bütçe kanununa veya bütçesine, bütçe tertibine, ayrıntılı harcama programına, bütçe ödeneklerinin dağıtım ve kullanımına ilişkin usul ve esaslara uygunluğu yönünden kontrol edillir ve uygun bulunan belgeler en geç üç işgünü içinde sonuçlandırılır. Uygun görülmeyen ödenek gönderme belgeleri gerekçeli bir yazıyla harcama yetkilisine gönderilir.

Bakanlık Merkez ve Taşra birimlerine ait gerçekleştirilen ödenek gönderme belgeleri 1.108 adettir.

Ödenek Aktarma İşlemleri

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin Kanun ve merkezi yönetim bütçe kanunu uyarınca bütçeleri içinde yapacakları aktarmalar ile diğer idarelerin ilgili düzenlemeler çerçevesinde bütçeleri içinde yapacakları aktarmalar, harcama birimlerinin talebi üzerine malî hizmetler biriminin Bütçe ve Performans Daire Başkanlığı tarafından hazırlanır ve üst yöneticinin onayına sunulmadan önce İç Kontrol Daire Başkanlığı tarafından kontrol edilir. Bu şekilde yapılacak aktarmalar ilgisine göre Kanun, yılı merkezi yönetim bütçe kanunu ve bütçe işlemlerine ilişkin düzenlemeler çerçevesinde kontrol edilerek en geç iki işgünü içinde sonuçlandırılır.

Mevzuatına aykırı bulunan aktarma talepleri, gerekçeli bir yazıyla harcama yetkilisine gönderilir. Bakanlık Merkez ve Taşra Birimlerine ait gerçekleştirilen ödenek aktarma işlemleri 72 adettir.

Kadro Dağıtım Cetvelleri

190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Karamameye tâbi idarelere ait kadro dağılım cetvelleri, anılan Kanun Hükmünde Karamame ve Kadro İhdas, Serbest Bırakma ve Kadro Değişikliği ile Kadroların Kullanım Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde, Bakanlık ve Devlet Personel Başkanlığı ile uygunluk sağlandıktan sonra kontrole tabidir.

Kadro dağılım cetvelleri en geç beş işgünü içinde kontrol edilir. İlgililerine yapılacak ödemeler bu onaylı kadro dağılım cetvellerine göre yapılır. Bu cetvellerde yapılacak değişiklikler de aynı şekilde kontrol edilir.

Seyahat Kartı Listeleri

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 21 inci maddesinde, "6245 sayılı Harcırah Kanununun 48 inci maddesi uyarınca İçişleri, Maliye ve Ulaştırma Bakanlıkları tarafından müştereken belirlenen esaslar çerçevesinde, seyahat kartı verilecek personel listesi, birimlerin teklifleri değerlendirilerek mali hizmetler birimi tarafından kontrol edilir. Buna ilişkin talepler yukarıda belirtilen esaslar ile Bakanlık tarafından yapılan düzenlemelere uygunluk ve bütçe ödeneğinin yeterliliği yönünden en geç üç işgünü içinde kontrol edilir. Uygun görülmeyen talepler gerekçeli bir yazıyla ilgili birime gönderilir." denilmektedir.

2008 yılında Bakanlığımız birimlerinden gelen talepler mevzuat hükümleri çerçevesinde kontrol edilip uygun görülen Seyahat Kartı Formlarının vize edilmesi sonucunda 11 personelin seyahat kartından faydalanması sağlanmıştır.

Yan Ödeme Cetvelleri

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 24 üncü maddesinde, "657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile bu Kanunun ek geçici 9 uncu maddesi kapsamına giren idarelerde istihdam edilen Devlet memurlarından, hangi işi yapanlara ve hangi görevde bulunanlara zam ve tazminat ödeneceği, ödenecek zam ve tazminatın miktarları ile ödeme usul ve esaslarına ilişkin olarak anılan Kanunun 152 nci maddesine dayanılarak yürürlüğe konulan Bakanlar Kurulu kararı uyarınca, zam ve tazminat ödemesi yapılacak personelin kadro veya görev unvanları, sınıfları, dereceleri, sayıları ve hizmet yerleri ile bunlara uygun olarak ödenecek zam ve tazminatın miktarlarını gösteren ve serbest kadro üzerinden hazırlanan cetvel ile bunların birimler itibarıyla dağılımını gösteren listeler mali hizmetler birimi tarafından kontrol edilir. Kontrol işlemi ve süresi ile cetvellerin üst yönetici tarafından onaylanması hususu anılan Bakanlar Kurulu kararında belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yürütülür." denilmektedir.

2008 yılında Bakanlığımız merkez, taşra ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi teşkilatında görev yapan personele ödenecek zam ve tazminatlara ilişkin olarak düzenlenen cetveller 17.04.2006 tarih ve 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen usul ve esaslara göre kontrol edilmiş ve 26.05.2008 tarihli Müsteşarlık Makamının Oluru ile onaylanan yan ödeme cetvelleri ilgili birimlere gönderilmiştir.

Ödeme Emri ve Muhasebe İşlem Fişleri

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 27 nci maddesine dayanılarak hazırlanan ve Üst Yöneticinin 04/03/2008 tarih ve 517 sayılı Oluru ile yürürlüğe giren Bakanlığımız Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesinin 20 nci maddesi hükmüne dayanılarak Üst Yöneticinin alınan 11/03/2008 tarihli Onay doğrultusunda Bakanlığımız merkez birimlerine ait "03- Mal ve hizmet alımları (03.9 Tedavi ve Cenaze Giderleri hariç)" ve "06- Sermaye Giderleri" (2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu kapsamında yapılan harcamalar hariç) ekonomik kodlarında tertiplenen ödeneklerden öngörülen harcamaların, 1.000,00.-TL ve üzeri ödeme emri belgesi ve muhasebe işlem fişleri Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinde öngörülen bütün unsurları ile tamamlandıktan sonra ön mali kontrol işlemi yapılmıştır.

BİRİMLER	İNCELENEN ÖDEME EMRİ BELGESİ	İADE	İPTAL	İNCELENEN MUHASEBE İŞLEM FİŞİ
Özel Kalem Müdürlüğü	53	8		-
Teftiş Kurulu Bşk.	4			-
İş Teftiş Kurulu Bşk.	18	3		3
Çalışma Genel Müdürlüğü	30	5		-
DİYİH Genel Md.	93	9	5	-
Çalışma Müşavirlikleri	168		5	100
İş Sağlığı ve Gv. Gn. Md.	10	2	-	-
Strateji Geliştirme Bşk.	38	-	-	1
Avrupa Birliği Koor. Dairesi Bşk.	14	2	-	-
Personel Dairesi Bşk.	5	1	-	1
Bilgi İşlem Dai. Bşk.	42	7	-	-
İdari ve Mali İşl. Dairesi Bşk.	227	31	3	15
Basın ve Halkla İlişk. Müşavirliği	22	4	1	-
Hukuk Müşavirliği	15	2	-	4
Savunma Sekreterliği	11	3	-	-
Yüksek Hakem Kurulu Bşk.	10	-	-	-
TOPLAM	760	77	14	124

Tablo 20: 2008 Yılı Ön Mali Kontrole Tabi Tutulan Belgeler

2008 yılında 760 adet ödeme emri belgesi ile 124 adet muhasebe işlem fişii olmak üzere toplam 884 adet ödeme belgesi Başkanlığımızca kontrol edilmiştir. Bu belgelerden 77 adedi (% 8,71) gerekli düzeltmenin yapılabilmesi için ilgili harcama birimlerine iade edilmiş, 14 adedi de (% 1,58) iptal edilmiştir.

Kamu Zararlarının Takip ve Tahsiline İlişkin Faaliyetler

Alacak takibine ilişkin 61 adet yazı gelmiş ve söz konusu yazıların takip dosyası açılarak 56 dosya tahsil edilerek kapatılmış, 3 adet alacak dosyası ise icra yoluyla tahsil edilebilmesi için Ankara Defterdarlığı Muhakemat Müdürlüğüne gönderilmiş bulunmaktadır.

Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele Projesi

59 uncu Hükümetin Acil Eylem Planı'nda "kayıt dışı istihdam ve yabancı kaçak işçi çalıştırılmasının önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması" Bakanlığımızın sorumluluğuna verilmiştir. 30.05.2006 tarihli Bakanlar Kurulu Kararında yer alan Orta Vadeli Programda (2007-2009); kayıt dışı istihdamın önlenmesi için etkin mücadele yöntemleri önerilmiştir.

TBMM'nin 28.06.2006 tarihinde onayladığı 2007-2013 yıllarını kapsayan 9 uncu Kalkınma Planı'nda; "bürokrasinin azaltılmasına, gümrük, sosyal güvenlik ve vergi işlemlerinde otomasyona geçilmesine ve az gelişmiş illerde istihdamın artırılmasının teşvikine yönelik düzenlemelerin yapılmasına rağmen kayıt dışılığın boyutunun azaltılmadığı belirtilmekte ve "güçlü bir toplumsal ve siyasi irade ile toplumun tüm kesimlerinin katıldığı kapsamlı bir mücadele stratejisi oluşturularak kayıt dışılıkla mücadele başlatılacağı" ifadesine yer verilmiştir.

Bütün bu düzenlemeler ve görevlendirmeler sonucunda; Bakanlığımızca, "Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele (KADİM) Projesi" hazırlanmış ve Proje, 04.10.2006 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2006/10 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile yürürlüğe konulmuştur.

KADİM Projesi ile hedeflenen kuralları ve kurumları ile uluslararası kabul görmüş, gelişmiş ekonomiler düzeyine ulaşma çalışmalarının ekonominin tüm katılımcıları ile birlikte yürütülmesi, toplam kayıt dışı istihdam içerisindeki kayıt altına alınabilecek kısmın kayıt altına alınmasının sağlanması ve yabancı kaçak işçi çalıştırılmasının önlenmesidir.

Proje uygulamaları, Bakanlığımız koordinatörlüğünde İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Denizcilik Müsteşarlığı ve KOSGEB ile koordinasyon halinde, diğer Bakanlıklar ve kamu kurumlarının katkıları ve başta Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türk-İş, Hak-İş, DİSK, TİSK, TESK, TZOB olmak üzere sendikalar, meslek örgütleri ve diğer sivil toplum kuruluşları ile birlikte yürütülmüştür.

Proje; 04.10.2006 ile 04.10.2008 tarihleri arasında yürütülmüştür.

Proje kapsamında; 09.11.2006 ve 20.03.2007 tarihlerinde Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele Koordinasyon Kurulu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı başkanlığında iki toplantısını gerçekleştirmiştir. Bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetleri kapsamında, 400.000 adet broşür ve 50.000 adet afiş bastırılmış ve ülke geneline dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

26.02.2007 tarihinde 81 İl Vali Yardımcısının ve Bakanlığımız yöneticilerinin katılımı ile "Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele Koordinatör Vali Yardımcıları" toplantısı yapılmıştır.

Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele Projesi, İngilizce ve Türkçe kitapçık olarak bastırılıp ilgili Bakanlıklara, sosyal taraflara, Bakanlığımız ilgili ve bağlı kuruluşlarına, Bakanlığımız yurt dışı teşkilatına dağıtılmıştır. Böylece projenin hem yurt içinde hem de yurtdışında tanınırlığı sağlanmıştır.

Denetlenen işyeri sayısı 255.657 , denetlenen çalışan sayısı 899.237'dir. Yapılan denetimler sonucunda 47.652 kişinin kayıt dışı çalıştığı tespit edilmiştir. Bunların 674'ünün yabancı kaçak işçi olduğu anlaşılmıştır.

Projenin 24 aylık döneminde 115.020 kişiye eğitim verilmiştir.

İllerde Valiliklerin koordinasyonunda Kadim Projesinin tanıtımı ve toplumu bilinçlendirme faaliyetleri kapsamında çeşitli etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Spor müsabakalarında pankartlar gösterilmiş, okullarda Valilikler ve İl Milli Eğitim Müdürlüklerince ödüllü kompozisyon ve şiir yarışmaları düzenlenmiştir.

Kısıtlı maddi imkanlarla sürdürülen Projenin tanıtımı ve halkın bilinçlendirilmesi aşamasında dizi yapımları ile yazışmalar yapılmış dizi senaryolarında projenin içeriğinin işlenmesi istenmiş, yapımcı Türker İNANOĞLU tarafından "Arka Sokaklar" dizisinde kayıt dışı istihdam ve yabancı kaçak işçi konusu işlenmiştir.

Ülkemizde gerçekleştirilen ekonomik faaliyetlerin neticesinde ve KADİM Projesi çerçevesinde yapılan faaliyetler sonucu kayıt dışı istihdam konusunda ülke düzeyinde önemli sonuçlara ulaşılmıştır. 2002 yılında SSK'ya bağlı zorunlu sigortalı sayısı 5.223.283 kişi iken 2008 yılı Aralık ayında bu sayı 9.127.041 kişiye ulaşmıştır. Belirtilen dönemde sigortalı sayısındaki artış oranı %73 olarak gerçekleşmiştir. 2002 yılında kayıt dışı istihdam oranı %52,1 iken, Türkiye İstatistik Kurumundan alınan Haziran 2008 dönemine ait verilerde ise aynı oran %46,3 seviyelerinde değerlendirilmiştir.

d) HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ

Projeler

Dava Kararları Veri Tabanı Oluşturma Ve Birimin Kurumsal Kapasitesinin Arttırılması Projesi

Projenin hedefleri; Hukuk Müşavirliğinin kurumsal yapısının geliştirilmesi için, mevcut durumun analiz edilerek iyileştirmeye yönelik yeni modellerin oluşturulması ve insan kaynakları yönetiminde kurumsal kapasitenin artırılmasıdır. Bu şekilde çağdaş yönetim anlayışının gerektirdiği kamu hizmetlerinin sunumunda etkinlik ve verimlilik artışının sağlanabileceği öngörülmektedir.

Projenin amaçları; Hukuk Müşavirliği yönetim süreçlerinin müşteri yönünden tasarlanması, çalışanlarının performans kriterlerinin belirlenmesi ve Müşavirliğin yeni bir statüye kavuşturulması ve bununla ilgili işlem ve yöntemlerin belirlenmesidir.

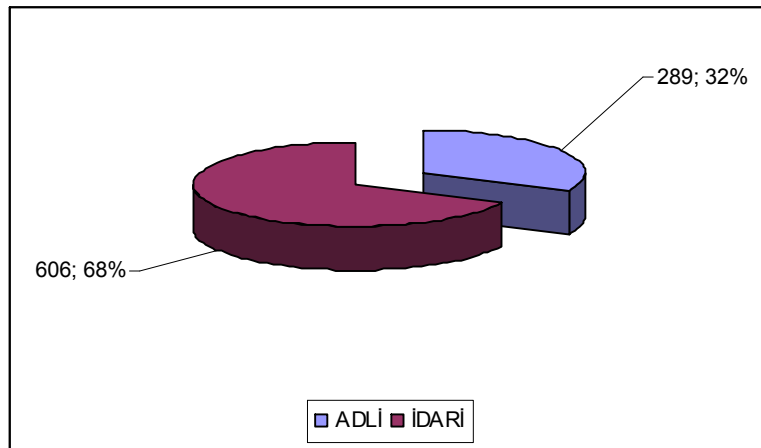
Bu proje ile ÇSGB'nin insan kaynağının planlanmasında ve etkin bir işleyişe kavuşturulmasında karar vericilere ve uygulayıcılara stratejik bir imkan sağlanması planlanmaktadır. Projenin ana amacı, oluşturulması planlanan kurumsal kapasite artırılması ve ortak veri tabanı sayesinde benzer davalarda zaman ve personel tasarrufu sağlamaktır. Proje, 2008 yılı içerisinde tamamlanmış olup, alınan donanım ve yazılım kullanılmaya başlanılmıştır. Alınan Dava Soft Programı ve veri tabanının oluşturulması ile emsal kararlara erişim ve paylaşım sağlanarak birimin kapasitesi artırılmıştır.

Mütalaalar

2008 yılı içerisinde Bakanlığımız merkez birimleri ile bağlı kuruluşlarına toplam 28 adet yazılı hukukî görüş verilmiştir.

Adli ve İdari Davalar

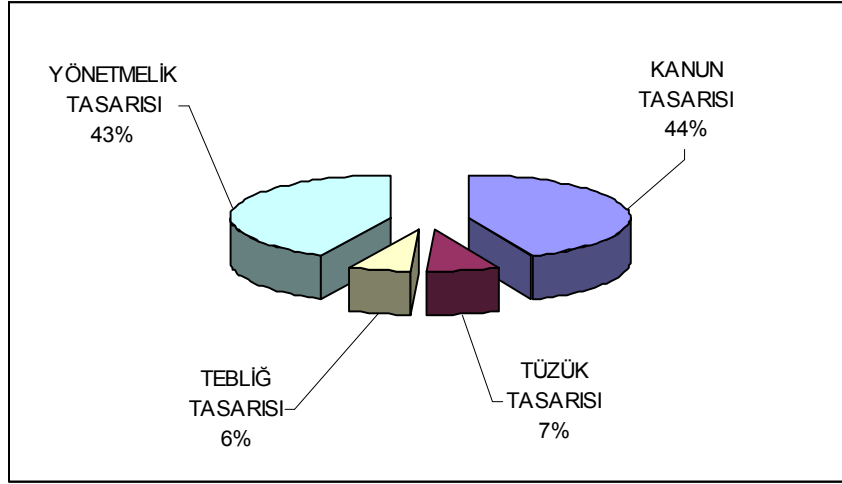
2008 yılı içerisinde 289' u adli, 606' sı idari olmak üzere toplam 895 adet dava intikal etmiş olup, önceki senelerden de intikal eden davalarla birlikte 6969 adet idari ve 1.994 adet adli olmak üzere toplam dava sayısı 8.963 adede ulaşmıştır.

Grafik 7: 2008 Yılı Davalannın Türlerine Göre Dağılımı

Kanun, Tüzük ve Yönetmelik Tasarılarına Verilen Görüşler

2008 yılında 48'i Kanun Tasarısı, 8' i Tüzük Tasarısı, 7' si Tebliğ Tasarısı ve 47' si de Yönetmelik Tasarısı olmak üzere toplam 110 adet görüş verilmiştir.

Grafik 8: 2008 Yılı Tasarılarına Verilen Görüşlerin Türlerine Göre Dağılımı

Suç Duyuruları

Bakanlığımız Teftiş Kurulu Başkanlığı'nca yapılan soruşturmalar sonunda düzenlenen raporlarda kusurlu görülenlerin tecziyelerini teminen Cumhuriyet Savcılığına yapılan suç duyuruları ile ilgili olarak Müşavirliğimize 2008 yılı içerisinde 14 adet, Ağır Ceza Hakimliğine ise 16 adet işlem intikal etmiştir.

e) BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

Görsel ve Basılı Medya Takibi

Bu hizmet, başta abonesi olduğumuz Anadolu Ajans bilgi akışı takip programı, günlük yayınlanan 22 adet basılı yayın organı ve görsel medyanın haber programlarının takip edilmesi ile yerine getirilmektedir.

Bu hizmet gereği 2008 yılı itibarıyla yazılı basından toplam 5.248 haber takip edilmiş olup, tasnif edilerek gerektiğinde kullanılmak üzere tasnif edilen bu bilgi ve belgeler 10 yıl boyunca saklanmak üzere arşivlenmiştir.

Ayrıca, arşivde aranılacak habere kolay ulaşabilmeyi sağlamak amacıyla haber başlıkları elektronik ortamda da saklanmaktadır.

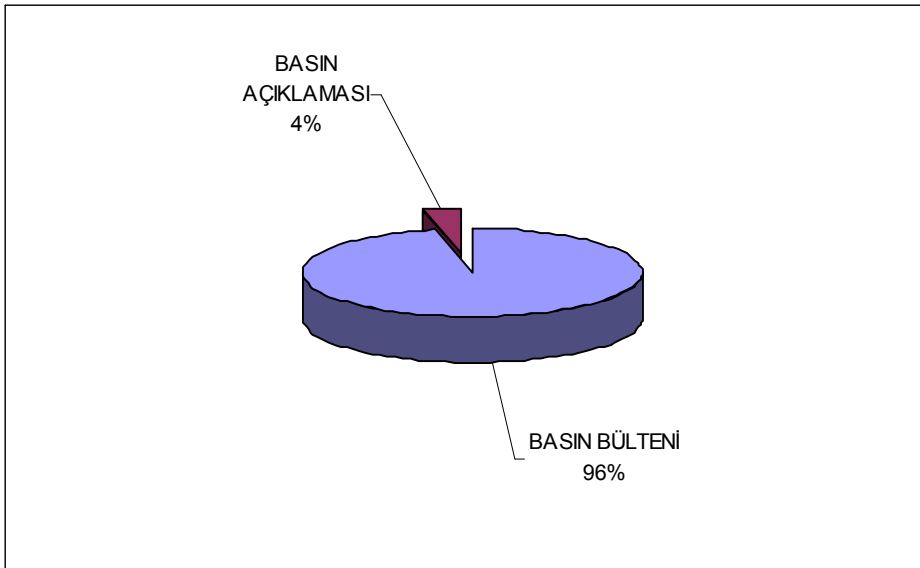
Basın Toplantılarının Organizasyonu

Bakanlığımızın görev alanıyla ilgili olarak, Bakanlıkta düzenlenecek olan basın toplantılarının ya da Sayın Bakanımızın katılacağı toplantı ve organizasyonların düzenli bir şekilde gerçekleşebilmesi ve basın mensuplarının yer, zaman ve toplantı konusu hakkında bilgilendirilmesi amacıyla basın bültenleri hazırlanarak bir gün evvelinden ajanslara ve ilgili medya kuruluşlarının istihbarat servislerine fakslanır.

Gerekli görülen hallerde basın açıklamaları hazırlanarak, yazılı ve görsel medya aracılığı ile kamuoyu bilgilendirilir.

Yapılan Bu Hizmet Gereği 2008 Yılında 80 adet basın bülteni hazırlanmış olup;

3 tanesi Basını ve Kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanan basın açıklaması, 77 tanesi basın mensuplarını bilgilendirmek amacıyla düzenlenecek olan toplantı, açılış veya törenin tarihi, saati ve içeriği hakkında hazırlanan basın bültenidir.

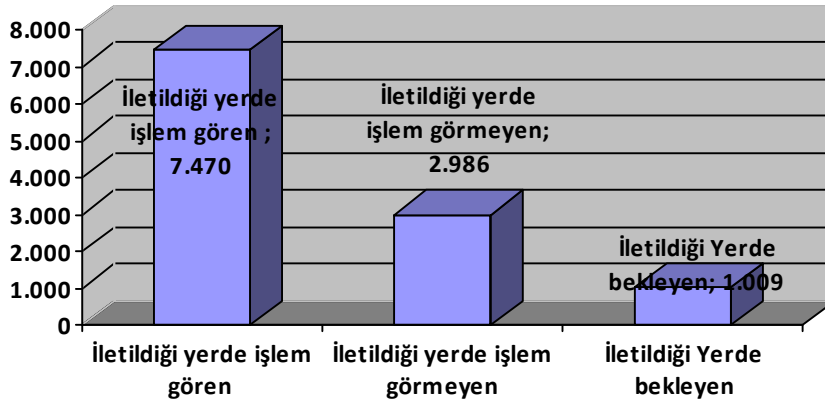

Grafik 9: Basın Bültenleri ve Basın Açıklamaları

Başbakanlık İletişim Merkezi (BİMER) Çalışmaları

Başbakanlığa yapılacak başvuruların tüm yurt sathında kabulünü ve Bakanlıklar ile valiliklere yapılan müracaatların Başbakanlıktan izlenebilmesini amaçlayan ve Başbakanlık İletişim Merkezi (BİMER)– Doğrudan Başbakanlık olarak isimlendirilen düzenleme, Türkiye genelinden aranabilir bir telefon numarası tahsisi ile bir bilgi işlem programı kullanılmasını öngörmektedir. Böylece vatandaşlar tarafından yapılan yazılı veya sözlü başvuruların gereğinin yapılması amacıyla süratle ilgili kamu kuruluşu veya birimine ulaştırılması, mümkün olan en kısa sürede cevap verilmesi, gecikme halinde ilgili birimlerin uyarılması, bütün bu işlemlerin bir otomasyon sistemi içinde yürütülmesi, istatistiksel raporlarının alınması ve merkezden denetlenebilmesi sağlanmış olacaktır.

Bu amaçla Bakanlığımızda başvuru bürosu ihdas edilmiş ve 2008 yılı faaliyetleri sonucu 11.465 başvuru yapılmış olup, 7.470 başvuru iletildiği yerde işlem görmüş, 2.986 başvuru ise iletildiği yerde işlem görmemiştir. İletildiği yerde bekleyen 1.009 başvuru vardır.

Grafik 10: 2008 Yılı Başbakanlık İletişim Merkezine Yapılan Başvurular

Bakanlığımıza gelen vatandaş taleplerinin daha etkin bir şekilde değerlendirilmesini sağlamak, Bakanlığımızın görev alanına giren hizmetler hakkında bilgi vermek ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca yapılacak müracaatları değerlendirmek amacıyla Bakanlığımız bünyesinde Halkla İlişkiler ve Bilgi Edinme Merkezi kurulmuştur. Bu kapsamda 2008 yılında 147.575 başvuru yapılmış olup; olumlu cevaplanarak bilgi veya belgelere erişim sağlanan başvuru sayısı 141.445, kısmen olumlu cevaplanarak kısmen de reddedilerek bilgi ve belgelere erişim sağlanan başvuruların sayısı 1.032, reddedilen başvuruların sayısı 1.233, gizli veya sır niteliğindeki bilgiler çıkartılarak veya ayıklanarak bilgi ve belgelere erişim sağlanan başvuruların sayısı 56, diğer kurum ve kuruluşlara yönlendirilen başvuru sayısı 3.754'tür. Ücret yatırmadığı için talebinden vazgeçmiş sayılan başvuru 55'tir.

3. YARDIMCI BİRİMLER TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN FAALİYET VE PROJELER

a) PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI

2451 sayılı Kanun gereği müşterek karamame ile yapılacak atamalar, Bakanlığımız yurtdışı teşkilatına yapılan atamalar ve görev sonu alınmaları, diğer Kamu kurum ve kuruluşlarından bakanlığımıza yapılan atamalar, istifa ve görevden çekilme işlemleri, kadro ve terfi işlemleri, disiplin işlemleri, Bakanlığımız aleyhine Bakanlık ve Bağlı ve İlgili Kuruluşların personeli tarafından açılan davalardan Personel Dairesi Başkanlığını ilgilendiren işlemler, gelen ve giden evrak işlemleri, maaş, fazla mesai vb. ödemeleri, harcırahlar, tedavi giderleri ile Bakanlığımız personelinin özlük emeklilik vb. işlemlerini yapmaktadır.

Bütçe giderlerinin gerçekleştirme faaliyetleri kapsamında Bakanlığımız merkez birimlerinin özlük hakları (maaş, mesai, vekalet ücreti vb), yolluklar, tedavi ve cenaze giderleri ile görev giderlerine ilişkin olarak toplam 3.972 adet ödeme emri belgesi ve muhasebe işlem fişi düzenlenmiştir.

b) İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Daire Tabipliğinde 2008 Yılı toplam hasta sayısı 25.360'tır. Günlük ortalama hasta sayısı 106 kişidir. Bunun ortalama % 27'si ileri tetkik ve tedavi için 2 nci ve 3 üncü basamak sağlık kuruluşlarına sevk edilmiştir. Geri kalan % 73'lük kısmının muayene, tahlil ve tedavileri daire tabipliğimizde gerçekleştirilmiştir.

2008 yılında Kreş ve Gündüz Bakımevinde kurum içi 67 çocuk , kurum dışı 7 çocuk olmak üzere, toplam 74 çocuğa 1 adet 3 yaş, 1 adet 4 yaş, 2 adet 5 yaş ve 2 adet 6 yaş ana sınıfı ile hizmet verilmiştir.

27.11.1998 tarih, 1016 sayılı Kreş ve Gündüz Bakımevi Yönergesi yürürlükten kaldırılmış olup, 3.12.2008 tarih ve 338 sayılı yeni yönerge yürürlüğe girmiştir.

Hizmet binasının ve sosyal tesislerin muhtelif yerlerinde tadilat yapılmıştır.

Bakanlığımıza gelen evrak sayısı 136.326 adet, elden verilen işçi bildirimini 473.500 adet, postayla taahhütlü gelen işçi bildirimini de yaklaşık 2.100.000 adettir. Bakanlığımızın giden evrak sayısı ise 60.589 adettir.

c) BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI

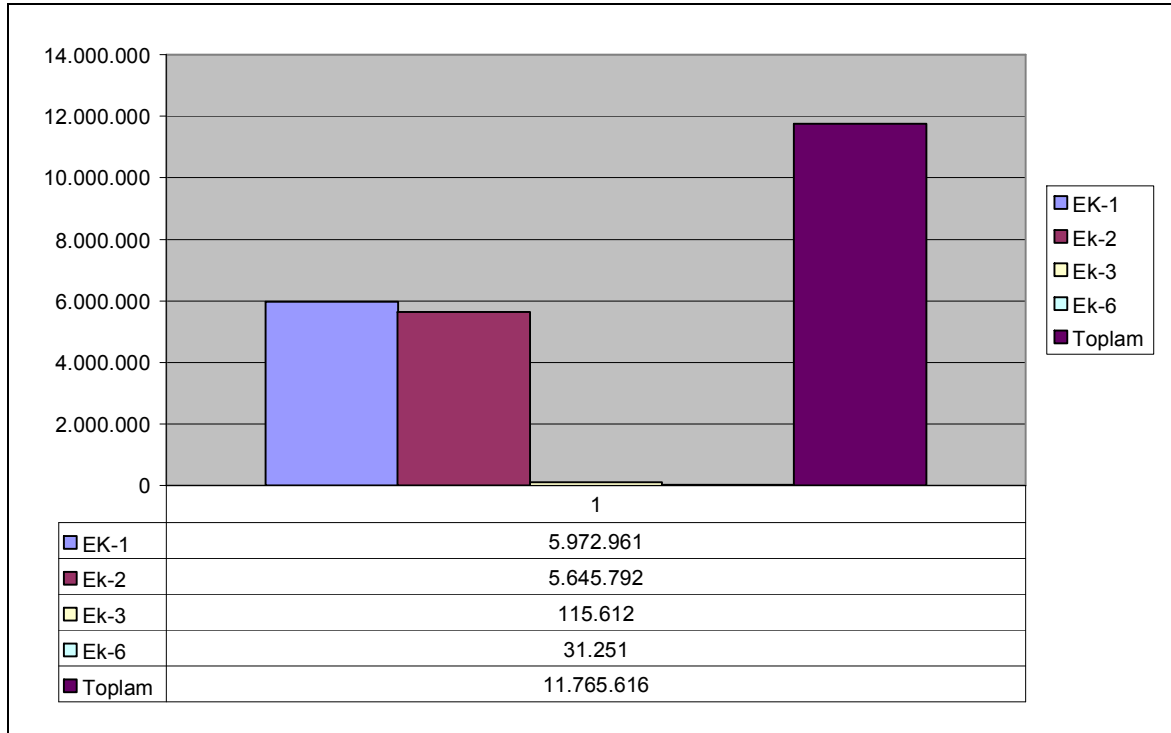
Sistem Çözümleme ve Programlama

Bakanlığımız ve taşra teşkilatının bilgisayar sistemleri ihtiyacı % 85 oranında karşılanmış durumdadır.

Veri Giriş

2821 sayılı Kanununun 62 inci maddesi gereğince, Bakanlığımıza işverenlerin yeni işe aldıkları işçilerin EK-1 (İşçi Giriş) bildirimleri ve işten ayrılan veya işten çıkartılan EK-2 (İşçi Çıkış) bildirimleri girişi yapılmaktadır.

Aynı şekilde Sendikalardan gelen üyelik bildirimleri (EK-3) ve noterlerden gelen istifa bildirimlerinin (EK-6) veri girişleri de yapılmaktadır. Bilgiler ORACLE-9i veritabanına kaydedilmektedir.

Grafik 11: 2008 Yılında Veri Girişi Yapılan İşçi ve Üye Bildirimleri

Yetki

Yetki tespit incelemesi yapılırken, öncelikle Bakanlığımız veri tabanı kayıtlarına bakılır. İşverenler ve sendikalar tarafından yapılan bildirimlerde eksikliklerin tamamlanmasından sonra yetki tespit raporu çıkarılır.

YETKİ TESPİT TABLOSU							
Yılı	Başvuru Sayısı	Olumlu Sonuç		Olumsuz Sonuç		Geri Çekilen Başvuru	
		Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
2008	2.949	2.598	88	48	2	303	10

Tablo 21: Yetki Tespiti

Çalışma İstatistikleri

2821 sayılı Sendikalar Kanununun 60 ıncı maddesi gereğince yılda iki kez Ocak ve Temmuz aylarında yayımlanmaktadır.

İstatistiklerle ilgili bütün programlar serviste çalışan programlar tarafından yazılmış ve yazılmaya devam edilmektedir. İstatistiklere yapılan itirazlar ile ilgili İş Mahkemelerine gönderilen savunmalar ve bilgisayar dokümanlarının alınması buradan yapılmaktadır.

İstatistiklere yapılan itirazlar ile ilgili açılan dava sayısı 5'tir.

İstatistiklere, Yetki Tespitlerine, İşe İadelerle İlgili İş Mahkemelerine Yapılan Savunmalar

İş Mahkemelerine, işkolu istatistiklerine yapılan itirazlara, yetki tespitlerine yapılan itirazlar ve bunlara ilişkin açılan davalara ve işten çıkartılan işçilerin işlerine geri dönmeleri için açmış oldukları davalara ve işsizlik maaşı almak için İŞKUR'a müracaat eden işçilerle ilgili bilgiler ve bilgisayar dokümanları, ilgili yerlere gönderilmektedir. Bunlarla ilgili tablo aşağıda verilmiştir.

Yılı	Yetki tespitine itiraz	İstatistik	2821' in 62. maddesi ihlali	2821'in 22. 25. maddesi ihlali Ek-3 ve Ek-6 üyelikler	Toplam	Ortalama (yazı/hafta)
2008	8	5	151	143	304	6

Tablo 22: İş Mahkemelerine Yazılan Savunma Yazılan ve Sayılan

4857 sayılı İş Kanunu'nun 10 Haziran 2007' de yürürlüğe girmesi ile işe iadelere bu Kanunla hak verilmiştir. Bundan dolayı da işe iade davalarında çok fazla artış görülmektedir. Bunun doğal bir sonucu olarak da, işten çıkartılan işçilerin veya sendikal örgütlenmeden kaynaklanan işten çıkartılmalarında işçilerin ve sendikaların açmış oldukları davalarda 2008 yılında büyük bir artış olmuştur. Bu davalara ilişkin mahkemelere haftada yaklaşık 6 adet yazı çıkarılması gerekmiştir. Dolayısıyla iş yükü oldukça artmıştır.

Yine aynı şekilde işsizlik maaşı almak için Türkiye İş Kurumuna müracaat eden işçilerin Ek-2 işten çıkış bildirimlerinin gerek ilgili kuruma, gerekse mahkemelere göndermek işlemleri de son yıllarda iş yükümüzün artmasına neden olmuştur.

Bölge Müdürlükleri Otomasyonu

Bölge Müdürlüklerinde yürütülen tescil, teftiş, toplu iş sözleşmesi, şikayet ve evrak işlemlerinin tamamı bilgisayar aracılığı ile yapılmaktadır. Programlar COBOL programlama dili ile yazılmıştır.

Bölge Müdürlükleri sistemleri ile Bilgi İşlem Merkezindeki ana bilgisayar sistemi arasında on-line VPN (Virtual Private Network) bağlantısı vardır.

Gelişen internet teknolojisi, merkezi yapıya dönüşüm zorunluluğu getirmiş olup, Bölge Müdürlüğü otomasyon yazılımı ihalesi 2008 tarihinde tamamlanmıştır. Java ile yazılan projenin 2009 Ocak ayından itibaren test çalışmalarına başlanmış, Nisan 2009 da tamamen yeni sistem devreye girecektir.

Bordro- Tahakkuk

Bakanlık personelinin bordroları, ORACLE- 9i ve tool'ları olan Forms ve Report Writer ile yazılmış olan programlar ile yapılmaktadır. Proje Haziran-2006 tarihine kadar devam ettirilmiş, bu tarihten sonra Maliye Bakanlığının Say 2000i projesi ile yapılmaktadır. Ancak, özel kesimler ve diğer bazı işlemler için Bankaya gönderilecek bordro CD' sinin hazırlanması bu proje kapsamında devam etmektedir. Yurtdışı personelinin bordrosunun yapılması halen bu proje kapsamında devam ettirilmektedir.

Teftiş Otomasyon Sistemi

İş Teftiş Kurulu ve Grup Başkanlıklarında yürütülen bütün teftiş işlemleri bu proje kapsamında elektronik ortamda yürütülmektedir. Proje ORACLE- 9i veritabanı üzerinde çalışmakta olup, uygulama J2EE (Java 2 Enterprise Edition) ile Web tabanlı yazılmıştır.

İş Teftiş Grup Başkanlıkları, Bilgi İşlem Daire Başkanlığındaki ana bilgisayara VPN teknolojisi ile bağlanarak işlemleri yürütülmektedir. Proje; Müfettiş İşlemleri, Kurul Başkanlığı İşlemleri, Grup Başkanlığı İşlemleri, İşyeri İşlemleri, Mevzuat İşlemleri, Evrak İşlemleri, Operatör İşlemleri ve Özel İşlemler olmak üzere 8 modülden oluşmaktadır. Projenin tam olarak uygulanmaya konulması ile denetim hizmetleri elektronik ortamda yürütülecektir. Teftiş Otomasyon Sistemi denetimlerin hızlı ve kesintisiz olarak yapılmasını sağlayacaktır.

İnternet ve Web Hizmetleri

İnternet hizmeti Bakanlığımıza Ağustos 2002 tarihinden itibaren verilmeye başlamıştır. Bakanlık A, B, C ve I Bloklardaki bütün odalara toplam 1600 adet uç UTP kablolu yapılmıştır. İnternet hızımız 30 Mbps hızından 2008 yılında 60 Mbps hızına çıkarılmış olup, 2009 yılında ise 100 Mbps hızına çıkarılması planlanmaktadır.

Bilgisayarlarda meydana gelen disk,işlemci v.s gibi donanım arızalarını bakım- onarım desteği bu servis elemanları tarafından verilmektedir. Daha büyük arıza veya parça gerektiren işlemlerde sözleşme yaptığımız firma desteği ile bilgisayarların arızaları giderilmektedir.

BAKIM-ONARIM DESTEĞİ İLE YAPILAN İŞ		
Yıl	Yapılan İş Sayısı	Ortalama İş/ GÜN
2008	741	3

Tablo 23: Bakım Onarım İşleri

Bilgisayar, printer, internet vb. anzarlarının giderilmesi hususundaki çalışmalar Teknik Destek Birimi tarafından yapılmaktadır. Donanım (anakart, harddisk, ram vb.) anzarları ve network hattı (kablolama) firma desteği alınarak yapılmaktadır. 2008 yılının ilk 12 ayı içerisinde toplam 741 iş anza, format atma, yeni yazılım yükleme vb. yapılmıştır. Bunun sonucunda günlük iş sayısı 3(üç) olmaktadır.

e-Evrak (Dijital Arşiv ve İş Yönetimi Sistemi)

Bakanlığımıza gelen ve giden tüm evrakların dijital ortamda arşivlenmesini, dijital iş akışının sağlanması ve bu evrakların Bakanlıktan veya dünyanın herhangi bir yerinden yönetilmesini sağlamaktadır. Projenin yürütüldüğü Rock Tipi Server Bilgi İşlem Merkezimizde kurulu bulunmaktadır.

e - Evrak Projesinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına Sağladığı Faydalar

- Dijital İş Akışında Evrak Sistemi kağıt kullanılmadan kurumsal hizmet sağlar,
- Elektronik ortamda bakanlık hizmetleri daha hızlı işler. İşlemler sadeleşir ve entegrasyon sağlanır,
- Sadeleşme ve entegrasyonun sonucu olarak, işletimsel etkinlik artar, işletim maliyetleri düşer. İşlem verimliliği artar, hata oranları azalır,
- Vatandaşa ve tüzel kişiliklere bütünsel bakış sağlanır,
- Hizmet kalitesi artar, zaman kaybını azaltır,
- Elektronik ortamda kırtasiye ürünleri kullanılmadan daha az masrafla daha çok hizmet sağlanır. Devletin yinelenmiş işlerle işlemlerin önüne geçirilip, kaynak israfının önlenmesi iş yapma maliyeti azalır,
- e- imza geçişi için diğer kurumların adaptasyonu beklenmektedir. Dolayısıyla e-imza ek bir maliyet getirmeden projede rahatlıkla kullanılacaktır. Hizmet sunan sistemler arasında entegrasyon sağlanır,
- Evrak iş akışında, dokümanların manuel ortamda dağıtılması kaldırılacak, elektronik ortamda dağıtım yapılarak iş akışı sağlanmış olacaktır,
- Dokümanlar güvence altına alınmaya başlanmıştır. Sistemi kullanan kişi ve kuruluşlara özel bilgilerin güvenliğinin sağlanması ile zaman kayıpları önemli ölçüde azalacaktır,
- Personelin iş yapma sürecinde yaptığı işlerin günlük performansı ölçülebilmektedir,

- Bilgiye dayalı karar alma süreci hızlanır. Dokümanlar sisteme kaydedileceğinden bilgilere istendiğinde sistemden ulaşılır,
- Evrak işleyişinin sağlıklı olmaması halinde sistemde oluşabilecek sorunlar çabuk fark edilip çözümü kolaylaşır,
- Vatandaşa devlet hizmetlerinden 7 gün 24 saat faydalanma olanağı vatandaş memnuniyetini artırır. Vatandaşla devlet arasındaki ilişki gelişir vatandaşın kamuya olan güveni artar,
- Hiç akla gelmeyen faydalarından biri de kağıt israfını azaltacağı için doğal çevreye katkısı olmaktadır (1 ton kağıt için 4-5 metreküp ağaca 100 ton suya ve bin 700 kws enerjiye ihtiyaç var, toplanan her metreküp atık kağıdın geri dönüşümü sayesinde 1 ağacın kesilmekten kurtuluyor.),
- Evrak iş akışı bilgisayar ortamında takip edilebilmektedir. İşlemlerin kolaylaşması ile devlet daha hızlı etkin ve verimli bir şekilde çalışır. Devlet şeffaflaşır ve üretkenlik artar. Kurumlar arasında bilgi paylaşımı ile iş ve veri yinelenmesi önlenir standardizasyon sağlanır.

Diğer kamu kuruluşlarında olmayıp da bu projede olan ilkeler nelerdir?

- Dünyanın her yerinden web üzerinden evrak takibi yapılabilir,
- Dijital arşivleme sistemiyle evrak Bakanlığa ulaşır ulaşmaz dijital ortama aktarılmakta ve aranan evraka saniyeler içerisinde ulaşmakta (görerek) ve akıbeti hakkında bilgi alınabilecek yapıdadır,
- Bu sistemden yararlanan kitleye sistem, beklentiler doğrultusunda sürekli bilgi verecektir. Bu bilgiler ilgilinin e- posta adresine istediği bilginin oluşması ile otomatik aktarılacaktır. Bu da vatandaşın kendi evrakıyla ilgili tüm işlemleri hakkında otomatik bilgi edinmesini sağlamış olmaktadır. Tüm Bakanlık evrakları raporlama ekranında takip edilerek tıkanıklıklar fark edilecektir,
- Personel arasında performans tespiti yapılabilecektir. Belirli tarih aralıklarında ne kadar işlem yapıldığına dair istatistiksel sonuçlara ulaşılacaktır.

Teknik Personel Eğitimi

İnternette faydalanılarak web tabanlı program yazılımları geliştirebilmesi için 2008 yılında araştırmacı, çözümleyici ve programcı personelinin katılımıyla java eğitim projesi gerçekleştirilmiş olup, eğitim değerlendirilmesi sonucu eğitim başan ile sonuçlandırılmıştır.

ç) SAVUNMA SEKRETERLİĞİ

- **Bakanlık Kriz Merkezi Yönergesi ile Milli Alarm Yönergesi güncelleştirilerek ilgili birimlere gönderilmiştir.**
- **14.01.2008 tarihinde Sivil Savunma Ekiplerine Daire Tabipliği uzman personeline ilk yardım (uygulamalı) eğitimi verilmiştir.**
- **Bakanlık hizmet binası koridorlarında bulunan yangın dolapları TSE Standartlarına uygun hale getirilmiştir.**

d) ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayın Bakanımızın resmi ve özel yazışmaları, her türlü protokol ile tören işleri düzenlenmiş ve yürütülmüştür.

Ayrıca ziyaret, davet, karşılama, uğurlama ve ağırlama, ulusal ve dini bayramlarla ilgili hizmetler düzenlenmiş, yürütülmüş ve diğer kuruluşlarla koordine edilmiştir.

4. BAĞLI KURULUŞLAR TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN PROJE VE FAALİYETLER

a) ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI EĞİTİM VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

Bakanlığımız bağlı kuruluşu ÇASGEM (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Eğitim ve Araştırma Merkezi) çalışma hayatı ile ilgili eğitim veren tek kamu kurumudur. ÇASGEM; çalışma hayatı ve sosyal güvenlik konularında eğitim, araştırma, yayın, dokümantasyon ve danışmanlık faaliyetlerinde bulunur. Eğitim ve Araştırma Merkezi, 7460 sayılı Kanunda değişiklik yapan 16.07.2003 tarihli ve 4947 sayılı Kanun ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi (ÇASGEM) adını almıştır. Kanunun değişik birinci maddesine göre Merkezin amacı; çalışma hayatı ve sosyal güvenlik konularında eğitim, araştırma, yayın, dokümantasyon ve danışmanlık faaliyetlerinde bulunmaktır.

Eğitim faaliyetleri üç kategori altında toplanmaktadır:

1-Seminerler: Çalışma Hayatı ve Sosyal Güvenlik, İş Sağlığı ve Güvenliği

2-Özel Eğitimler: Toplam Kalite, Risk Yönetimi, İlk Yardım Temel Eğitimi, Yangın, PCM Eğitimi, Sektörel Eğitimler, Eğiticilerin Eğitimi, Bakanlık Birimleri ve Özel sektöre yönelik Sekreterlik ve Halkla İlişkiler Eğitimi

3-Sürekli Eğitimler:

- İlk yardım eğitimi (Eğitim ve Araştırma Merkezi, İlk Yardım Yönetmeliği uyarınca Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan inceleme sonucunda 14.05.2007 tarihinde İlk Yardım Eğitim Merkezi olarak faaliyete başlamıştır. 03.07.2007 tarihinde ise yeni hizmet binası için onay alınmıştır.)
- Ergonomi
- Sigarasız işyerleri
- PCM eğitimleri (AB formatında proje teklifi hazırlama konularında bilgi ve becerilerini geliştirmek isteyen tüm kişi ve kuruluşların talepleri doğrultusunda eğitimler)

Yayın Faaliyetleri:

"ÇASGEM'in Tarihi" kitabının basımı gerçekleştirilmiştir

5. TAŞRA TEŞKİLATI TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN PROJE VE FAALİYETLER

a) BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ

Bölge Müdürlüklerimiz 22 bölge müdürlüğü, bir şube müdürlüğü olmak üzere toplam 23 adettir.

FAALİYET ADI	GELEN EVRAK SAYISI
Tescil	399.454
Şikayet	107.008
Teftiş	154.922
TİS ve Sendika	51.380

Tablo 24: Evrak durumu

4- KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ:

Bakanlığın 2008 yılı faaliyetlerini yürütürken sahip olduğu üstünlükler ve zayıflıklara ilişkin bilgiler aşağıda ilgili başlıklar altında verilmektedir.

GÜÇLÜ YANLAR

- **Bakanlık görev alanındaki mevzuatın ayrıntılı olarak düzenlenmiş bulunması,**
- **Çalışma hayatının iyileştirilmesine yönelik çalışmaların devam etmesi,**
- **Mevzuata hakim, uzmanlaşmış personelin mevcut olması,**
- **Bakanlığımızca AB Uyumlaştırma sürecinin benimsenmesi ve sahiplenilmesi,**
- **Bakanlığın yurtiçinde taşra teşkilatına, yurtdışında temsilciliklere sahip olması,**
- **Bakanlık bünyesinde bir eğitim merkezinin bulunması,**
- **İş sağlığı ve güvenliği alanında gelişmiş teknik donanım ve insan gücüne sahip olan laboratuvarlara sahip olunması,**
- **Bakanlık ve bağlı / ilgili kuruluşlarımızda ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Sisteminin uygulanması,**
- **Bakanlık faaliyet alanlarında kurumsallaşmış sivil toplum kuruluşlarının varlığı,**
- **Sosyal diyalogu sağlayacak düzenleme, organik ilişkiler ve bilgi alışverişinin bulunması,**
- **Uluslararası deneyimlerden yararlanma eğilimi, uygulama iradesi, uluslararası kuruluşlarla işbirliği,**
- **Proje yapma çalışmalarının alt yapısının, projecilik anlayışının varlığı,**
- **31.12.2008 tarihi itibarıyla 38.256.993.018 YTL'ye ulaşan İşsizlik Sigortası Fonu,**
- **Bakanlığımızda iyi bir kablolama ağı ve anahtarlama altyapısının kurulmuş olması,**
- **İç Denetim Biriminin oluşturulmuş olması,**
- **Güvenilir, tecrübeli ve saygın bir kurum olması.**

GELİŞMEYE AÇIK ALANLAR (ZAYIF YANLAR)

- **Mali kaynakların yetersizliği,**
- **Teknolojik donanımın yetersizliği,**
- **Sosyal imkanların yetersiz olması.**

FIRSATLAR

- **Avrupa Birliği ile uyum sürecinde AB hedeflerine ulaşma gerekliliği ve Bakanlığımızın öneminin artması,**
- **Dünyada işsizlikle mücadelenin ön plana çıkması ve ülkemizde de hükümetin bu konuya özel bir önem vermesi,**
- **İş güvenliği kültürünün yaygınlaşması,**
- **Bilgi teknolojilerinin gelişmesi, e-devlet kapsamında pek çok uygulamaya geçilmiş olması,**
- **Sosyal diyalogun öneminin tüm taraflarca kabul görmesi,**
- **Stratejik yönetim sistemine olan ilginin artması,**
- **İnsan kaynaklarının yükselen bir değer haline gelmesi.**

TEHDİTLER

- **Kayıt dışı istihdamın yükseldiği,**
- **Dünyadaki ekonomik krizin yol açtığı istihdamdaki daralma eğilimi nedeniyle artan işsizlik oranı,**
- **Gelişen büyük ekonomilerin ürettiği malların piyasadaki rekabet gücünün istihdam üzerindeki olumsuz baskısı,**
- **Uluslararası finans piyasalarında ortaya çıkabilecek krizler ve Türk finans piyasalarına istikrarsızlık şeklinde yansımaları,**
- **Ekonomik şartlar nedeniyle iş sağlığı ve güvenliğine yatırımın mali külfet olarak görülmesi.**

DEĞERLENDİRME:

Kurumsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesinde kullandığımız GZFT Analizi ile amacımız; iç ve dış etkenleri dikkate alarak, varolan güçlü yönlerimizden ve fırsatlardan en üst düzeyde yararlanarak, tehditlerin ve zayıf yanlarımızın etkisini en aza indirecek plan ve stratejiler geliştirmektir. Bu analiz, sadece güçlü olduğumuz ve büyük fırsatların yattığı alanlara odaklanmamızı sağlamakla kalmayıp zayıf olduğumuz ve gelecekte bizi bekleyen tehditleri de görmemize yardımcı olacaktır.

Bakanlık olarak, mali kaynakların, teknolojik donanımın ve sosyal imkanların yetersizliği gibi zayıf yönlerimizin olduğunu görüyoruz.

Ancak bunun yanı sıra, toplumun tüm kesimlerini etkileyen konular olan sosyal güvenlik ve istihdamdan sorumlu Bakanlık olmamız sebebiyle oldukça güçlü yönlerimiz de bulunmaktadır: Yeni çıkarılmış yasal düzenlemelerle Bakanlığımız mevzuat yönünden güçlenmiştir. Çalışma hayatının iyileştirilmesi amacıyla yapılan reformların devam etmesi, Avrupa Birliği uyumlaştırma sürecinin benimsenmesi ve sahiplenilmesi, Bakanlığın yurtiçinde taşra teşkilatına, yurtdışında temsilciliklere sahip olması, Bakanlık bünyesinde bir eğitim merkezinin olması, iş sağlığı ve güvenliği alanında gelişmiş ve güçlü teknik donanım ve insan gücüne sahip laboratuvarların bulunması, Bakanlık ve bağlı / ilgili kuruluşlarımızda ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Sisteminin uygulanması, kurumsallaşmış sivil toplum kuruluşlarının varlığı, sosyal diyalogu sağlayacak düzenleme, organik ilişkiler ve bilgi alışverişinin bulunması, uluslararası deneyimlerden yararlanma eğilimi, uygulama iradesi, uluslararası kuruluşlarla işbirliği, proje yapma çalışmalarının alt yapısının ve projecilik anlayışının varlığı, büyük bir değere sahip olan İşsizlik Sigortası Fonu, İç Denetim Biriminin oluşturulmuş olması ile Bakanlığımızın güvenilir, tecrübeli ve saygın bir Kurum olması güçlü yanlarımızdır.

Global krizin yol açtığı işsizlik oranının yüksekliği en önemli sorunlardandır. Mahalli ve sektörel istihdama yönelik işgücü oluşturma ve kayıt dışı istihdamın kayıt altına alınması ile bu sorunlar çözümlenebilir. Bakanlığımızca yapılan ulusal ve uluslararası projelerin sosyal taraflarca kabul görmesi, proje kaynaklarının amacına uygun olarak kullanılması ve nitelikli personelin yetiştirilmesi sayesinde toplumda ve özellikle ilgili taraflarda iş sağlığı ve güvenliği alanında "güvenlik kültürü" oluşumunun başladığı gözlemlenmektedir. Ancak, günümüzde yaşanan olumsuz ekonomik gelişmelerin ülkemize olan etkileri ve sosyal ortakların konuyu sahiplenmelerindeki yetersizlikler ülkemizde iş sağlığı ve güvenliği düzeyinin gelişmesini olumsuz yönde etkilemektedir.

Bakanlığımız faaliyetleri çerçevesinde temel prensibimiz, güçlü alanların daha iyi değerlendirilmesi, zayıf alanların analiz edilerek azaltılmaya çalışılması, fırsatların gereken çalışmalar yapılmak suretiyle değerlendirilmesi ve tehditlerin de stratejik yaklaşımlarla fırsata çevrilmesidir.

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

**Ahmet ERDEM
Müsteşar**

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dahilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2008 yılı Faaliyet Raporunun "III/A- Mali Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

**Mehmet TEKİNARSLAN
Strateji Geliştirme Başkanı**